

Årsmelding og
årsregnskap

2016

Randaberg
kommune

Det er den draumen

Det er den draumen
Det er den draumen me ber på
at noko vidunderlig skal skje,
at det må skje -
at tidi skal opna seg,
at hjarta skal opna seg,
at dører skal opna seg,
at kjeldor skal springa -
at draumen skal opna seg,
at me ei morgonstund skal glida inn
på ein våg me ikkje har visst um.

Olav H. Hauge

JANUAR og JUNI

*FORSIDE: En herlig vinterdag i januar med glade og fornøyde barn i Solbakken barnehage.
PÅ DENNE SIDEN: Ordfører Kristine Enger loste i juni et førtitalls flyktninger og innvandrere fra Tungenes fyr til Sandestranda. Fylkesordfører Solveig Ege Tengesdal deltok også på turen. Her er det avsluttende sang og dans på stranda.*

Innhold

Introduksjon	4
Organisasjon	6
Årsregnskap 2016	10
a. Regnskapsprinsipper	10
b. Hovedoversikt drift	11
c. Noter til balanse	19
d. Andre noter	22
e. Finansforvaltning	25
f. Kommentarer og vurderinger av regnskapet 2016	40
Revisjonsberetning	44
Personalpolitikk	48
Kommunefakta	50
Miljøstatus	51
Internkontroll	52
Sentraladministrasjonen	54
Helse og oppvekst	58
Skole	86
NAV Randaberg	94
Tekniske tjenester	98
Plan og miljø	106
Kultur	118

“*Randaberg kommune har en sunn økonomi, og de økonomiske målene for Randaberg kommune er lagt på et nivå som gir kommunen et nødvendig økonomisk fundament til å møte vanskeligere tider.*”

INTRODUKSJON

Årsregnskapet og årsmeldingen gir en beskrivelse av hva Randaberg kommune ga av tjenester i 2016 og hvordan disse er finansiert.

Randaberg kommune har for 2016 samlet årsmeldingen og årsregnskapet i ett dokument som samlet skal gi et helhetlig bilde av den kommunale virksomheten i 2016.

Dette dokumentet er en viktig brikke i det kommunale plansystemet og viser både de økonomiske og de driftsmessige sidene ved året som gikk. Selve årsregnskapet med noter og kommentarer er et eget kapittel, som gir revisor nok grunnlag for sin vurdering og behandling av regnskapet for 2016.

I årsmeldingen skal tjenesteproduksjon og øvrige aktiviteter evalueres i forhold til måloppnåelse. Det innebærer en beskrivelse av:

- Ressursbruk i kommunen samlet og fordelt på tjenesteområdene
- Ressursutnyttelse, resultatmåling og produktivitetsutvikling
- Kvalitet og omfang av tjenestetilbud i forhold til behov, rammer og ressurser

For kommuneorganisasjonen skal årsmeldingen - foruten å være en evaluering av virksomheten - også fungere som et grunnlag for organisasjonens målstyring. Årsmeldingen evaluerer strategiske mål og tiltak knyttet til disse. Den er med på å danne grunnlaget for strategier og tiltak for senere år.

Årsmeldingen skal fungere som et informasjonsdokument for kommunens innbyggere, næringsliv og andre lesere gjennom beskrivelse av de kommunale virksomheter og oppnådde resultater i 2016. Årsmeldingen er detaljert og omfattende. Dette er gjort for at politikere og ansatte skal få grundig informasjon om kommunen både når det gjelder overordnede styringssystemer, tjenestebeskrivelser fra avdelingene, ressursbruk, mål og måloppnåelse.

Rådmann Magne Fjell (t.v.) og økonomisjef Per Blikra.

Randaberg, april 2017

A handwritten signature in blue ink that reads 'Magne Fjell'.

Magne Fjell

Rådmann

A handwritten signature in blue ink that reads 'Per Blikra'.

Per Blikra

Økonomisjef

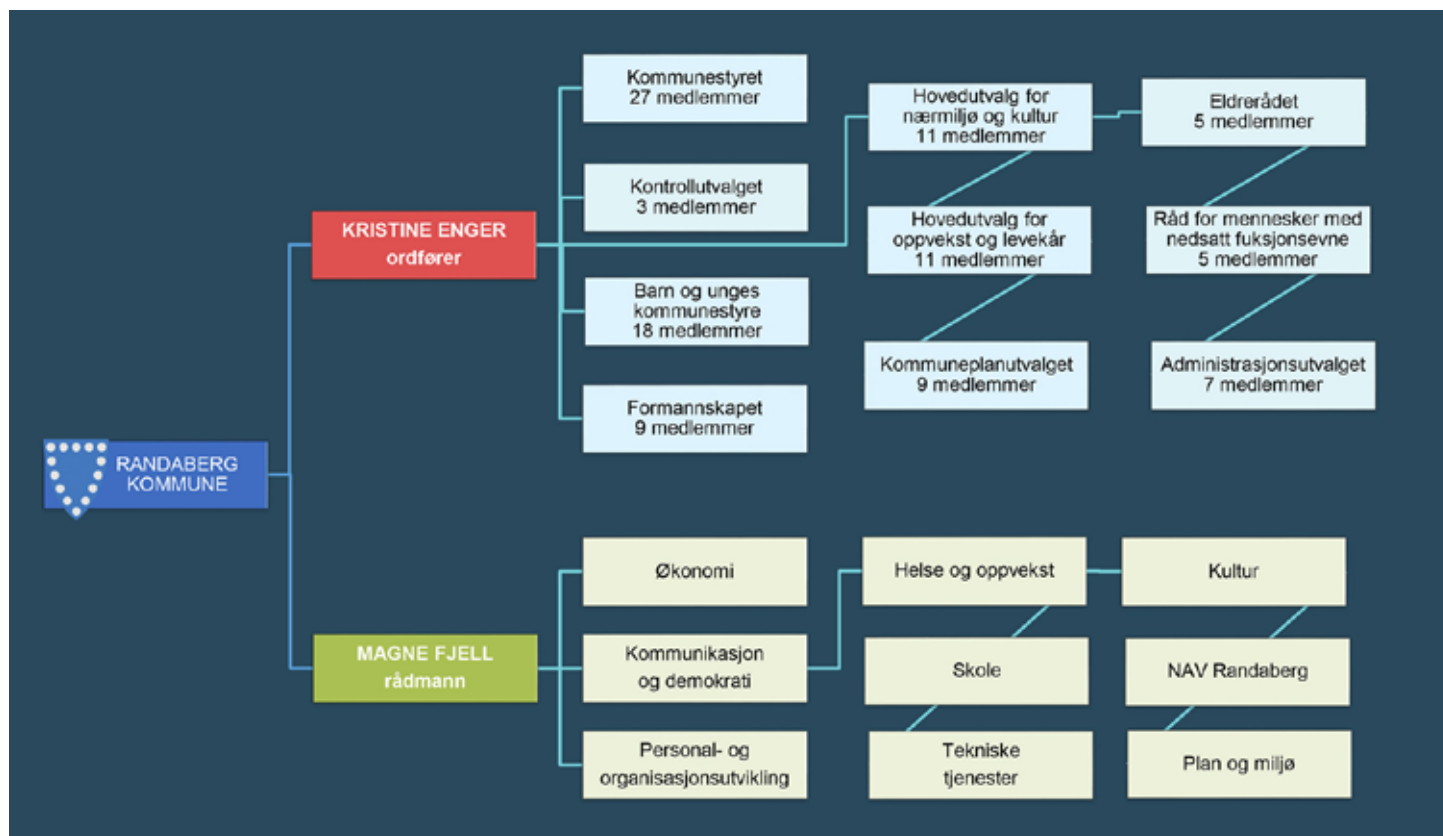

MAI

Rundt 900 barn og voksne fra alle barnehagane i Randaberg deltok mandag 30. mai på Barnas Grønne Dag i idrettsparken ved Randaberghallen og Harestadmyra naturpark.

ORGANISASJONEN

Politikk og administrasjon

POLITISKE MØTER I 2016	ANTALL
Kommunestyret	8
Kontrollutvalget	4
Formannskapet	9
Hovedutvalg for nærmiljø og kultur	8
Hovedutvalg for oppvekst og levekår	7
Råd for mennesker med nedsatt f.evne	7
Eldrerådet	7
Barn og unges kommunestyre	4
Administrasjonsutvalget	2
Kommuneplanutvalget	7

“ I løpet av 2016 har vi plassert noe av langsiktig likviditet i andre banker på ulike vilkår. Bakgrunnen for plasseringene er først og fremst å spre risikoen knyttet til bankinnskudd.

Rådmannens ledergruppe

AUGUST

Ledergruppa samlet i "fossefallet" til Lyse Energi under ONS-messa i august 2016.

JANUAR

Fra en av de få, men likefullt fantastiske snødagene i Den grønne landsbyen. Her tester barna akebakken i Solbakken barnehage. Hu, hei!

MAI

Fra Barnas grønne dag i idrettsparken ved Randaberghallen.

DESEMBER

Randaberg er blitt et mer demensvennlig samfunn. I desember delte ordføreren ut klistermerker til 12 demensvennlige butikker og virksomheter.

FEBRUAR

Fra Randaberghallen og lekeaktiviteten i vinterferieuken.

APRIL

For historiebøkene! Mange fotomuligheter under signering av intensjonsavtalen for en mulig kommunesammenslåing mellom Rennesøy, Finnøy, Kvitsøy og Randaberg kommune.

AUGUST

Fra ONS-messen på Tjensvoll, der også Kirsten Clausen og Alexander Rügert-Raustein deltok.

DESEMBER

Fra presentasjonen av flertallspartiene sin politiske plattform, i kommunestyresalen. I fokus f.v. Gunnar Hiim, Thor Geir Harestad, Alexander Rügert-Raustein og Øystein Stjern.

AUGUST

Fra informasjonsmøte for helsefaglæringer i Randaberg.

APRIL

Det var moro da intensjonsavtalen for å etablere Utstein kommune skulle signeres. Både ordførere, rådmenn, økonomisjefer og fylkesmannen fant tonen, selv om det som kjent ikke ble noe av denne kommunesammenslåingen.

FEBRUAR

I februar feiret barn og voksne i Vistestølen barnehage samene sin nasjonaldag på sin måte, med flagget laget av fargede is-blokker. Fargerikt!

OKTOBER

Fairtrade-dag på kommunehuset. Kommunikasjonssjef Tone M. Haugen forsyner seg fra banankassen.

JUNI

Fra Sommerlekene 2016, som i juni ble arrangert for aller første gang. Arrangør av lekene var avdeling Fritid og Boligtjenesten i Randaberg kommune.

ÅRSREGNSKAP 2016

Regnskapsprinsipper

Regnskapet er gjort opp i henhold til Kommuneloven og Forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner. Endelige og foreløpige standarder utgitt av Foreningen for god kommunal regnskaps-skikk er også lagt til grunn ved regnskaps-avslutningen.

I henhold til regnskapsforskriftens § 7 gjelder følgende prinsipper: All tilgang og bruk av midler i løpet av året skal framgå av regnskapet, og føring av tilgang og bruk direkte mot balansen skal ikke forekomme. Anordningsprinsippet skal benyttes ved regnskapsføringen. Det vil si at alle kjente inntekter og utgifter skal medtas i drifts- og investeringsregnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke når regnskapet avsluttes. Alle utgifter skal regnskapsføres brutto. Det skal således ikke gjøres fradrag for tilhørende inntekter til utgiftspostene, og inntektspostene skal ikke framstå med fradrag for eventuelle utgiftsposter.

Når det gjelder anleggsmidler skal investeringer med en verdi over 100.000 kr og økonomisk levetid lenger enn tre år føres i investeringsregnskapet og aktiveres i balansen til anskaffelseskost. Anleggsmidlene avskrives over forventet økonomisk levetid i henhold til forskriftenes bestemmelser om avskrivningsperioder.

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende såfremt de ikke er vurdert usikre eller foreldet.

Fra 2011 har Randaberg kommune finansiert investeringene samlet, det vil si at bruk av lån, avdragsinntekter fra Lyse og bruk av ubundne investeringsfond ikke er knyttet opp mot de ulike investeringsprosjektene. Dette medfører at vi ikke lenger har egne oversik-

ter over ubrukte lånemidler og finansieringen av de enkelte investeringsprosjektene. Disse er erstattet av en oversikt over medgått og gjenstående på investeringsprosjektene.

I tillegg vil rådmannen i egen sak i forlengelsen av årsregnskapet foreslå å gjøre nødvendige budsjettendringer for å bruke ubrukte lånemidler og/eller fondsmidler til de prosjektene som skal videreføres fra 2016 til 2017 med finansiering fra tidligere år.

DESEMBER

Elever fra Goa skole som deltok under trekningen i vår uhøytidelige konkurranse om å få flest mulige digitale postkasse-brukere.

HOVEDOVERSIKT DRIFT TALL I 1000	REG 2016	BUD 2016	JUST BUD 2016	REG 2015	BUD 2017
DRIFTSINNTEKTER					
Brukerbetalinger (note 1)	-33 227	-30 008	-29 608	-27 020	-31 620
Andre salgs- og leieinntekter (note 2)	-66 112	-64 393	-62 393	-67 410	-65 048
Overf. med krav til motytelser (note 3)	-115 215	-67 403	-68 234	-108 663	-65 426
Rammetilskudd fra staten (note 4)	-203 876	-182 749	-181 713	-192 177	-201 790
Andre statlige overføringer (note 5)	-53 623	-44 971	-46 591	-35 904	-59 536
Andre overføringer	-923	-577	-577	-10 364	-577
Skatt på inntekt og formue (note 4)	-354 504	-377 022	-377 022	-344 173	-378 281
Eiendomsskatt	-14 715	-14 201	-14 201	-7 507	-18 501
Andre direkte og indirekte skatter	0	0	0	0	0
SUM DRIFTSINNTEKTER	-842 193	-781 324	-780 339	-793 219	-820 779
DRIFTSUTGIFTER					
Lønnsutgifter	432 667	415 465	414 705	413 309	432 969
Sosiale utgifter	111 594	119 643	120 983	106 947	122 707
Kjøp av varer og tjenester (note 6)	94 267	83 514	83 533	79 376	80 242
Kjøp tj. som erstatter komm tj.produksj.	77 629	70 412	71 172	72 319	81 317
Overføringer (note 7)	65 572	50 902	50 520	73 972	54 888
Avskrivninger (note 8)	41 352	35 570	35 570	39 431	35 570
Fordelte utgifter	-3 928	-5 359	-5 371	-3 747	-4 992
SUM DRIFTSUTGIFTER	833 015	783 348	784 313	789 690	818 584
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-9 178	2 024	3 974	-3 528	-2 195
EKSTERNE FINANSTRANSAKSJONER					
FINANSINNTEKTER					
Renteinnt., utbytte og eieruttak (note 9)	-23 044	-21 566	-21 566	-26 298	-23 751
Mottatte avdrag på lån	-3 129	0	-2 900	-174	0
SUM EKSTERNE FINANSINNTEKTER	-26 173	-21 566	-24 466	-26 472	-23 751
Finansutgifter:					
Renteutg, provisj o.a. finansutg (note 9)	17 323	19 106	19 106	16 373	20 999
Avdragsutgifter (note 9)	28 140	28 166	28 166	25 466	32 566
Utlån	3 390	110	3 010	152	110
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER	48 853	47 382	50 282	41 990	53 675
RES. EKST. FINANSTRANSAKSJONER	22 680	25 816	25 816	15 519	29 924
Motpost avskrivninger	-41 352	-35 570	-35 570	-39 431	-35 570
NETTO DRIFTSRESULTAT (NOTE 10)	-27 850	-7 730	-5 780	-27 440	-7 841
NETTO DRIFTSRES. I % AV DRIFTSINNT.	3,3 %	1,0 %	0,7 %	3,5 %	1,0 %
AVSETNINGER (NOTE 11)					
Bruk av tidl. års regnsk.m. mindreforbr.	-20 562	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-1 170	-375	-375	-1 867	-1 075
Bruk av bundne fond	-2 831	-1 399	-1 399	-1 764	-1 680
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	0
Sum bruk av avsetninger	-24 563	-1 774	-1 774	-3 631	-2 755
Overført til investeringsregnskapet	0	0	0	310	0
Dekn av tidli års regnsk.m. merforbruk	0	0	0	0	0
Avsetninger disposisjonsfond	27 905	239	239	4 862	185
Avsetninger til budne fond	6 261	139	139	5 338	201
Avsetninger til likviditetsreserve	0	0	0	0	0
SUM AVSETNINGER	34 167	378	378	10 510	386
REGNSK.M MERFORBR./MINDREFORBR.	18 246	9 126	7 176	20 562	10 210

RANDABERG KOMMUNE
ÅRSMELDING/ÅRSREGNSKAP 2016

SIDE 12

REGNSKAPSSKJEMA 1A, DRIFT TALL I 1000	REG 2016	BUD 2016	JUST BUD 2016	REG 2015	BUD 2017
FRIE DISPONIBLE INNTEKTER					
Skatt på inntekt og formue	-354 504	-377 022	-377 022	-344 173	-378 281
Ordinært rammetilskudd	-203 876	-182 749	-181 713	-192 177	-201 790
Skatt på eiendom	-14 715	-14 201	-14 201	-7 507	-18 501
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0	0	0
Andre generelle statstilskudd	-53 623	-44 971	-46 591	-35 904	-59 536
SUM FRIE DISPONIBLE INNTEKTER	-626 717	-618 943	-619 527	-579 762	-658 108
FINANSINNTEKTER/FINANSUTGIFTER					
Renteinntekter og utbytte	-26 173	-21 566	-24 466	-26 472	-23 751
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	17 323	19 106	19 106	16 373	20 999
Avdrag på lån	31 530	28 276	31 176	25 618	32 676
NETTO FINANSINNTEKTER/-UTGIFTER	22 680	25 816	25 816	15 519	29 924
AVSETNINGER OG BRUK AV AVSETNINGER					
Til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	0	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	27 905	239	239	4 862	185
Til bundne avsetninger	24 508	9 265	7 315	25 900	10 411
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	-20 562	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	-1 170	-375	-375	-1 867	-1 075
Bruk av bundne avsetninger	-2 831	-1 399	-1 399	-1 764	-1 680
NETTO AVSETNINGER	27 850	7 730	5 780	27 130	7 841
FORDELING					
Overført til investeringsregnskapet	0	0	0	310	0
TIL FORDELING DRIFT	-576 187	-585 397	-587 931	-536 803	-620 343
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	576 187	585 398	587 932	536 803	585 397
MERFORBRUK/MINDREFORBRUK = 0	0	1	1	0	

“ I forhold til våre innbyggere skal likestillingsfokuset inngå i alle kommunens tjenester.

REGNSKAPSSKJEMA 1B, DRIFT TALL I 1000	REGNSKAP 2016	VEDTATT BUDSJETT	JUSTERT BUDSJETT	AVVIK REGN- SKAP / JUST-	REGNSKAP 2015
TJENESTEOMRÅDE					
Rådmannen samlet	38 953	51 547	45 084	(6 131)	35 703
Helse og oppvekst	284 156	282 341	287 599	(3 443)	273 088
Skole	146 149	144 036	146 149	0	136 949
NAV	41 826	37 500	37 215	4 610	31 417
Tekniske tjenester	21 798	20 660	21 280	518	22 735
Plan og miljø	6 550	6 411	6 550	(0)	3 975
Kultur	24 039	23 736	24 106	(67)	23 148
Kirken	6 725	6 575	6 725	-	6 325
SAMLET SKJEMA 1B	570 197	572 806	574 710	(4 513)	533 339
Avvik mellom skjema 1B og 1A skyldes at visse transaksjoner ikke er ført 100 % etter skillet 1A og 1B forutsetter. Det største avviket er avsetninger til fond og overføring til investeringsregnskapet, som er ført på tjenesteområdene (1B), ikke i 1A.					
SUM FØRT PÅ TJENESTEOMRÅDENE (1B)	570 197	572 806	574 710	-4 513	533 339
Overføringsutgifter og finansutgifter ført i drift (trekkes fra)	-17 007	-488	-3 388	-13 619	-10 680
Overføringsinntekter ført i drift (trekkes fra)	17 760	12 616	14 236	3 524	12 533
Finansinntekter ført i drift (trekkes fra)	7 152	1 774	4 674	2 478	3 831
Driftsutgifter ført utenom drift (legges til)	1	990	0	1	14
Driftsinntekter ført utenom drift (legges til)	-1 917	-2 300	-2 300	383	-2 235
KORRIGERTE DRIFTSUTGIFTER (TIL 1A: "SUM FORDELT TIL DRIFT")	576 187	585 398	587 932	-11 745	536 803

AUGUST

Solid helagjeng fra Randaberg under
Tour des Fjords-rittet i august.

RANDABERG KOMMUNE
ÅRSMELDING/ÅRSREGNSKAP 2016

SIDE 14

HOVEDOVERSIKT, INVESTERING TALL I 1000	REG 2016	BUD 2016	JUST BUD 2016	REG 2015	BUD 2017
INVESTERINGSINNEKTER					
Salg av driftsm. og fast eiendom (note 12)	-185	-25 000	-26 000	-860	-25 000
Andre salgsinntekter	0	0	0	-18	0
Refusjoner (note 13)	-47 000	-2 632	-2 632	-23 282	0
Statlige overføringer	-7 763	-13 660	-18 381	0	-5 076
Andre overføringer	-1 000	-500	-6 152	-655	-500
Renteinntekter og utbytte	0	0	0	-3	0
SUM INNTEKTER	-55 948	-41 792	-53 165	-24 818	-30 576
INVESTERINGSUTGIFTER					
Lønnsutgifter	112	0	0	0	0
Sosiale utgifter	32	0	0	0	0
Varer og tj. i komm. egenproduksjon (note 14)	228 346	265 032	345 368	156 185	187 572
Kjøp av tjenester som erstatter egenproduksjon	0	0	0	38	0
Overføringer (note 15)	43 197	0	0	19 861	0
Renteutgifter og omkostninger	2 448	1 500	1 500	1 506	3 100
Fordelte utgifter	0	0	0	0	0
SUM UTGIFTER	274 136	266 532	346 868	177 590	190 672
FINANSUTGIFTER					
Avdragsutgifter (note 16)	0	0	0	6 857	0
Utlån (note 17)	15 086	20 000	37 418	28 278	20 000
Kjøp av aksjer og andeler (note 18)	1 548	0	0	1 220	0
Dekning av tidligere års udekket merforbruk	0	0	0	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond (note 11)	145	718	718	921	553
Avsetninger til bundne fond (note 11)	10 367	0	0	5 426	0
Avsetninger til likviditetsreserven	0	0	0	0	0
SUM FINANSTRANSAKSJONER	27 147	20 718	38 136	42 702	20 553
FINANSERINGSBEHOV	245 334	245 458	331 839	195 477	180 649
FINANSIERING					
Bruk av lån (note 19)	-232 437	-241 370	-327 901	-139 889	-178 645
Mottatte avdrag på utlån (note 20)	-11 325	-3 230	-3 230	-8 705	-1 680
Salg av aksjer og andeler	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert mindreforbruk	0	0	0	0	0
Overføringer fra driftsregnskapet (note 11)	0	0	0	-310	0
Bruk av disposisjonsfond (note 11)	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond (note 11)	-1 573	-858	-708	-39 719	-324
Bruk av bundne fond (note 11)	0	0	0	-6 851	0
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	0
SUM FINANSIERING	-245 334	-245 458	-331 839	-195 474	-180 649
UDEKKET/UDISPONERT	0	0	0	0	0

REGNSKAPSSKJEMA 2A TALL I 1000	REG 2016	BUD 2016	JUST BUD 2016	REG 2015	BUD 2017
FINANSIERINGSBEHOV					
Investeringer i anleggsmidler	271 688	265 032	345 368	176 084	187 572
Utlån og forskutteringer	16 634	20 000	37 418	29 498	20 000
Avdrag på lån	2 448	1 500	1 500	8 363	3 100
Avsetninger	10 512	718	718	6 347	553
ÅRETS FINANSIERINGSBEHOV	301 282	287 250	385 004	220 292	211 225
FINANSIERING					
Bruk av lånemidler	-232 437	-241 370	-327 901	-139 889	-178 645
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-185	-25 000	-26 000	-860	-25 000
Tilskudd til investeringer	-8 763	-14 160	-24 533	-655	-5 576
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-58 325	-5 862	-5 862	-31 987	-1 680
Andre inntekter	0	0	0	-21	0
SUM EKSTERN FINANSIERING	-299 709	-286 392	-384 296	-173 412	-210 901
Overført fra driftsregnskapet	0	0	0	-310	0
Bruk av avsetninger	-1 573	-858	-708	-46 570	-324
SUM FINANSIERING	-1 573	-858	-708	-46 880	-324
UDEKKET/UDISPONERT = 0	0	0	0	0	0

ANSKAFFELSE OG ANVENDELSE AV MIDLER TALL I 1000	REG 2016	REG 2015
ANSKAFFELSE AV MIDLER		
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	842 193	793 219
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	55 948	24 815
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	269 934	175 069
SUM ANSKAFFELSE AV MIDLER	1 168 075	993 103
ANVENDELSE AV MIDLER		
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	791 663	750 260
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	271 688	176 084
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	67 935	79 852
SUM ANVENDELSE AV MIDLER	1 131 286	1 006 196
ANSKAFFELSE - ANVENDELSE AV MIDLER	36 789	-13 093
Endring i ubrukte lånemidler	16 172	12 148
ENDRING I ARBEIDSKAPITAL	52 961	-945

AVSETNINGER OG BRUK AV AVSETNINGER TALL I 1000	REG 2016	REG 2015
Avsetninger	62 925	37 108
Bruk av avsetninger	-26 136	-50 201
Til avsetning senere år	0	0
NETTO AVSETNINGER	36 789	-13 093

RANDABERG KOMMUNE
ÅRSMELDING/ÅRSREGNSKAP 2016

SIDE 16

BALANSEREGNSKAP TALL I 1000	REG 2016	REG 2015
EIENDELER		
A) ANLEGGSMIDLER		
Faste eiendommer og anlegg (note 21)	1 372 988	1 152 497
Utstyr, maskiner og transportmidler (note 21)	24 841	23 175
Utlån	151 874	148 315
Aksjer og andeler	55 528	53 972
Pensjonsmidler	665 496	653 858
SUM ANLEGGSMIDLER	2 270 727	2 031 818
B) OMLØPSMIDLER		
Kortsiktige fordringer (note 22)	34 506	61 181
Premieavvik	16 708	15 661
Aksjer og andeler	33 636	0
Sertifikater	0	0
Obligasjoner	0	0
Kasse, bankinnskudd	314 131	257 895
SUM OMLØPSMIDLER	398 980	334 737
SUM EIENDELER (A + B)	2 669 707	2 366 555
EGENKAPITAL OG GJELD		
C) EGENKAPITAL		
Disposisjonsfond (note 23)	-41 642	-14 920
Bundne driftsfond (note 23)	-19 032	-15 597
Ubundne investeringsfond (note 23)	-39 478	-40 906
Bundne investeringsfond (note 23)	-16 400	-6 024
Regnskapsmessig mindreforbruk (note 24)	-18 246	-20 562
Regnskapsmessig merforbruk	0	0
Prinsippendringer som påvirker AK, drift (note 25)	-11 751	-11 751
Kapitalkonto	-483 459	-479 644
SUM EGENKAPITAL	-630 008	-589 404
(D) GJELD		
Pensjonsforpliktelse	-843 777	-812 364
Ihendehaverobligasjonslån	0	0
Sertifikatlån	-557 367	-328 758
Andre lån (note 26)	-481 588	-490 344
SUM LANGSIKTIG GJELD	-1 882 732	-1 631 466
Kassekredittlån	0	0
Annen kortsiktig gjeld (note 27)	-156 966	-145 685
Premieavvik	0	0
SUM KORTSIKTIG GJELD	-156 966	-145 685
SUM GJELD (D)	-2 039 698	-1 777 151
SUM EGENKAPITAL OG GJELD (C + D)	-2 669 707	-2 366 555
BALANSENS NETTOSUM	0	0
(E) MEMORIAKONTI		
Ubrukte lånemidler	95 464	79 292
Andre memoriakonti	18 851	7 117
Motkonto for memoriakontiene	-114 315	-86 409
SUM MEMORIAKONTI	0	0

JANUAR

*Det er mange som bruker
naturparken i Harestadmyra
- sommer som vinter.*

NOTER TIL BALANSE TALL I 1000	REG 2016	REG 2015
DISPOSISJONSFOND		
Disposisjonsfond pr. 1.1	14 920	11 925
Avsatt til disp.fond i driftsregnskapet	27 905	4 862
Bruk av disp.fond i investeringsregnskapet	0	0
Bruk av disp.fond i driftsregnskapet	-1 170	-1 867
DISPOSISJONSFOND PER 31.12.	41 642	14 920
UBUNDNE INVESTERINGSFOND		
Ubundne investeringsfond pr. 1.1	40 906	79 705
Avsatt til ubundne investeringsfond	145	921
Bruk av ubundne investeringsfond	-1 573	-39 719
UBUNDNE INVESTERINGSFOND PER 31.12.	39 478	40 906
BUNDNE INVESTERINGSFOND		
Bundne investeringsfond pr. 1.1	6 024	7 449
Avsatt til bundne investeringsfond	8 046	5 426
Bruk av bundne investeringsfond	0	-6 851
BUNDNE INVESTERINGSFOND PER 31.12.	16 400	6 024
BUNDNE DRIFTSFOND		
Bundne driftsfond pr. 1.1	15 597	12 024
Avsatt til bundne driftsfond	6 261	5 338
Bruk av bundne driftsfond i driftsregnskapet	-2 831	-1 764
Bruk av bundne driftsfond i investeringsregnskapet	0	0
BUNDNE DRIFTSFOND PER 31.12.	19 032	15 597

APRIL

Politikere i diskusjon under nabopraten i Rennesøy. Tor Bernhard Harestad fra Rennesøy (til venstre) sammen med Robert Raustein fra Randaberg - begge Frp.

Noter til regnskap

Noter til hovedoversikt for drifts- og kapitalregnskap og balanse (nummerhenvisning).

Driftsregnskapet

1) Det er økte brukerbetalinger på egenbetaling pasienter og salg av mat.

2) Økte salgs- og leieinntekter skyldes utleie av lokaler og diverse gebyr samt diverse inntekter. Selvkostberegningen på VAR-området for 2016 viser en merinntekt på vann, avløp, feiing og byggesak og merutgift på renovasjon, slam, plan og oppmåling. Disse er trukket inn av eller avsatt til fond i henhold til selvkostforskriftene.

3) I refusjoner er 27,4 mill. kr sykepenger, og 28,1 mill. kr er refusjon for ressurskrevende brukere. Momskompensasjonen på drift er 13,7 mill. kr. Denne budsjetteres verken på inntekts- eller utgiftssiden da den netto er null, se også tilsvarende i note 7, overføringer.

4) Rammetilskudd og inntektsutjevning er 22,0 mill. kr lavere enn revidert budsjett. Dette skyldes lavere inntektsutjevning pga. at skatteinntekten i landet ble høyere enn i Randaberg. Skatteinntekten var 22,0 mill. kr lavere enn revidert budsjett. Samlet er rammetilskudd/inntektsutjevning og skatteinntekt likt det justerte budsjett.

5) Andre statlige overføringer er prosjektmidler til skole, helsetjenester, barnevern, rusarbeid, kompensasjon for investeringer skole og helse, integreringstilskudd og tilskudd til introduksjons- og kvalifiseringsprogram NAV.

6) Økt kjøp av varer og tjenester er spesielt på utstyr og transportmidler, lisenser, energi, konsulent tjenester, EDB-utstyr og vedlikehold kommunale bygg. Høyere husleieutgifter og vedlikehold utleieboliger har tilsvarende høyere leieinntekter.

7) I overføringer ligger merutgifter i forhold til

budsjett på momskompensasjon drift på 13,7 mill. kr.

8) Det er foretatt ordinære avskrivninger på aktivert fast eiendom, utstyr, maskiner og transportmidler.

9) Renteinntekter og renteutgifter er netto 3,2 mill. kr lavere enn justert budsjett. Dette skyldes i hovedsak lave lånerenter og en god bankavtale. Vi har en del sertifikatlån som det ikke betales ordinære avdrag på. Vi har derfor innbetalt et ekstraordinært avdrag på 7,7 mill. kr for å få samlet avdrag 28,1 mill. kr som er det samme som budsjettert. Beregnet minimumsavdrag er 25,8 mill. kr.

10) Netto driftsresultat er det beløp som er til disposisjon før avsetninger og øvrige års- oppgjørdisposisjoner. Netto driftsresultat er for 2016 27,85 mill. kr eller 3,3 % av driftsinntektene. Netto driftsresultat var i 2015 27,4 mill. kr.

11) Oversikt over avsetninger og bruk av avsetninger framgår av eget vedlegg. Det er ikke foretatt overføring til investeringsregnskapet, da momskompensasjonen på investeringer fra og med 2014 føres direkte i investeringsregnskapet.

Kapitalregnskapet

12) Salg av eiendom er 0,2 mill. kr. Det var budsjettert med salg i 2016 på 26 mill.kr.

13) Refusjoner er i hovedsak momskompensasjon på investeringer, refusjon fra KMD til vedlikehold og fra Statens Vegvesen til Tungevesveien.

14) I kapitalregnskapets utgifter er hovedtiltakene følgende:

- Myrå barne- og ressurscenter (38,6 mill. kr)
- Randaberg helsesenter (3,4 mill. kr)
- Randaberg Arena, 2. etasje (5,0 mill. kr)
- Utskifting bossbil (1,9 mill. kr)
- EDB/IKT (3,4 mill. kr)
- Sanering Viste Hageby (9,0 mill. kr)
- Gang/sykkelvei Tungenesveien (4,2 mill. kr)
- Gang/sykkelvei Sande-Tungenes (3,3 mill. kr)
- Parkeringsplass Tungevågen (1,8 mill. kr)

- Grødem Sør (5,5 mill. kr)
- Innløsning tomt, ny Harestad skole (6,5 mill. kr)
- Ny Harestad skole og kulturscene(112,2 mill. kr)
- Ombygging Torvmyrveien 4 (3,3 mill. kr)
- Boliger vanskeligstilte (9,0 mill. kr)
- Boliger flyktninger (7,5 mill. kr)

15) Overføringer er momskompensasjonen på investeringsutgiftene.

16) Avdragsutgifter gjelder innbetalte avdrag på startlån. Det var i 2015 avsatt 6,8 mill. kr, Det er i tillegg avsatt 8,0 mill. kr i 2016. Begge disse summer skal tilbakebetales til Husbanken i 2017.

17) Utlån er utlån av nye startlån 2016.

18) Kjøp av aksjer og andeler er egenkapitalinnskudd i KLP for 2016, og kjøp av aksjer i Goagarden AS.

19) Bruk av lån i 2016 er ikke knyttet til de ulike investeringsprosjektene, men ført samlet.

20) Mottatte avdrag på lån er fra Lyse Energi AS og løpende startlån.

Balanseregnskapet

21) Arbeidet med verdifastsettelse og avskrivninger på faste eiendommer, anlegg og utstyr er videreført etter samme mønster som de siste åra.

22) Fordringer er forskjellige krav som skal innfordres på kort sikt. 17,6 mill. kr er momskompensasjon for siste termin 2016. Ellers er restanser på kommunale avgifter og gebyr og refusjoner fra andre kommuner, fylke eller stat. Det er ingen utestående fordringer på kommunale foretak og bedrifter etter kommunelovens § 11. Heller ikke på interkommunale samarbeid etter kommunelovens § 27. Fordringene er gjennomgått og anses gode, men vil bli fulgt nøye opp i samarbeid med de ansvarlige tjenesteområder. Nødvendige tapsavsetninger er gjort.

23) Fondsmidler er sammensatt av bundne og ubundne kapitalfond, bundne driftsfond og disposisjonsfond. Fordelingen av disse var per

31.12.16:

- Bundne kapitalfond (16,4 mill. kr)
- Ubundne kapitalfond (39,5 mill. kr)
- Bundne driftsfond (19,0 mill. kr)
- Disposisjonsfond (41,6 mill. kr)

Selvkostområdene utgjør en større andel av bundne driftsfond enn forrige år.

Tabell: Gebyrfinansierte selvkosttjenester.

	VANN	AVLØP	RENOV.	SLAM	FEIING	TOTALT
Fond per 01.01.	1 554	1 700	1 731	476	44	5 505
Inntekter	11 399	12 874	10 524	187	793	35 777
Utgifter	9 425	12 706	9 780	255	727	32 893
Korreksjon	49	35	40	8	1	133
Over-/underskudd	2 023	203	784	-60	67	3 017
Fond per 31.12	3 577	1 903	2 515	416	111	8 522

I tillegg er det avsatt 0,3 mill. kr på byggesak, mens det er negativt resultat for reguleringsplaner, 0,2 mill. kr, og oppmåling, 1,0 mill. kr.

24) Regnskapet er gjort opp med et regnskapsmessig mindreforbruk på 18,2 mill. kr etter bruk av fond og avsetninger.

25) Prinsippendringer vedrørende tilskudd til ressurskrevende brukere i 2008 samt prinsippendringer fra tidligere år vedrørende feriepengene, påløpte ikke betalte renter, landbruksvikarer og momskompensasjon er uendret i 2016.

26) Langsiktig gjeld som innbefatter kommunens samlede lånegjeld inkludert videreutlånsmidler, er økt med 219,9 mill. kr. Det er tatt opp nye lån i 2016 med 248,6 mill. kr og betalt avdrag med 28,1 mill. kr. Utgiftsførte avdrag er litt høyere enn minimumsavdrag etter kommunelovens § 50 nr. 7. Beregning av minimumsavdrag med utgangspunkt i avskrivninger multiplisert med langsiktig gjeld (per 1/1-2016) dividert med anleggsmidler (per 1/1-2016) gir et minimumsavdrag på 25,8 mill. kr mens betalte avdrag er 28,1 mill. kr. Det er ikke langsiktig gjeld til kommunale foretak og bedrifter etter kommunelovens § 11. Heller ikke til interkommunale samarbeid etter kommunelovens § 27.

KE
eg
Tvangsflytt
topp
/ vil ikke
lyttes!

IKKE TVING MEG
BORT FRA
VENNENE MINE!

NEI
TIL
GOA

IKK
MEG
VENNENE

Jeg vil ikke
miste
vennerne
mine!

IKK
TVANGFLYTT
OSS

HÅREST

JUNI

Nye skolekretsgrenser! Disse barna ville absolutt ikke flytte til Goa skole - og protesterte klart og tydelig mot dette utenfor kommunestyresalen.

Andre noter

Godtgjørelse/ytelse til revisjon, ordfører og rådmann

Godtgjørelse til revisjonen for 2016 var 842.700 kr inkl. mva. Av dette utgjorde forvaltningsrevisjon 342.475 kr inkl. mva.

Følgende ytelser til ordfører, varaordfører og rådmann ble innberettet i 2016:

	ORDFØRER	VARA-ORDFØRER	RÅDMANN
Lønn (K.E., G.V.T., M.F.)	923 351	230 838	1 032 978

Endring i arbeidskapital 2016 (tall i 1000):

ENDRING I ARB.KAPITAL IFLG. BEVILGN.SREGNSKAP	
Anskaffelse av midler	1 168 075
Anvendelse av midler	1 131 286
Anskaffelse - anvendelse	36 789
Endring i ubrukte lånemidler	16 172
Endring i arbeidskapital	52 961
ENDRING I ARB.KAPITAL IFLG. BALANSEREGNSKAP	
Endring i omløpsmidler	64 243
Endring i kortsiktig gjeld	-11 281
Endring i arbeidskapital	52 961
DIFFERANSE	0

Kommunens garantiansvar 2016:

TALL I 1000	ANSVAR	ANSVAR	GARANTI
PERSON, FIRMA, ORG	31.12.2016	31.12.2015	UTGÅR ÅR
IVAR, vann/avløp/renovasjon	87 435	76 533	2017-2046
Ryggstranden barnehage	727	934	2020
Endrestø barnehage	908	1 012	2025
Nyvoll barnehage	5 107	5 376	2032
Ranso AS	400	600	2018
Ranso AS	12 083	12 916	2031
Ranso AS	5 000	5 000	2033
Brannvesenet Sør-Rogaland IKS	170	190	2025
SUM GARANTIANSVAR	111 830	102 561	

Pensjonsnote 2016:

TALL I 1000	KLP	ST. P	TOTAL	2015
PENSJONSMIDLER				
Pr. 01.01.16	516 231	137 627	653 858	616 695
Endring i 2016	34 847	-23 210	11 637	37 164
PER 31.12.16	551 078	114 418	665 496	653 858
PENSJONSFORPLIKTELSE INKLUSIV ARBEIDSGIVERAVGIFT				
Pr. 01.01.16	644 798	167 566	812 364	812 684
Endring i 2016	32 404	-991	31 413	-320
PER 31.12.16	677 202	166 575	843 777	812 364
Premieavvik inkl. arbgiveravgift:				
Pr. 01.01.16	20 955	-5 294	15 661	20 077
Amortisert premieavvik	-3 308	57	-3 251	-2 218
Nytt premieavvik	3 596	702	4 298	-2 197
PER 31.12.16	21 244	-4 536	16 708	15 661
PENSJONS-KOSTNAD				
Årets opptjening	37 577	9 216	46 793	45 375
Rentekostnad	25 756	5 804	31 560	30 414
Forventet avkastning	-23 646	-4 499	-28 145	-27 979
Amortisert pr.avvik	2 899	-615	2 284	2 482
Adm.kostnad	2 587	289	2 876	2 967
SUM PENSJONS-KOSTNAD 2016	45 173	10 195	55 368	53 260

Gjeld til interkommunale samarbeid 2016:

Kortsiktig gjeld per 31.12.2016 til interkommunale og interfylkeskommunale samarbeid etter kommunelovens § 27 med eget særregnskap:

SELSKAP	SUM
IVAR	1 192 544
Rogaland Revisjon IKS	7 600
SUM GJELD	1 200 144

” Godtgjørelse til revisjonen for 2016 var 842.700 kr inkl. mva.

Oversikt over kommunens aksjer og andeler 31.12.16:

SELSKAP	KJØPSÅR	KJØPSBELØP	ANTALL	PÅLYDENDE	%-EIERSKAP
I.V.A.R. IKS					3,52
KLP egenkapitalinnskudd					
Stavanger interkommunale havn IKS	2003				
Rogaland Revisjon IKS	2004/2007				2,590
Brannvesenet i Sør-Rogaland IKS	2004				3,800
Rogaland Kontrollutvalgssekretariat IS	2004				3,500
Multihallen og Storhallen IKS	2010	30 600			5,100
Forus Industri A/S	1964	3 000	6	500	0,110
Allservice A/S	76/85/86	45 000	450	100	1,520
Ranso lettindustri A/S		4 000 000	4 000	1 000	50,000
Randaberg og Rennesøy Bygdeblad A/S	1997	119 000	1 190	100	34,000
Sola Terminalbygg A/S	1997	20 000	8	2 500	8,000
Nord Jæren Bompengeselskap A/S	1999	40 000	40	1 000	16,660
Lyse Energi A/S	1999	33 081 000	11 927		3,279
Kulinarisk institutt AS *	2009	17 000	170	100	3,400
Landsbykonferansen i Randaberg AS	2011	18 800	8	2 350	16,660
Filmkraft Rogaland AS	2006/2013	80 000	80	1 000	5,000
Randaberg Landsbyforening AS	2014	15 000	3	5 000	3,000
Goagarden AS	2015/2016	40 000	40	40 000	50,000

SELSKAP. TALL I 1000	BOKFØRT VERDI	KOMMENTAR
I.V.A.R. IKS	874 310	Nedskrevet i 2009
KLP egenkapitalinnskudd	14 035 136	
Stavanger interkommunale havn IKS	3 433 130	
Rogaland Revisjon IKS	103 500	
Brannvesenet i Sør-Rogaland IKS	190 000	
Rogaland Kontrollutvalgssekretariat IS	30 000	
Multihallen og Storhallen IKS	30 600	
Forus Industri A/S	3 000	Org.nr. 919980761
Allservice A/S	15 000	Org.nr. 918260315
Ranso lettindustri A/S	3 400 001	Org.nr. 961552168
Randaberg og Rennesøy Bygdeblad A/S	119 000	Org.nr. 979490496
Sola Terminalbygg A/S	20 000	Org.nr. 979442394
Nord Jæren Bompengeselskap A/S	40 000	Org.nr. 981380185
Lyse Energi A/S	33 081 000	Org.nr. 980001482
Kulinarisk institutt AS *	-	
Landsbykonferansen i Randaberg AS	18 800	Org.nr. 997302958
Filmkraft Rogaland As	80 000	Org.nr. 990279772
Randaberg Landsbyforening AS	15 000	Org.nr. 914495695
Goagarden AS	40 000	Org.nr. 915441459
SUM AKSJER OG ANDELER**	55 528 477	

* Kulinarisk institutt (Gastronomisk institutt) gikk konkurs i 2016.

** Randaberg kommune har også en aksje i Måltidets hus (0,14 % eierandel).

Denne aksjen er ikke ført i regnskapet og vil bli avhendet for 1 kr i 2017.

JANUAR

Akedag i Solbakken barnehage.

Kapitalkonto 2016:

DEBET TALL I 1000		KREDIT	
01.01.16 Balanse (undersk. Kap.)		01.01.16 Balanse (kapital)	479 644
DEBETPOSTER I ÅRET		KREDITPOSTER I ÅRET:	
Av- og nedskrivning fast eiendom og anlegg	37 386	Aktivering av fast eiendom og anlegg	257 877
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	7 476	Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	9 142
Salg av aksjer og andeler		Kjøp av aksjer og andeler	25
Nedskrivning av aksjer og andeler	17	Oppskrivning av aksjer og andeler	1 548
Avdrag på utlån	11 554	Utlån	15 551
AVSKRIVNING UTLÅN			
Bruk av midler fra eksterne lån	232 437	Avdrag på eksterne lån	28 318
Pensjonsforpliktelse inkl. arb.g.avg.	31 413	Pensjonsmidler	11 637
31.12.16 Balanse (kapital)	483 459	31.12.16 Balanse (undersk. kap.)	
SUM	803 742		803 742

Note til kapitalkonto per 31.12.16. Utstyr og fast eiendom:

AKTIVERING/AVSKRIVNING TALL I 1000	MASKINER, UTSTYR, TRAN- SPORTMIDLER	BYGNINGER	TEKNISKE ANLEGG	SUM
Anskaffelseskost 01.01.16	99	1 189	471	1 759
Tilgang 2016	9	220	38	267
Avgang til anskaffelseskost		-	6	
OPPSKRIVNING I ÅRET				
Samlet av- og nedskrivning per 31.12.16	82	323	233	638
Bokført verdi 31.12.16	25	1 096	277	1 398
Årets ordinære avskrivning 2016	7	24	10	41
Avskrivningsprosent	10-33 %	2-4 %	2-5 %	
Faktisk avskrivningsprosent	29,2 %	2,7 %	3,9 %	3,5 %

“ Randaberg kommune har også en aksje i Måltidets hus (...) denne aksjen vil bli avhendet for 1 kr i 2017.

Finansforvaltning

Kommunestyret vedtok 13.12.01 reglement for finansforvaltning for Randaberg kommune gjeldende fra 01.01.02. Reglementet ble sist revidert 11.09.14 (sak 60/14).

Plassering av kommunenes midler i 2016 er gjort i henhold til gjeldende bankavtale med Sandnes sparebank. Kommunen har brukt lån til finansiering av investeringsprosjekter og til videre utlån til startlån. Disponible midler i Sandnes sparebank var den 31.12.16 på 205 mill. kr inkludert 19,4 mill. kr. i avsatte skatetrekksmidler. Gjeldende bankavtale (NIBOR (internrenten mellom banker) + 0,7 % medfører ca. 1,7 % rente på disponible midler.

I løpet av april 2016 har vi plassert noe av langsiktig likviditet i andre banker på ulike vilkår. Bakgrunnen for plasseringene er først og fremst å spre risikoen knyttet til bankinnskudd. Ett av vilkårene for å plassere midler er at innskuddet er mindre enn 2 % av forvaltningskapitalen i aktuell bank, slik det går frem av finansforvaltnings reglementet vårt. Her er våre bankinnskudd utenom Sandnes sparebank per 31.12.2016:

- 80 mill. kr i Sparebanken Sør til NIBOR + 0,75 % rente, binding én md., står til beløpet blir sagt opp. Inngått 16.11.2016.
- 20 mill. kr i SR-bank til NIBOR + 0,6 % rente, binding én md., står til beløpet blir sagt opp. Inngått 26.04.2016.
- 8 mill. kr i DNB til 1,6 % rente, binding ett år fra 26.04.2016.

All kortsiktig likviditet er fortsatt i Sandnes sparebank. I finansforvaltningsreglementet er det en grense på 10 mill. kr og 3 måneders binding for å sette kortsiktig likviditet inn i andre banker. Kortsiktig likviditet kan ifølge finansforvaltningsreglementet og plasseres i pengemarkedsfond med tilfredsstillende rating. Vi har inntil nå ikke gjort det.

Vi har disse rentebytteavtalene per 31.12.2016 (totalt 275 mill. kr):

- 50 mill. kr i Nordea i 10 år (31.03.10–31.03.20) til 4,215 % rente.

- 25 mill. kr. i DNB i 10 år (30.06.11–30.06.21) til 4,123 % rente.
- 100 mill. kr. med Danske bank i 7 år (10.03.16 –10.03.23) til 1,166 % rente.
- 100 mill. kr med Danske bank i 10 år (10.03.16 – 10.03.26) til 1.432 % rente.

Vi har disse fastrentelånene per 31.12.2016 (totalt 41 mill. kr):

- Fastrentelån på 21,3 mill. kr. i Kommunalbanken i 5 år (12.07.13–12.01.17) til 4,79 % rente.
- I tillegg et mindre fastrentelån i Kommunalbanken og noen mindre fastrentelån i Husbanken på til sammen 20 mill. kr til ca 2,4 % rente.

Vi har et obligasjonslån på 97 mill. kr i Kommunalbanken i 5 år (12.08.14 – 12.08.19) til 2,32 % rente. Lån til investeringer 2009-2012.

Per 31.12.16 har Randaberg kommune fire sertifikatlån (totalt 557 mill. kr):

- 228 mill. kr. hos Danske Bank i 9 md. (19.09.16–19.06.17) til 1,290 % rente. Lån til investeringer i 2016.
- 112,7 mill. kr hos Kommunalbanken i 12 md. (17.11.16–17.11.17) til 1,365 % rente. Lån til investeringer i 2015:
- 105,6 mill. kr hos Nordea i 6 md. (19.09.16–14.03.17) til 1,230 % rente. Lån til investeringer 2014.
- 110,3 mill. kr. hos Kommunalbanken i 6 mnd (11.11.16 – 11.05.17) til 1,348 % rente. Lån til investeringer 1999-2008.

Vi har seks lån i Kommunalbanken og noen mindre Husbanklån til flytende vilkår (PT-rente eller NIBOR-tilknyttet). Per 31.12.16 var renten mellom 0,8 og 1,9 %. Netto lånegjeld i forhold til innbyggere er et av de sentrale resultatmålene for Randaberg kommune. Utviklingen i dette er vist i kommentarene til regnskapet. I vedtatt finansforvaltningsreglement for Randaberg kommune bør fastrente utgjøre mellom 20 og 50 % av låneporteføljen. Vi har nå fastrente på 413 mill. kr av låneporteføljen (rentebytteavtaler, fastrentelån og obligasjonslån). Dette utgjør 40 % av den totale låneporteføljen.

Gjennomsnittlig rente for hele låneporteføljen på 1.038 mill. kr er 1,914 % per 31.12.16. Vi har en kapitalbinding på 4,4 år og rentebinding på 2,33 år. I finansforvaltningsreglementet skal rentebindingen være mellom 1 og 5 år.

Låneportefølje per 31.12.16:

SERTIFIKATLÅN						
LÅNENR	BANK	PERIODE	MD.	RENTE	BELØP	LÅNEÅR
	Danske Bank	19.09.16-19.06.17	9	1,290 %	228 609 000	2016
KBN-20160548	Kommunalbanken	17.11.16-17.11.17	12	1,365 %	112 763 000	2015
	Nordea	14.09.16-14.03.17	6	1,230 %	105 632 000	2014
KBN-20160539	Kommunalbanken	11.11.16-11.05.17	6	1,348 %	110 360 000	1999-2008
					557 364 000	
OBLIG.LÅN/FASTRENTELÅN						
		PERIODE	ÅR			
KBN-20140459	Kommunalbanken	12.08.14-12.08.19	5	2,320 %	97 000 000	2012
KBN-20150320	Kommunalbanken	02.07.15-02.07.35	20	2,420 %	18 310 300	2015
KBN-20030970	Kommunalbanken	12.07.13-12.01.17	5	4,790 %	21 317 500	2012
HUSBANKLÅN, FASTRENTE						
HB 13500360	Husbanken, Tungenesv			2,089 %	243 600	før 2009
HB 13500366	Husbanken, Tungenesv			2,089 %	243 600	før 2009
HB 13515139	Husbanken, HVPU			2,188 %	1 183 763	før 2009
					138 298 763	
FLYTENDE RENTE						
		PERIODE	ÅR			
KBN-200000669	Kommunalbanken	18.12.00-18.12.20	20	1,850 %	2 962 000	2000
KBN-20050379	Kommunalbanken	07.06.05-07.06.30	25	1,850 %	11 394 000	2005
KBN-20090886	Kommunalbanken	22.12.09-22.12.34	25	1,890 %	34 179 120	2009
KBN-20100177	Kommunalbanken	24.03.10-27.03.35	25	1,880 %	46 149 100	2010
KBN-20110443	Kommunalbanken	05.09.11-05.09.36	25	1,840 %	64 140 000	2011
KBN-20130344	Kommunalbanken	03.07.13-05.07.38	25	1,820 %	67 399 200	2013
					226 223 420	
FLYTENDE HUSBANKLÅN						
		PERIODE				
HB 13500891	Husbanken, Vardheim			1,815 %	7 847 362	før 2009
HB 13503489	Husbanken, HVPU			0,798 %	50 700	før 2009
HB 13512530	Husbanken, Endrestø			1,798 %	87 264	før 2009
HB 13546318	Husb, oms.boliger, psyk			1,773 %	6 810 249	før 2009
HB 13554975	Husbanken, viderelån			1,815 %	1 783 282	2006
HB 13557260 40	Husbanken, viderelån			1,815 %	1 743 104	2007
HB 13557260 50	Husbanken, viderelån			1,815 %	4 334 877	2008
HB 13558097	Husbanken, viderelån			1,775 %	4 418 106	2009
HB 13558541	Husbanken, viderelån			1,815 %	7 930 383	2010
HB 13559299 10,40	Husbanken, viderelån			1,775 %	1 342 048	2011
HB 13560523	Husbanken, viderelån			1,835 %	4 413 402	2012
HB 13560850	Husbanken, viderelån			1,798 %	10 188 936	2013
HB 13561928 10, 20, 30	Husbanken, viderelån			1,795 %	25 501 943	2014
HB 13562938 10	Husbanken, viderelån			1,795 %	16 271 429	2015
HB 13562938 30	Husbanken, viderelån			1,795 %	2 720 000	2015
HB 13564081	Husbanken, viderelån			1,785 %	19 666 667	2016
HB139542121og20	Husbanken, HVPU			0,793 %	408 900	før 2009
HB 13964571	Husbanken, HVPU			0,798 %	348 000	før 2009
					115 866 652	

Låneportefølje per 31.12.16, forts.

	RENTEBYTTE- AVTALER MED FASTRENTE	PERIODE	ÅR			
Nordea-902840	Nordea	31.03.10-31.03.20	10	4,215 %	50 000 000	2010
DNB-20110628006908	DNB	30.06.11-30.06.21	10	4,123 %	25 000 000	2011
Danske Bank Swap 7 år	Danske Bank	10.03.16-10.03.23	7	1,166 %	100 000 000	2016
Danske Bank Swap 10 år	Danske Bank	10.03.16-10.03.26	10	1,432 %	100 000 000	2016
TOTAL LÅNEPORTEFØLJE PER 31.12.16.					1 037 752 835	

Massiv motstand mot asylmottak på Viste hotell! Rundt 300 deltok på et informasjonsmøte, der bl.a. regionsjef Sissel Mehammer fra UDI (med mikrofon) og administrerende direktør Tor Brekke fra Hero Mottak AS (sitter ved bordet) orienterte om planene for asylmottaket.

FEBRUAR

RANDABERG KOMMUNE
ÅRSMELDING/ÅRSREGNSKAP 2016

SIDE 28

AVSETNINGER OG BRUK AV AVSETNINGER 2016					
BUNDNE DRIFTSFOND					
AVSATT			BRUK		
25102011	Kompetanseutv, skolene	-400 000	25102003	Miljøforebyggende arbeid	37 800
25102013	Kulturell skolesekk	-3 082	25102028	Regionale utviklingsmidler	38 800
25102017	Kunnskapsløftet	-596 000	25103016	Rusarbeid	280 309
25102022	Kompetanseheving bhg	-45 855	25103021	Dagakt,plasser,Helsedir.	360 861
25103026	Videreutdanning psyk/rus	-6 938	25103022	Psyktt bra	164 100
25103028	Komp.tiltak (fagbrev b&u)	-27 845	25103024	Hjemmetjenester demente	121 000
25103029	Ungdomskoordinator Rennesøy og Finnøy	-539 487	25103025	Migrasjon helsekoordinator	184 603
25103030	Kompetansetiltak, Hopp	-87 000	25104101	Boligsosial handlingspl, NAV	259 931
25104005	Universll utf. KS-nettverk	-13 000	25106003	Selvkost, renovasjon	679 937
25106001	Selvkost, vann	-1 274 553	25106004	Selvkost, slam	25 952
25106002	Selvkost, avløp	-1 360 147	25105012	Kulturminneplan	84 000
25106010	Selvkost, feiing	-73 248	25105014	Fattigdomsmidler, kultur	204 500
25106021	Selvkost, byggesak	-298 461	25105006	S.L.T.	86 604
25105014	Fattigdomsmidler, kultur	-134 500	25104102	Ruspolitisk handl.plan, Hopp	216 604
25105015	Arenautvikling, kultur	-32 000	25104103	Erfaringskonsulent, Hopp	28 207
25106030	Tiltakspakken-16, drift	-1 165 988			
25106100	Overvåking Hålandsvatnet	-150 000			
SUM BUNDNE DRIFTSFOND		-6 208 104			2 773 208
BUNDNE INVESTERINGSFOND					
25506002	Tiltakspakken-16, inv.	-2 321 776	25505001		
25509001	Nedbet. vid.lån Husbank	-8 045 691	25509001		
25509002	Tapsfond Husbanken	-8 050			
SUM BUNDNE INVESTERINGSFOND		-10 375 517			
UBUNDNE INVESTERINGSFOND					
25409001	Kapitalfond	-145 000	25409001	Kapitalfond	1 573 198
SUM UBUNDNE INVESTERINGSFOND		-145 000			1 573 198
DISPOSISJONSFOND					
25601013	Disposisjonsfond	-20 561 839	25601010	Velferdstiltak ansatte	73 885
25601026	BUK-midler	-30 000	25603017	Disp.fond NAV	464 000
25602010	Disp.f. Harestad sk./SFO	-315 000		Mentorordning kjøkken	15 000
25602016	Disp.fond PPT	-200 000	25606010	Gebyrsvingninger byggesak	306 000
25602035	Disp.fond, skole felles	-15 000	25606012	Dispfond, plan og utvikling	311 000
25602036	Tidlig innsats, skole	-1 645 000			
25603016	Disp.fond Hopp	-288 000			
25603016	Disp.fond Hopp	-3 154 000			
25603016	Disp.fond Hopp	-120 000			
25604002	Kommuneplan	-1 392 000			
25605016	Disp.fond Kultur	-66 000			
25605023	Reklinnt. Randaberghallen	-19 500			
25605024	Kunst i kommunale bygg	-88 000			
SUM DISPOSISJONSFOND		-27 894 339			1 169 885

OKTOBER

Eva Tunge Karlsen (nærmest), leder for hjemmesykepleien i Randaberg kommune, og Ragnhild Goa, leder for Randaberg sykepleieklinikk, i lokalene til den nye klinikken på Vardheim.

Driftsresultat og avsetning/bruk av fond

12 RÅDMANNEN. TALL I 1000	REGN- SKAP	BUD	AVVIK
DRIFTSRESULTAT FØR BRUK OG AVSETNING TIL FOND	37 974	45 084	(7 111)
Avsatt fond BUK	30		
Avsatt bunde fond, renter tapsfond Husbanken	8		
Bruk av velferdsmidler, tilsette	(74)		
Driftsresultat før evt bruk/avsetning til driftsfond	37 938	45 084	(7 146)
Bruk/avsetning til driftsfond	-		
DRIFTSRESULTAT ETTER BRUK/AVSETNING TIL FOND	37 938	45 084	(7 146)

Kommentar:

Rådmannen har ikke spesifikt driftsfond, og har heller ikke avsatt/brukt av dette i 2016. Servicetorget har et eget driftsfond på 66.500 kr som er uendra i 2016.

20 HELSE OG OPPVEKST. TALL I 1000	REGN- SKAP	BUD	AVVIK
DRIFTSRESULTAT FØR BRUK OG AVSETNING TIL FOND	281 150	288 247	(7 097)
Avsatt bunde driftsfond	765		
Bruk bundne driftsfond	(1 306)	(648)	
Bruk diverse driftsfond	(15)		
Driftsresultat før evt bruk/avsetning til driftsfond	280 594	287 599	(7 005)
Bruk/avsetning til driftsfond	3 562		
DRIFTSRESULTAT ETTER BRUK/AVSETNING TIL FOND	284 156	287 599	(3 443)

Kommentar:

Avsatt 50% av resten av mindreforbruket og 120.000 til møbler der faktura kommer i 2017. Avlastningssenteret har i tillegg et eget disposisjonsfond på 440.000 kr som er uendra i 2016.

Saldo på driftsfond 1/1-2016	6 292
Endring i 2016	3 562
Saldo på driftsfond 31/12-2016	9 854

22 SKOLE. TALL I 1000	REGN- SKAP	BUD	AVVIK
DRIFTSRESULTAT FØR BRUK OG AVSETNING TIL FOND	143 254	146 149	(2 895)
Avsatt bunde driftsfond	999		
Bruk bundne driftsfond	1 645		
Bruk diverse driftsfond	(77)		
Driftsresultat før evt bruk/avsetning til driftsfond	145 821	146 149	(328)
Bruk/avsetning til driftsfond	328		
DRIFTSRESULTAT ETTER BRUK/AVSETNING TIL FOND	146 149	146 149	0

Kommentar:

Mindreforbruk i 2016 er ført til fond Harestad skole til bruk for studietur i 2017.

Saldo på driftsfond 1/1-2016	1 835
Endring i 2016	328
Saldo på driftsfond 31/12-2016	2 163

SALDOEN PÅ DRIFTSFOND PÅ SKOLENE	SALDO 01.01.16	ENDRING I 2016	SALDO 31.12.16
Harestad	26	313	339
Grødem	651	-	651
Goa	774	-	774
Felles skole	384	15	399
SUM DRIFTSFOND SKOLE	1 835	328	2 163

35 NAV RANDABERG. TALL I 1000	REGN- SKAP	BUD	AVVIK
DRIFTSRESULTAT FØR BRUK OG AVSETNING TIL FOND	42 744	37 215	5 529
Bruk av bundne fond	(455)		
Driftsresultat før ev. bruk/avsetning til driftsfond	42 290	37 215	5 074
Bruk/avsetning til driftsfond	(464)		
DRIFTSRESULTAT ETTER BRUK/AVSETNING TIL FOND	41 826	37 215	4 610

Saldo på driftsfond 1/1-2016	464
Endring i 2016	(464)
Saldo på driftsfond 31/12-2016	-

41 TEKNISKE TJENESTER. TALL I 1000	REGN- SKAP	BUD	AVVIK
DRIFTSRESULTAT FØR BRUK OG AVSETNING TIL FOND	18 630	21 892	(3 262)
Avsatt fond, tiltaksmidler	1 166		
Brukt/avsatt sjølvkostfond, VAR, netto	2 002	(612)	
Driftsresultat før ev. bruk/avsetning til driftsfond	21 798	21 280	518
Bruk/avsetning til driftsfond	-		
DRIFTSRESULTAT ETTER BRUK/AVSETNING TIL FOND	21 798	21 280	518

Saldo på driftsfond 1/1-2016	-
Endring i 2016	-
Saldo på driftsfond 31/12-2016	-

42 PLAN OG MILJØ. TALL I 1000	REGN- SKAP	BUD	AVVIK
DRIFTSRESULTAT FØR BRUK OG AVSETNING TIL FOND	5 313	6 750	(1 437)
Avsatt kommuneplan	1 392		
Avsatt driftsfond, universell utforming	13		
Avsatt bunde driftsfond, overvåking Hålandsvatnet	150		
Avsatt sjølvkostfond, byggesak	298		
Bruk av fond, svingninger byggesaksinntekter	(306)		
DR.RESULTAT FØR EV. BRUK/AVSETNING TIL DR.FOND	6 861	6 750	111
BRUK/AVSETNING TIL DRIFTSFOND :	(311)		
DRIFTSRESULTAT ETTER BRUK/AVSETNING TIL FOND	6 550	6 550	(0)

Saldo på driftsfond 1/1-2016	1 230
Endring i 2016	(311)
Saldo på driftsfond 31/12-2016	919

Kommentar:

Resultatet er sett i sammenheng med merinntekter på integreringstilskudd på 3,5 mill. kr. Brukt av driftsfond for å delvis dekke opp merforbruket.

Kommentar:

Tekniske tjenester har merforbruk, men ingen fond å dekke dette med.

Kommentar:

Dekket merforbruk fra driftsfond.

“ Avlastningscenteret har i tillegg et eget disposisjonsfond på 440.000 kroner som er uendra i 2016.

50 KULTUR. TALL I 1000	REGN- SKAP	BUD	AVVIK
DRIFTSRESULTAT FØR BRUK OG AVSETNING TIL FOND	23 988	23 867	121
Avsatt bunde driftsfond	167		
Avsatt driftsfond	108	239	
Bruk bunde driftsfond	(289)		
Driftsresultat før ev. bruk/avsetning til driftsfond	23 973	24 106	121
Bruk/avsetning til driftsfond:	66		
DRIFTSRESULTAT ETTER BRUK/AVSETNING TIL FOND	24 039	24 106	(67)

Kommentar:
Avsatt 50 % av mindrefor-
bruket.

Saldo på driftsfond 1/1-2016	877
Endring i 2016	66
Saldo på driftsfond 31/12-2016	943

Balanseoversikt fondsmidler

KONTO	TEKST	31.12.2016	31.12.2015
25102003	Miljøforebyggende arbeid	0	-37 800
25102011	Kompetanseutvikling, skolene	-966 770	-566 770
25102013	Kulturell skolesekk	-79 408	-76 326
25102017	Kunnskapsløftet	-1 240 404	-644 404
25102022	Kompetanseheving bhg	-537 701	-491 846
25102024	Styrket barnehagetilbud	-1 070 000	-1 070 000
25102025	Statstilskudd bgh	-1 712 684	-1 712 684
25102028	Regionale utviklingsmidler	-57 200	-96 000
25103015	Fattigdomsmidler	-6 200	-6 200
25103016	Rusarbeid	-15 977	-296 286
25103018	Komp.hev. tiltak-ungd. i risikosonen	-17 000	-17 000
25103021	Dagakt.plasser,Helsedir.	0	-360 861
25103022	Psykkt bra	0	-164 100
25103024	Hjemmetjenester demente	0	-121 000
25103025	Migrasjon helsekoordinator	0	-184 603
25103026	Videreutdanning psyk/rus	-21 205	-14 267
25103027	Kompetanseheving Helse og omsorg	-13 050	-13 050
25103028	Komp.tiltak (fagbrev b&unge)	-27 845	0
25103029	Ungdomskoordinator Rennesøy og Finnøy	-539 487	0
25103030	Kompetansetiltak, Hopp	-87 000	0
25104005	Universll utforming KS-nettverk	-111 000	-98 000
25104101	Boligsosial handlingsplan, NAV	0	-259 931
25104102	Ruspolitisk Handlingsplan, Hopp	0	-216 604
25104103	Erfaringskonsulent, Hopp	-151 283	-179 490
25105006	S.L.T.	0	-86 604
25105009	Ungdomsball	-5 000	-5 000
25105010	Sunne levevaner	-25 000	-25 000
25105012	Kulturminneplan	0	-84 000
25105013	Kulturskolekor	-40 000	-40 000
25105014	Fattigdomsmidler, kultur	-137 000	-207 000

KONTO	TEKST	31.12.2016	31.12.2015
25105015	Arenautvikling, kultur	-32 000	0
25106001	Selvkost, vann	-4 851 286	-3 576 733
25106002	Selvkost, avløp	-3 263 500	-1 903 353
25106003	Selvkost, renovasjon	-1 835 486	-2 515 423
25106004	Selvkost, slam	-389 919	-415 871
25106010	Selvkost, feiing	-184 328	-111 080
25106021	Selvkost, byggesak	-298 461	0
25106030	Tiltakspakken-16, drift	-1 165 988	0
25106100	Overvåking Hålandsvatnet	-150 000	0
BUNDNE DRIFTSFOND		-19 032 182	-15 597 286
25409001	Kapitalfond	-39 477 661	-40 905 859
UBUNDNE INVESTERINGSFOND		-39 477 661	-40 905 859
25505001	Fyrmuseet	-207 600	-207 600
25505004	Gangvei Viste hotell, vest	-19 000	-19 000
25505009	Sandvolleyballbane	-49 540	-49 540
25506002	Tiltakspakken-16, investering	-2 321 776	0
25509001	Nedbet. viderelån Husbank	-13 471 926	-5 426 235
25509002	Tapsfond Husbanken	-330 050	-322 000
BUNDNE INVESTERINGSFOND		-16 399 892	-6 024 375
25601003	Eldrerådets disp.	-130 670	-130 670
25601010	Velferdstiltak ansatte	-14 685	-88 570
25601013	Disposisjonsfond	-21 282 450	-720 611
25601026	BUK-midler	-193 402	-163 402
25601028	Disp.fond Servicetorget	-66 500	-66 500
25601031	Universell utforming	-87 435	-87 435
25601032	Bedriftshelsetjeneste	-153 000	-153 000
25602010	Disp.f. Harestad skole inkl.SFO	-339 150	-26 150
25602011	Disp.f. Grødem skole inkl.SFO	-651 000	-651 000
25602012	Disp.f. Goa skole inkl.SFO/ATO	-774 000	-774 000
25602016	Disp.fond PPT	-814 281	-614 281
25602035	Disposisjonsfond, skole felles	-399 000	-384 000
25602036	Tidlig innsats, skole	-1 645 000	0
25603016	Disp.fond Hopp	-9 853 981	-6 291 981
25603017	Disp.fond NAV	0	-464 000
25603019	Ungdomsundersøkelse	-70 440	-70 440
25603020	Disp.f.avlastningssenteret	-440 000	-440 000
25603023	Mentorordning kjøkken	-55 000	-70 000
25603024	Jærnettverk minoritetsfelt	-4 900	-4 900
25604002	Kommuneplan	-1 392 000	0
25605016	Disp.fond Kultur	-942 500	-876 500
25605021	Arrangementsutvikling, Tungenes	-165 000	-165 000
25605023	Reklameinnt. Randaberghallen	-64 750	-45 250
25605024	Kunst i kommunale bygg	-190 000	-102 000
25606010	Gebyrsvingninger byggesak	-994 000	-1 300 000
25606012	Disp.fond, plan og utvikling	-919 000	-1 230 000
DISPOSISJONSFOND		-41 642 144	-14 919 690

Oversikt over nybygg og nyanlegg m.v.

PROSJ. NR.	PROSJEKTNAMN . TALL I 1000	DISPONIB. 2016	MEDGÅTT 2016	FINANSIERT I PROSJEKT	UBRUKT/MERFORBRUK	VIDEREF. NESTE ÅRS BUDSJETT	
1001	Finansiering kapitalutgifter		1 573		-1 573		1)
1032	Kjøp av Randbergfjellet	-	4	-3 280	3 276	3 206	2)
1033	Ombygging 1 etg Kommunehuset	1 000	191		809	779	3)
3005	Formidlingslån						
3052	Psyk. bofellesskap V.Goa	-56	-		-56		4)
	Psyk.bofellesskap V.Goa del 2	5 300	316		4 984	6 928	4)
3086	EM bolig	-421	321		-742		5)
4002	Ominnredning adm.bygn.	-30	-		-30		3)
4003	Branntekniske utbedringer	850	112		738	738	
4017	Komm.bygg,klima/ex.ord.vedl.h	6 213	1 938		4 275	2 279	6)
4025	Opparbeidelse	-	-	-145	145		7)
4026	Nyanlegg gatelys	3 999	11		3 988	3 988	
4030	Gang/sykelstier	3 500	98		3 403	3 243	8)
4031	Asfaltering	502	109		393	393	
4039	Sanering, Hålandsvatnet	-	-	82	-82		
4051	Mekjarvik næringsområde	-	654		-654		
4058	Utearealer, skole	723	-		723	723	
4060	Boliger vanskeligstilte	10 052	9 017		1 035	293	5)
4062	Ny kartlegging	135	-		135	135	
4066	Trafikksikring, nyanlegg	-	131		-131		8)
4070	Utskifting bossbil	2 000	1 900	-20	120		
4073	Rensepark, Friheim	107	-		107	107	
4078	Sanering Viste Hageby	-	102		-102		9)
40781	Sanering Viste hageby del 3	281	8 944	-4	-8 660		9)
4110	Etablering av driftskontrollanlegg	3 700	-		3 700	3 700	
4117	Oppgradering lekeplasser	531	-		531	531	
4119	Rehabilitering utearealer, b.hager	521	-		521	521	
4120	G/S-veg, Tungenesvegen	-925	4 889	-725	-5 090		9)
4121	G/S-veg, Vistnesvegen	320	175		145	145	
4128	Sanering, Sentrum	8 692	66		8 626		9)
4129	Vestre Goa	200	13		187	187	
4133	Påbygg Dalen	1 000	-		1 000		10)
4135	Renovering, utleieboliger	195	-		195		6)
4139	Utskifting, biler	800	455	-20	365	400	
4142	Avløpsledning, Tungenesveien	-	-	-92	92		9)
4183	Utbyggingsprosj. Harestad	-25 000	-		-25 000		11)
4186	Alarmanlegg vannbasseng	80	-		80	80	
4187	Asbestsanering	4 135	38		4 097		9)
4195	Uteområder kommunehuset	2 134	23		2 111	2 111	
4196	Turveg Valahaug-Harestad	500	-		500	500	
4199	Turveg Sentrum-Goa	720	14		706	706	
4204	Fritidsrenovasjon	902	326		576	576	
4207	Sande-Tungenes avh av g/s	-	3 281		-3 281		9)

JUNI

Frå Sommerlekene 2016, som i juni ble arrangert for aller første gang. Ordfører Kristine Enger varmer opp, godt ledsaget av Geir Rygg (i rød treningsbukse) og instruktør Irene Vika Jaatun (nærmest), fra fritidsavdelingen i Randaberg kommune.

RANDABERG KOMMUNE
ÅRSMELDING/ÅRSREGNSKAP 2016

SIDE 36

PROSJ. NR.	PROSJEKTNAMN . TALL I 1000	DISPONIB. 2016	MEDGÅTT 2016	FINANSIERT I PROSJEKT	UBRUKT/MERFORBRUK	VIDEREF. NESTE ÅRS BUDSJETT	
4208	Avløpsanering	2 000	38		1 962		9)
4213	BRA-midler	625	-		625	472	12)
4218	Bussholdeplass Krystallveien	-	15		-15		12)
4223	Omsorgsboliger (Vardheim)	-	139		-139		13)
4224	Randaberg Helsesenter	37 921	3 358		34 563	34 441	13)
4225	Svømmehallen, Randaberghallen	-4 591	621		-5 212	-5 212	14)
4226	Tungenes fyr (oppgradering)	41	-		41	41	
4228	Myrå barne og ressurscenter	54 288	38 620		15 668	15 770	
4229	Landsbyhuset	-925	66	-1 000	9		
4235	Pumpeledning Bøvegen	787	1 334	-294	-253		9)
4237	Pumpestasjon Ryggveien	960	-		960	960	
4239	Overvannsledn GS-vei Tungenesveien	120	38		82		9)
4243	Nye leiligheter, Torset	-3 459	169		-3 628	-5 500	15)
4246	Lys på turveg Endrestø Viste	-113	88		-201	-201	
4249	Utbyggingsområde Øvre Grødem	-1 000	108		-1 108		
4253	Energireducerende tiltak	124	-		124	124	
4258	Utviklingsprosjekt, Maritimt vitensenter, Tungevågen	-136	517	-150	-503	-503	16)
4262	Uværsskur Harestad skole	100	-		100	100	
4264	Randaberg Arena, andre etasje	5 975	5 053	-23	945		6)
4266	Ny Harestad skole	138 240	111 719		26 521	26 728	17)
426601	Gang og sykkelvei (4266)	-	497		-497		18)
426602	Grøntdrag (4266)	-	4		-4		18)
4269	Vannledning Ryggveien	2 000	121		1 879	1 879	
4270	Nedgravd renovasjonsanlegg	1 000	38		962	962	
4271	Renovering pumpestasjoner	500	-		500		9)
4272	Tilbygg og ombygging Nordheiå	-1 262	1 056	-2 675	357		
4274	Støyskjerm Busstopp Endrestø	300	-		300	300	
4275	Veiumper Sentrum	100	-		100		
4276	Ombygging kjøkken bofelleskap Vardheim	-	150		-150		6)
4280	Gapahuk i myra	250	294		-44		
4281	Områdeplan for Dusavik	-	12		-12		19)
4282	Parkeringsplass Tungevågen	770	1 800		-1 030		20)
4283	Innløsn. av tomt Harestad skole m.m. (barnehage, grøntområde)	4 124	6 543		-2 419		18)
4285	Innløsning tomter, Sentrum Øst	-	14		-14		
4288	Lekeplass, minpark på torget	350	38		312	312	
4289	Utvidelse av Goaveien	-	228		-228		19)
4297	Dpl. Randbergfjellet	-	15		-15		19)
4300	Reg.plan Rdb sentrum	-	129		-129		19)
4301	Reg.plan Rdb sentrum Nord	-	705		-705		19)
4303	Utvikling Ryggstranden båthavn	-	42		-42		19)
4304	Områdereg. R.berg sentrum øst	-	326		-326		19)
4305	Sentrum øst hovedplan VA	-	51		-51		19)
4306	Kyrkjevegen, fortau	-	29		-29		8)

PROSJ. NR.	PROSJEKTNAMN . TALL I 1000	DISPONIB. 2016	MEDGÅTT 2016	FINANSIERT I PROSJEKT	UBRUKT/MERFORBRUK	VIDEREF. NESTE ÅRS BUDSJETT	
4307	Bussholdeplass Bronseveien	-	138		-138		12)
4308	Port teknisk lager	-	306		-306		6)
4310	Områdeplaner	1 300	-		1 300		19)
4316	Harestad skole, byggetrinn 2	-	41		-41	-41	
4317	Riving Randbergfjellet	-	70		-70		2)
4401	Omb. Torvmyrv 4 og Helsestasjon	-	3 299		-3 299		6)
4403	Kjøp av boliger til flyktninger	12 690	9 286	-1 808	5 212	5 212	
4405	Lys på turveg Grødem	700	513		187	187	
4406	Mulighetsstudie Harestad skole-tomt	250	-		250	250	
4407	Eldhus Endrestø	70	49		21		
4408	Grødem sør	-	5 479		-5 479		9)
44090	Vedlikehold vei	-	0		-0	-0	21)
44091	Vedlikehold park,uteområder	-	-0		0	0	21)
5011	Utskifting bil, Jobbsentralen	400	339		61		
5015	Nærmiljøanlegg	911	-		911	911	
5072	Fond kunstnerisk utsmykking	964	-		964	752	22)
5074	Kunstpro. Harestad sk og kulturscene	-	212		-212		22)
6001	IKT-investeringer	4 887	3 361		1 526	1 526	
6018	Grødem kirke lydanlegg	500	470		30	30	
		294 421	232 236	-10 153	72 338	111 769	
	AV DETTE AKTIVERT		231 914				
	BRUTTOBUDSJETT, PROSJEKTER	294 421					

Kommentar

- Kolonna disponibelt er netto budsjett 2016, inkludert tillegg i samband med årsavslutning 2015.
- Kolonna medgått er kostnader eks moms uten fratrukk av ev. refusjoner/tilskudd/salgsinntekter knyttet til prosjektet.
- For prosjekt med merforbruk/ubrukt i 2016 som ikke er videreført i neste års budsjett, er avvik finansiert i 2016 eller finansiert med andre prosjekt (jf. noter).
- Prosjekt 4224,4228,4264 og 4268 er budsjettert med byggelånsrenter. Avvik på byggelånsrenter skal ikke påvirke selve byggeprosjektene. Dette avviket er derfor ikke videreført i 2017-budsjettet.
- Merforbruk på prosjekter og manglende inntekter må finansieres med økt låneopptak eller bruk av fond.
- I 2016 utgjør dette i underkant av 40 mill. kr netto. De største prosjektene dette gjelder er (tall i mill. kr):

PROSJEKT-NUMMER	TEKST	MERFORBR./MANGLENDE INNTEKTER	EV. KOMMENTAR
4183	Utbyggingsprosj. Harestad	-25,0	Jamfør note 11) neste side
	Diverse VAR-prosjekt	-7,5	Jamfør note 9) neste side
4283	Innløsning av tomt Harestad skole m.m. (barnehage-grøntområde)	-2,4	Jamfør note 18) neste side
30522	Psyk.bofellesskap Vestre Goa, del to	-1,9	Jamfør note 4) neste side
1001	Finansiering kapitalutgifter	-1,6	Jamfør note 1) neste side
4249	Utbyggingsområde Øvre Grødem	-1,1	Får innt. når området blir solgt
4282	Parkeringsplass Tungevågen	-1,0	Jamfør note 20) neste side
	Mer byggelånsrenter enn budsjettert	-0,9	
4051	Mekjarvik næringsområde	-0,7	

Noter

Nr.	Tekst
1)	1001 finansiering av kapitalutgifter: Betaling av egenkapitalinnskudd KLP + aksjer Eie-leie-prosjektet
2)	1032 Kjøp av Randabergfjellet og 4317 riving Randabergfjellet ses i sammenheng. Mottatt refusjon i 2016 blir brukt til riving, og restbeløp blir avsatt til fond for skjøtsel av området
3)	1003 ombygging 1 etg kommunehuset og 4002 Ominnredning adm.bygning ses samlet.
4)	3052 Psyk bofellesskap Goa og 30522 ses samlet. Pga en sammenblanding av dette prosjektet og 4129 Vestre Goa i årsavslutninga for 2015, ble 2 mill. kr budsjettert for lite i 2016. Dette blir korrigert her.
5)	3086 EM-bolig er finansiert med 4060 Boliger vanskeligstilte
6)	4017 Ekstraordinært vedlikehold: dekker (mer)forbruk på 4135, 4264, 4276, 4308 og 4401
7)	4025 opparbeidelse : Netto refusjonsinntekter/salgsinntekter gamle anlegg er ikke aktivert, men ført direkte mot kapitalfond
8)	4066 Trafikksikring, nyanlegg og 4306 Kyrkjevegen fortau er finansiert med 4030 Gang- og sykkelveger
9)	4078, 40781, 4120, 4128, 4142, 4187, 4207, 4208,4235, 4239, 4271 og 4408 ses sammen. Det er VA-prosjekt med samlet merforbruk på 7,5 mill. kr som blir finansiert i 2016.
10)	Påbygg Dalen er tatt ut av vedtatt økonomiplan. Midlene fra 2016 blir derfor ikke videreført i 2017.
11)	Kommunestyret vedtok inntekter på 25 mill. kr fra salg i Sentrum Øst (kommunens tomt på Harestad). Dette er ikke realisert i 2016.
12)	4213 BRA-midler. Vi får ikke lenger tilskudd til dette, men vi kan bruke egenandelen som er budsjettert her til dette formålet (universell tilrettelegging for kollektivtrafikk). Finansiert 4218 Bussholdeplass Krytallvegen og 4307 Bussplass Bronsevegen med disse midlene i 2016
13)	4224 Ombygging sykehjem og 4223 omsorgsboliger er begge Randaberg helsesenter.
14)	4225 Svømmehallen: Tilskudd blir ikke utbetalt før endelig regnskap er levert i 2017.
15)	4243 Nye leiligheter, Torset: Finansiert med husbanktilskudd i 2017. Vi regner med å få 5,5 mill. kr.
16)	4258 Maritimt Vitensenter. Kostnadene i 2016 må dekkes av bevilgninger i 2018-2019.
17)	4266 Harestad skole. Rådmannen har informert formannskapet at det vil komme egen sak om merutgifter på dette prosjektet. Det er derfor ikke overført mer enn det som gjenstår fra 2016 på dette prosjektet.
18)	426601, 426602 og 4283 ses sammen. Dette dekker kjøp av skoletomten og rekkefølgekrav. Merkostnadene blir finansiert i 2016.
19)	4310 Områdeplaner: Finansierer 4281, 4289, 4297, 4300, 4301, 4303, 4304, 4305 og 4310. Merforbruk på 0,2 mill. kr finansiert i 2016.
20)	4282 Parkeringsplass Tungevågen viser merforbruk på 1 mill. kr. Deler av merforbruk på 4207 Sande-Tungenes (0,5 mill. kr) er også knyttet til dette prosjektet.
21)	44090 og 44091 er tiltaksmidler som skal brukes i investeringsbudsjettet.
22)	5072 Fond kunstnerisk utsmykking finansierer de to spesifikke prosjektene 5074 og 5075.

FINANSIERING AV INVESTERINGSPROSJEKT	BUDSJETT	INNTEKTSFØRT	DIFFERANSE
Lån	290 483	217 376	73 107
Netto brukt av kapitalfond	708	1 428	-720
Finansiert direkte i prosjekta		10 153	-10 153
Mottatte avdrag på lån (Lyse)	3 230	3 279	-49
SUM FINANSIERING	294 421	232 236	62 185

OKTOBER

*Idyll! Fra båthavna i Skiftesvik
i Harestadvika.*

Kommentarer og vurderinger av regnskap 2016

Regnskapsmessig resultat

Randaberg kommunes regnskap for 2016 viser et regnskap med et overskudd, det vil si et regnskapsmessig resultat på pluss 18,2 mill. kr. Det er etter at det er satt av og brukt av fond. Netto driftsresultat er positivt, og dette skyldes i hovedsak netto mindreforbruk på tjenesteområdene, mindretgift på pensjon og høyere avsetning til lønnsoppgjør enn resultatet krevde. Renteinntekter og renteutgifter er netto 3,2 mill. kr lavere enn budsjettert og det er økte brukerbetaling på egenbetaling og på salgs- og leieinntekter.

Inntekter fra Lyse ble på 13,8 mill. kr i utbytte og 2,3 mill. kr i garantert renteavkastning. Dette kommer i tillegg til avdrag på lån på 3,3 mill. kr som blir ført i kapitalregnskapet.

Randaberg kommune hadde gode regnskapsmessige resultat i 2006-2008. Merinntektene ble ikke brukt til å øke driftsnivået, men avsatt til fond for "dårligere tider".

Etter to år med veldig dårlige økonomiske resultat der mye av de oppsparte midlene ble brukt for å saldere resultatene, var 2011 til 2013 mer balanserte år. Resultatet for 2014 bidro til en marginal negativ utvikling i reservene (fondsmidler), mens resultatet i 2015 bidro vesentlig til å styrke disse igjen. Det samme vil resultatet i 2016. For 2016 er forutsetningene i budsjettet at regnskapsmessig mindreforbruk skal brukes til å styrke fondsmidler.

Randaberg kommune vedtok i KS-sak 38/2013 nye økonomiske mål som skulle legges til grunn for budsjettarbeid framover. Disse ble revidert i KS-sak 65/2016. Der ble måltallet for netto lånegjeld hevet fra 60.000 kr/innbygger til 90.000 kr/innbygger.

De økonomiske målene som ble vedtatt er disse:

- Randaberg kommune skal legga følgende økonomiske mål til grunn for framtidige budsjett/økonomiplanar:
- Netto driftsresultat i % av driftsinntekter: mellom 1 og 4 %.
- Arbeidskapital i % av driftsinntekter: mellom 20 og 30 %.
- Ubundne driftsfond i % av driftsinntekter: mellom 5 og 8 %.
- Kapitalfond i % av driftsinntekter: mellom 7 og 10 %.
- Netto lånegjeld per innbygger: mindre enn 90.000 kr/innbygger.

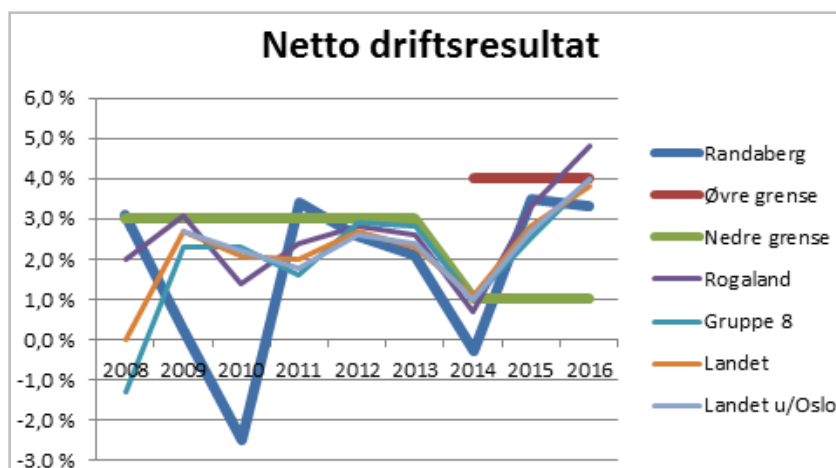
En oversikt over resultatene i 2016 og årene før viser dette:

	MÅL	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Netto dr.resultat	1-4 %	-2,5 %	3,4 %	2,6 %	2,1 %	-0,3 %	3,5 %	3,3 %
Arbeidskapital	20-30 %	19,2 %	33,4 %	19,4 %	19,9 %	23,0 %	21,9 %	26,8 %
Ubundne dr.fond	5-8 %	1,9 %	2,3 %	1,9 %	2,0 %	1,6 %	1,9 %	4,9 %
Kapitalfond	7-10 %	3,3 %	12,5 %	11,8 %	11,1 %	10,7 %	5,2 %	4,7 %
Netto lånegjeld per innbygger	90 000	38 814	44 205	41 080	45 214	54 055	55 089	72 806

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat ble på pluss 27,9 mill. kr., som tilsvarer 3,3 % av driftsinntektene. Dette er innenfor kommunens målsetning på 1-4 %. Budsjettert netto driftsresultat er 5,8 mill. kr.

Her er en grafisk framstilling av netto driftsresultat i Randaberg kommune sett opp mot egne mål, KOSTRA-gruppe 8, Rogaland og landet:

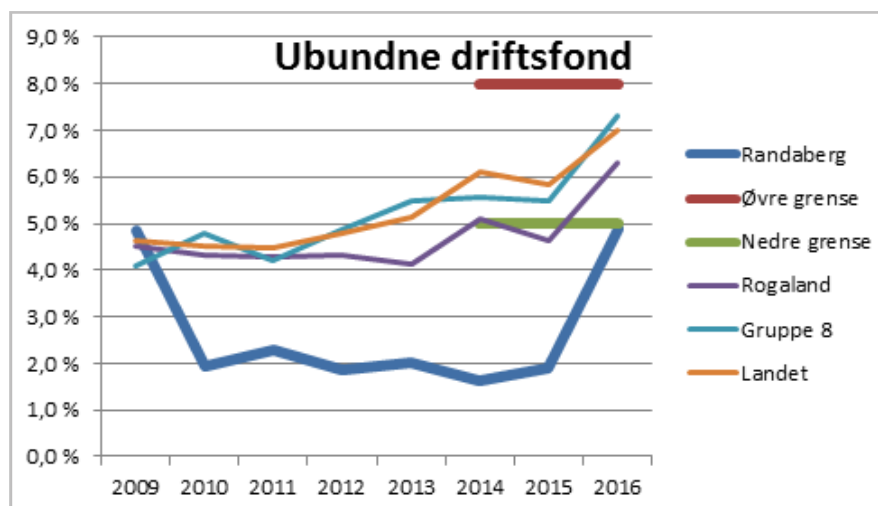
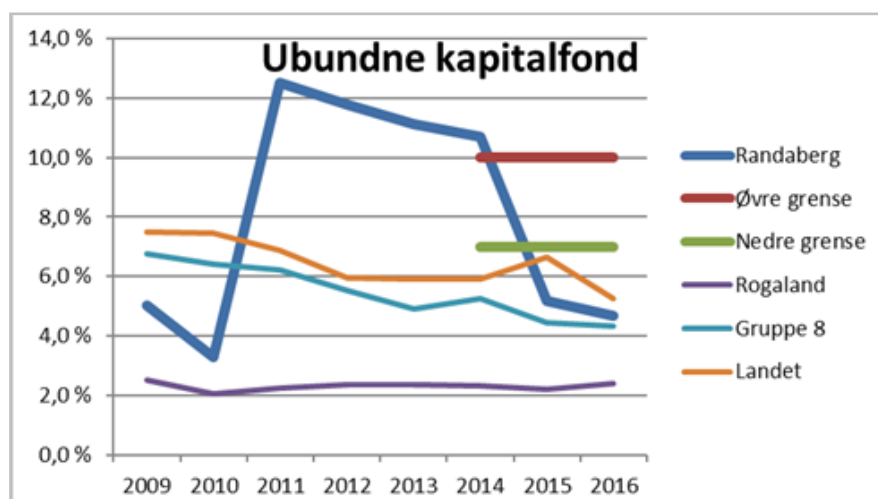
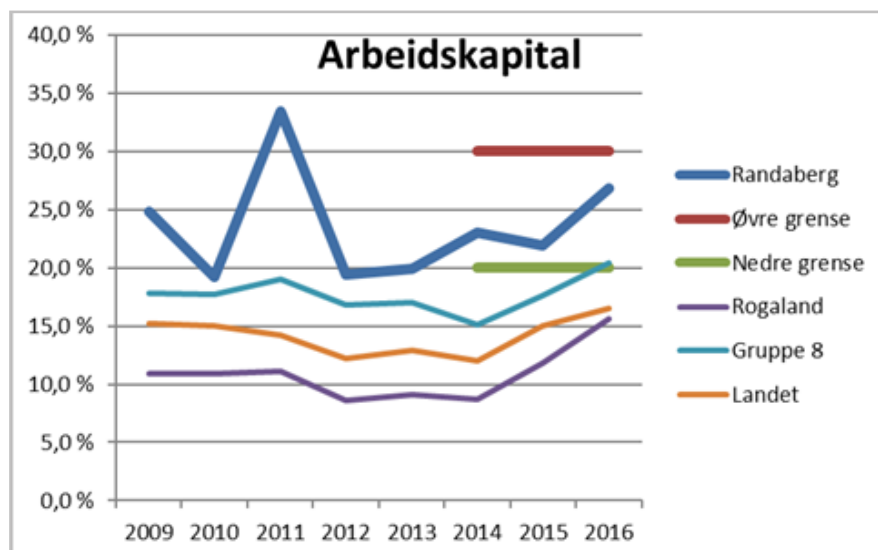
Grafen på side 40 viser at Randaberg kommune holder seg innenfor målene bortsett fra i 2009, 2010 og 2014. De viser også at utviklingen fra 2012 til 2016 er temmelig lik for Randaberg og de vi sammenligner oss med. Grafen viser også at det gikk veldig bra i kommune-Norge i 2016. Dette skyldes i hovedsak sterk økning i skatteinntekter høsten 2016, og at kommunene har hatt fokus på å redusere driftsnivået fordi den sterke økningen i skatteinntekter ble kjent så sent i året.

Både grafen på side 40 og de tre grafene på denne siden viser måltallet i prosent av brutto driftsinntekter.

Grafer for de andre måltallene viser at vi har en høyere arbeidskapital enn andre kommuner, og at vi også har gode reserver knyttet til investeringsbudsjettet (ubundne kapitalfond) enn andre kommuner. Dette har sammenheng med salgsinntekter fra Vestre Goa der vi i samsvar med måltallene ikke har brukt alt til investeringer, men prøver å beholde noe som en sikkerhetsmargin. Når det gjelder ubundne driftsfond har vi i flere år ligget under både egne mål og andre kommuner.

Det gode resultatet i 2015 og avsetninger til fond i 2016 gjør at vi nå er oppe på minimumsnivået ifølge måltallene.

I vedtatt økonomiplan er det lagt til grunn at regnskapsmessig mindreforbruk skal brukes til å styrke dette, og når dette blir gjort for 2016 vil ubundne driftsfond være i ønsket intervallet. Det betyr at eventuelt mindreforbruk i 2017 bør brukes til å styrke ubundne kapitalfond som fortsatt er for lave i forhold til måltallene, eller til ekstraordinære avdrag på lånene våre.

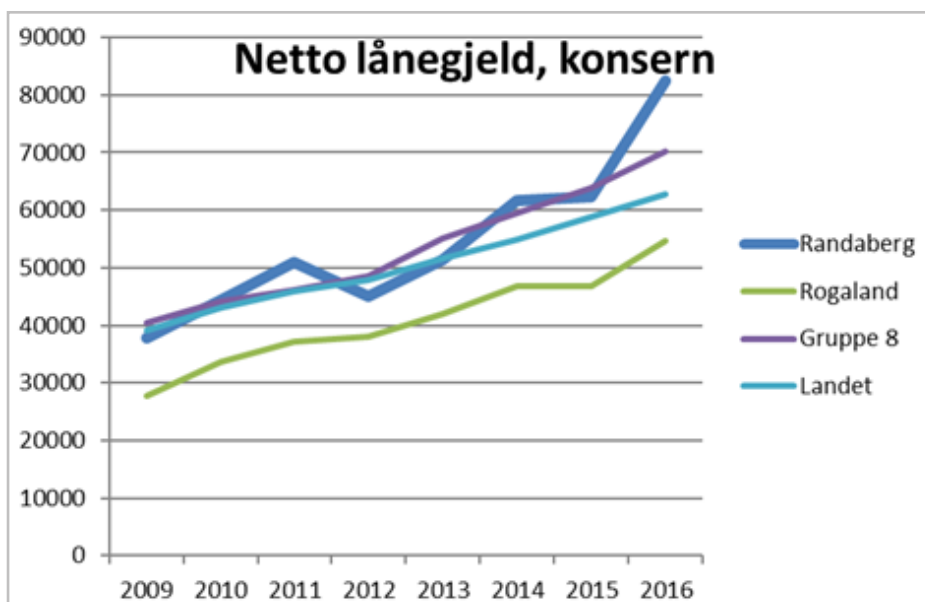
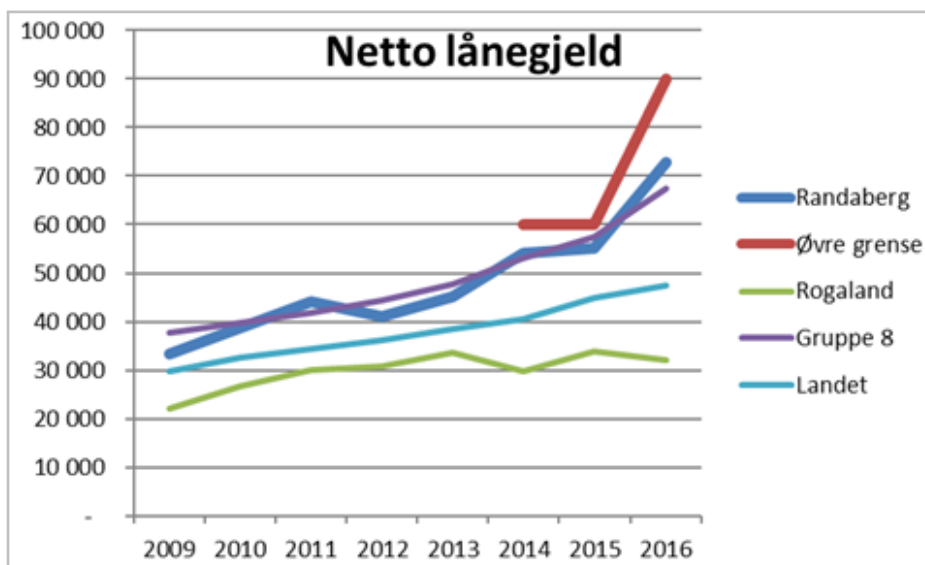

” Ev. mindreforbruk i 2017 bør brukes til å styrke ubundne kapitalfond som fortsatt er for lave.

Randaberg kommune har en sunn økonomi, og de økonomiske målene for Randaberg kommune er lagt på et nivå som gir kommunen et nødvendig økonomisk fundament til å møte vanskeligere tider.

Til tross for akseptable tall på driftskriteriene gjennom flere år, så gjør investeringsbehovene at vi fortsatt må låne mye. Måltallet beveger seg derfor oppover mot grensen. Med de store investeringene som er vedtatt i gjeldende økonomiplan vil vi passere det nye måltallet i løpet av 2019 eller 2020 hvis vi ikke får et driftsnivå som gjør at vi kan redusere låneopptaket eller betale ekstraordinære avdrag.

Vi ser at både Randaberg og vår KOSTRA-gruppe ligger godt over Rogaland og landet. På samme måte som Stavanger sitt lave lånenivå drar ned tallene for Rogaland, bidrar Oslo på samme måte for landet. Dersom Oslo ikke er med i landstallene, ligger disse nærmere nivået til Randaberg kommune. Grafen øverst viser netto lånegjeld per innbygger.

Tabellen *Netto lånegjeld* viser tall for det som blir ført i kommuneregnskapet. Mange større kommuner har kommunale foretak som ikke blir med i disse tallene. I hvilken grad de ulike kommunene har organisert deler av virksomheten som interkommunale selskaper vil også variere.

For å få en mer reell sammenligning av lånegjelden, kan en se på den samla lånegjelden til kommunen, inkludert kommunale foretak og aktuell andel av interkommunale selskap.

En slik oversikt viser at det er mindre avstand mellom Randaberg kommune / gruppe 8 og resten av landet enn når bare rene kommunetall blir brukt.

Økningen fra 2015 til 2016 er likevel vesentlig større for oss enn andre kommuner på konsernnivå.

Randaberg kommune har forholdsvis høye skatteinntekter og er derfor ekstra utsatt for økonomiske konjunkturer slik som i 2009/2010. Resultatet i 2016 styrker det økonomiske fundamentet til å møte eventuelle "dårlige tider" uten å måtte ty til drastiske midlertidige reduksjoner i driftsnivået.

Vi har nå de ønskede reservene knyttet til driften (ubundne driftsfond), men vi ligger litt under når det gjelder investeringer (ubundne investeringsfond).

Frå Tour des Fjords og den fjerde etappen, fra Stavanger til Sandnes (166 km). På vei til Sandnes passerte rytterne Randaberg. Her er feltet på vei mot Randaberg sentrum langs Bøveien. Vinner av sykkelrittet, Alexander Kristoff, ser du midt i feltet i gul ledertrøye.

SEPTEMBER

REVISJONSBERETNING

Vår saksbehandler:

Vår dato:
06.04.2017

Vår referanse:

Side:
1 av 3

Kommunestyret i Randaberg kommune

Kopi:

Kontrollutvalget, administrasjonssjef

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjon av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Randaberg kommunes årsregnskap som viser kr 576 187 000 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 18 246 000. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og noter til årsregnskapet, herunder en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir en dekkende framstilling av den finansielle stillingen til Randaberg kommune per 31. desember 2016, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Administrasjonssjefen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i kommunens årsrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Administrasjonssjefens ansvar for årsregnskapet

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Administrasjonssjefen er også ansvarlig for slik intern kontroll han finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av administrasjonssjefen er rimelige.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.

Vi kommuniserer med kontrollutvalget og administrasjonssjefen blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «*Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Stavanger, 06.04.2017
Rogaland Revisjon IKS

Cicel T. Aarrestad
Revisjonsdirektør/
statsautorisert revisor

JUNI

Den grønne landsbyen! Fra Sande.

PERSONALPOLITIKK

Arbeidsgiverpolitisk plattform

Arbeidsgiverpolitikk er de verdier, holdninger og den praksis som arbeidsgiver legger til grunn og står for i sitt forhold til de ansatte. Kommunestyret er den øverste arbeidsgiver. I det daglige utøves arbeidsgiverpolitikken av kommunens ledere. Randaberg kommune legger derfor vekt på god ledelse.

Målet for arbeidsgiverpolitikken er å bidra til at Randaberg kommune er en serviceinnstilt og effektiv organisasjon som tilbyr innbyggerne gode tjenester. En bærebjelke i utviklingen av Randaberg kommune er medvirkning og samhandling mellom ledelse, medarbeidere og arbeidstakerorganisasjoner. Utforming av våre personalpolitiske retningslinjer skjer derfor i tett samarbeid mellom arbeidsgiver- og arbeidstakersiden.

Ansatte og årsverk

Kilde: Egne tall fra Visma HRM til Protektor, per januar 2017.

2014		2015		2016	
Antall ansatte	Årsverk	Antall ansatte	Årsverk	Antall ansatte	Årsverk
942	722	945	727	975	730

Forklaringen på økning i antall ansatte er at et større antall ansatte er i lønnet permisjon. De inngår i tallene for «Antall ansatte», men ikke i «Årsverk».

Bemannings situasjonen er tilfredsstillende for barnehagelærere og vernepleiere. Enheten Heldøgntjenester har imidlertid flere ubesatte sykepleierstillinger. Personell fra vikarbyråer blir leid inn ved sykefravær og fødselspermisjoner.

Tilgangen på undervisningspersonalet er bra ved hovedutlysningen. Når det oppstår vakanse midt i året er det vanskeligere å finne gode lærere. I enhetene Plan og miljø og Tekniske tjenester er de fleste stillingene besatt.

Gjennomsnittlig stillingsstørrelse

Kilde: PAI/KS.

Stilling-sprosent	2015		2016	
	Kvinner prosent	Menn prosent	Kvinner prosent	Menn prosent
-24,9	8,1	10,5	8,1	8,9
25-49,9	7,9	10,5	5,8	11,8
50-74,9	17,7	12,9	17,7	14,2
75-99,9	20,1	9,4	20,8	13,6
100	46,3	56,7	47,6	51,5

Tabellen gir et bilde av gjennomsnittlig stillingsstørrelse for ansatte. Ansatte i helse- og omsorgssektoren, hvor flest deltidsansatte kvinner jobber, får tilbud om hele stillinger dersom de ønsker det. Det kan imidlertid forutsette flere arbeidssteder og oftere helg.

Tabellen viser at også flere av våre mannlige ansatte jobber deltid. Dette kan forklares med at noen har deltidsjobb en avgrenset periode, de kombinerer med jobb i andre kommuner (kulturskolelærere), noen har en ekstrajobb hos oss i tillegg til hel stilling annet sted (bonde), og noen er studenter.

NOVEMBER

Juleverkstedet på Vistnestunet er alltid populært.

Sykefravær

Sykefraværsprosenter for perioden fra 4. kvartal 2015 til 3. kvartal 2016. Kilde: PAI/KS.

SYKEFRAVÆR		EGEN- OG LEGEMELDT SYKEFRAVÆR		I OG UTENFOR ARBEIDSGIVERPERIODEN		ETTER FRAVÆRSTILFELLENE LENGDE			
Sektor	Samlet sykefravær	Egenmeldt sykefravær	Legemeldt sykefravær	Sykefravær i arbeidsgiverperioden	Sykefravær utenfor arbeidsgiverperioden	Sykefravær med lengde 1-3 dager	Sykefravær med lengde 4-10 dager	Sykefravær med lengde 11-40	Sykefravær med lengde over 40 dager
Hele komm.	9,68	1,12	8,56	3,42	6,27	1,18	0,89	1,79	5,83
Adm.	5,22	1,10	4,12	2,16	3,06	1,00	0,56	0,65	3,02
Underv.	7,90	0,89	7,01	2,98	4,92	0,90	0,81	1,85	4,34
Barnehager	15,46	1,41	14,05	4,47	10,99	1,45	1,11	2,27	10,63
Helse/pleie/omsorg	10,21	1,20	9,01	3,76	6,45	1,36	0,93	1,99	5,92
Samferdsel og teknikk	5,90	1,16	4,74	2,73	3,17	1,08	1,04	0,76	3,02
Annet	3,24	0,87	2,37	1,53	1,71	0,77	0,40		2,07

Tabellen over viser at det legemeldte sykefraværet utgjør den absolutt største delen av sykefraværet. Langtidssykefraværet (utenfor arbeidsgiverperioden) utgjør 6,3 prosent mot 3,4 prosent for sykefravær i arbeidsgiverperioden (16 dager). Dette er et kjent bilde.

Administrasjonsutvalget

Administrasjonsutvalget har bestått av:

Gunhild Vårvik, KrF, leder

Jarle Bø, Sp, nestleder

Kristine Enger, Ap

Bjørn Kahrs, H

Anita Egeli, Frp

Karin Samuelsen, Fagforbundet

Cathrine Larsen, Utdanningsforbundet.

Administrasjonsutvalgets mandat er å foreslå og behandle overordnede retningslinjer for kommunens personalpolitikk i tråd med tidligere praksis. Administrasjonsutvalget er også kommunens likestillings- og diskrimineringsutvalg.

Utvalget har i 2016 blant annet behandlet følgende saker:

- Uttalelse til KS om sentral forhandlingsstrategi (KS' debattheft)
- Bemanningssituasjonen
- Lederutvikling
- Lærlinger og lærekandidater

- Medarbeiderundersøkelsen 2016
- Politiattest
- Sentrale forhandlinger, hovedtariffavtalen
- Besøk av KS Rogaland

Pause i et hovedutvalgsmøte for politikerne Lars Fredrik Vistnes (H) og Tone Gjerde (Frp).

KOMMUNEFAKTA

Kommunefakta/folketall

FOLKETALL (KILDE SSB)	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Fødte	116	118	132	124	132	131	128	116	128	126	111	148	117
Døde	43	43	42	52	43	51	48	57	52	50	63	47	37
Fødselsoverskudd	73	75	90	72	89	80	80	59	76	76	48	101	80
Innflytting	464	602	580	617	676	619	657	831	717	634	831	663	527
Utflytting	510	467	473	568	523	571	672	685	660	692	740	608	471
Netto innflytting inkl. inn- og utvan- dring	-46	135	107	49	153	48	-15	146	57	-58	91	55	82
VEKST I ÅRET	27	210	197	121	245	128	64	204	132	19	140	181	162
INN. PER 31.12	9 099	9 304	9 501	9 622	9 867	9 995	10 061	10 265	10 397	10 416	10 556	10 737	10 899

Kommunefakta/arbeid og inntekt

ARBEID OG INNTEKT *	RANDABERG	ROGALAND	LANDET
Sysselsatte, 15-74 år, 2015, prosent	69,2	68,4	66,1
Menn	72,1	70,4	68,2
Kvinner	66,2	66,3	63,9
Andel arbeidsledige, snitt 2016, prosent	4,5	4,5	2,8
Menn	5,7	5,6	3,3
Kvinner	3,1	3,2	2,3
Bruttoinntekt per innb. 17 år og over, 2015	526 300	492 600	422 300
Menn	669 400	616 100	530 100
Kvinner	376 600	364 800	354 000

* Fra og med 2015 bygger statistikken på nye datakilder. For fjerde kvartal 2015 ligger antall sysselsatte i alt 60 000 lavere enn Arbeidskraftundersøkelsen (AKU). Tidligere år var totalantallet i disse to statistikkene samordnet, og viste dermed samme antall sysselsatte.

MAI

Barnas grønne dag: Det er viktig å holde orden på egen sekk.

MILJØSTATUS

Plan for klima og energi

Randberg kommune fortsetter samarbeidet med Sandnes, Sola og Stavanger om «Pig free»-aksjonen, der hensikten er å redusere antallet som kjører med piggdekk og på den måten redusere svevestøv. Randberg kommune har valgt ikke å innføre piggdekkavgift, men fortsetter med det holdningsskapende arbeidet.

Kommunen er forurensningsmyndighet for lokal luftkvalitet og skal utrede tiltak og planer som skal iverksettes dersom den lokale luftforurensningen blir for høy. «Lokal luftkvalitet på Nord-Jæren» - ledet av vegvesenet - var et prosjekt som Randberg deltok i. Hensikten med dette prosjektet var å bedre luftkvaliteten fra biltrafikk i de tettest befolkede områdene. Prosjektet ble avsluttet i 2016. Målinger viser at luftkvaliteten i Randberg kommune er god.

Randberg kommune ble høsten 2016 med i *Klimanettverk Jæren*. Nettverket skal se på tiltak som kan redusere klimautslippene. Randberg deltar her sammen med Hå, Time, Klepp, Sandnes, Rennesøy og Utsira. Nettverket har fått økonomisk støtte fra Miljødirektoratet. Sluttrapport skal leveres direktoratet innen januar 2018.

Forurensningsforskriften kap. 5, del III, pålegger anleggseiere av veier, jernbaner, flyplasser, havn og enkelte industribedrifter å kartlegge utendørs støy fra egne anlegg. Kravet gjelder byområdet Stavanger, som omfattes av kommunene Randberg, Sola, Sandnes og Stavanger. Det ble foretatt en kartlegging i 2012, som førte til *Handlingsplan mot støy*. Høsten 2016 startet Statens vegvesen en ny kartlegging som vil føre til en ny handlingsplan i 2017.

Bypakke Nord-Jæren er en bompengepakke for kommunene Stavanger, Sandnes, Sola og Randberg. Klimahensyn og prinsippene om samordnet areal og transport politikk er grunnleggende for Bypakke Nord-Jæren. Hovedmålet er nullvekst i personbil-trafikken

på Nord-Jæren og god fremkommelighet for alle trafikantgrupper. Hovedvekten er lagt på kollektiv-, sykkel-, gang- og næringstransport. Bypakken skal gjelde i 15 år, fra 1. januar 2017 til og med 2031.

Sykelgruppen i Bypakke Nord-Jæren jobber for å identifisere og å få fram gode sykkelprosjekter som støtter opp om målet om nullvekst i personbiltrafikken. Det er fokus på arbeidsreiser. Målet er et framtidig sykkelnett med så høy standard at vi får flere nye hverdagssyklister.

Det er også opprettet en *Gå-gruppe* der hensikten er å tilrettelegge bedre for fotgjengere i sentrumsområder for å redusere biltrafikken. Dette gjøres ved å kartlegge hvor innbyggerne går i dag, hvor mange som går og hvilke hindringer som må bort for å øke andelen fotgjenger.

HjemJobbHjem er et samarbeidsprosjekt mellom Kolumbus, Bysykkelen, Statens vegvesen, kommunene Stavanger, Sandnes, Sola, Randberg og Rogaland fylkeskommune. Målet er at alle ansatte i *HjemJobbHjem*-bedriftene skal kjøre 20 prosent mindre til og fra jobb. *HjemJobbHjem* skal inspirere og legge til rette for at ansatte setter bilen fra seg hjemme, blant annet ved å tilby ansatte tilgang til en månedsbillett for buss og tog i hele Rogaland til kun 500 kroner. I tillegg har ansatte fri tilgang til bruk av *Bysykkelen*.

Randberg søkte om å bli *HjemJobbHjem*-bedrift tidlig høsten 2016. Første oppgave var å oppdatere alle ansattlister med e-post-adresse og private telefonnummer. E-post-adressene er nødvendig for å sende ut reisevaneundersøkelsen, som er verktøyet for å måle om 20 prosent redusert bilbruk blir nådd. Mobiltelefonnummeret er nødvendig for å få tilgang på reisekortet og *Bysykkelen*. Ferdig oppdaterte personallister ble sendt til *HjemJobbHjem*-administrasjonen i slutten på oktober.

På grunn av stor pågang fra mange som ville bli *HjemJobbHjem*-bedrift, hadde organisasjonen ikke kapasitet til å følge opp alle.

Randaberg kommune ble derfor satt på vent til over nyttår.

I samarbeid med Kolumbus skal Randaberg opparbeide ladetasjoner for *Bysykkelen* fire steder i Randaberg: I sentrum, ved Randaberg Arena, ved kommunehuset og i Goa Vest.

Alle innbyggere i Randaberg kan benytte seg av *Bysykkelen* - også de som ikke jobber i en *HjemJobbHjem*-bedrift. De som ikke jobber i en *HjemJobbHjem*-bedrift betaler et abonnement på 30 kr per måned, eller 400 kr per halvår.

Bygninger

Vi har samarbeid med Lyse Energi om overvåking og tiltak for å redusere energibruk på eksisterende bygg.

INTERNKONTROLL

Rutiner, kontroll og likestilling, kommune-loven § 48-5

Randaberg kommune har etiske retningslinjer både for ansatte og for folkevalgte. De etiske retningslinjene for ansatte, som er utarbeidet av et bredt partssammensatt utvalg, omhandler varsling, habilitetsspørsmål, egenkontroll og antikorrupsjon. Etiske retningslinjer for folkevalgte blir gjerne drøftet i forbindelse med diskusjon om habilitet.

Første punkt på saklisten til rådmannens ukentlige ledermøter er HMS, hvor også etiske spørsmål blir diskutert. Det viktigste arbeidet for å sikre høy etisk standard gjøres i den enkelte virksomhet og er et lederansvar. I avdelingene er etikk og etiske dilemmaer tema

på personalmøter. Som verktøy for refleksjon og diskusjon brukes ofte etikkveilederen til KS. Rådmannens ledermøter blir regelmessig benyttet til månedlig rapportering av økonomisk status i tjenesteområdene. Etter politiske møterunder blir vedtak gjennomgått og ansvar for gjennomføring fordelt. Rådmannen følger opp sine ledere felles i ledermøter og individuelt. Det arbeides aktivt for å utvikle et åpent og gjensidig lederfelleskap der samhandling og måloppnåelse står i fokus.

Budsjettprosessen har en sterk involvering av rådmannens ledergruppe med en transparent prosess der alle ser «alt». Det er utarbeidet håndbøker/retningslinjer for budsjetttrundskriv, budsjett og økonomiplan som er basert på de vedtak og avtaler som er kjent per dags dato. Det er også utarbeidet brukermanual for opplæring i *Arena*, som er systemet vi bruker for budsjettering.

Randaberg kommune har rutiner for rapportering og budsjettoppfølgning, det er utarbeidet veiledere og maler. Alle ledere skal rapportere om den økonomiske situasjonen på sitt ansvarsområde gjennom internrapportering, tertialrapportering, samt års rapportering. Lederne bruker *Agresso Web* for rapportering og det er utarbeidet egen håndbok, i tillegg gjennomføres det fast opplæring av økonomistyring i kommunen 1 gang i året og ellers ved behov. Det stilles også attestasjon- og anvisnings krav til alle utbetalinger.

Administrasjonsutvalget er kommunens likestilling- og diskrimineringsutvalg. Administrasjonsutvalget har utvidet likestillingsbegrepet til å gjelde flere grupper. Dette er i overensstemmelse med *Likestillings- og diskrimineringsombudet*, LDO, som forvalter diskrimineringslovverk i forhold kjønn, funksjonsevne, etnisitet, alder, språk, religion, seksuell orientering.

I forhold til våre innbyggere skal likestillingsfokus inngå i alle kommunens tjenester, enten vi snakker om skole, barnehage, helse og omsorg eller tekniske tjenester.

” Alle innbyggerne i Randaberg kan benytte seg av Bysykkelen - også de som ikke jobber i en HjemJobbHjem-bedrift.

Lønnsmessig likestilling er kanskje den viktigste faktoren når det gjelder opplevd rettferdighet mellom kjønnene. Likebehandling innenfor lønn er alltid høyt oppe på agendaen under de årlige forhandlingene.

Vi har to systemer for lønnsdannelse: De som får hoveddelen av sin lønn fastsatt i sentrale forhandlinger. Disse er på kommunens lønns- tabell. Her er langt de fleste ansatte: assistenter, fagarbeidere, høyskoleutdannede og undervisningspersonalet. Lønn bestemmes av utdanning og ansiennitet, og kjønn vil ikke spille inn.

Den andre gruppen er ansatte som får hele sin lønn fastsatt i lokale forhandlinger. Disse er individuelt avlønnet. Her finner vi blant annet ingeniører, rådgivere og ledere. Her vil kjønn kunne spille inn på avlønningen.

I tabell under er statistikk over lønnsutvikling for fast- og timelønnte hoved- og bistillinger:

KVINNER FORTJENESTE MD.	MENN FORTJENESTE MD.	KVINNER ENDRING I FORTJENESTE MD.	MENN ENDRING I FORTJENESTE MD.
39 900	42 000	3,0 %	2,1 %

Tabellen viser at kvinner har hatt en bedre lønnsutvikling enn menn.

“ Lønnsmessig likestilling er kanskje den viktigste faktoren når det gjelder opplevd rettferdighet mellom kjønnene.

JULI

Selfie med ordføreren på biblioteket.

NOVEMBER

Populær hesteskysst under juleverkstedet på Vistnes-tunet.

SENTRAL- ADMINISTRASJONEN

INNLEDNING/ØKONOMI

Sentraladministrasjonen besto i 2016 av 31,65 årsverk.

RÅDMANNEN	REGNSKAP	BUDSJETT	AVVIK
DRIFTSRESULTAT FØR BRUK OG AVSETNING TIL FOND	37 974	45 084	(7111)
Avsatt fond BUK	30		
Avsatt bunde fond, renter tapsfond Husbanken	8		
Bruk av velferdsmidler, tilsette	(74)		
DRIFTSRESULTAT FØR EV. BRUK/AVSETNING TIL DRIFTSFOND	37 938	45 084	(7146)
Bruk/avsetning til driftsfond	-		
DRIFTSRESULTAT ETTER BRUK/AVSETNING TIL FOND	37 938	45 084	(7146)

Netto driftsutgifter har et positivt avvik på 7,1 mill. kr. Hovedårsaken til dette skyldes mindreforbruk i pensjonskostnadene. Vi hadde et billigere lønnsoppgjør enn forventet i 2016, og forsikringskostnadene ble lavere enn budsjettert. Vi har hatt overforbruk på konsulenttjenester, og vedlikeholdskostnadene på diverse IT-systemer har blitt høyere enn budsjettert.

Det er utgiftsført 1 mill. kr til å dekke momskompensasjon på sosiale boliger, som vi er uenige med skatteetaten om. Variabel lønn i januar blir regnskapsført i året før, og endringen fra januar 2016 til 2017 var 1 mill. kr, som medfører merforbruk i 2016.

“ Vi har hatt overforbruk på konsulenttjenester, og vedlikeholdskostnadene på diverse IT-systemer har blitt høyere enn budsjettert.

KOMMUNIKASJON OG DEMOKRATI

Består av 9,75 årsverk fordelt på:

• Servicetorg

Ansvar: Publikumsmottak av henvendelser via oppmøte, telefon, nettpat og mail. I tillegg har servicetorget enkel saksbehandling av blant annet barnehageopptak inklusiv fakturering, tildeling av boliger/leiligheter med kommunale tildelingsregler, eiendomsopplysninger / meglermapper, fakturering av leie av kommunale lokaler, salgs- og skjenkebevilling, vedlikehold og oppdatering av innbyggerportalen.

• Dokumentsenter

Ansvar: Sentralt postmottak med registrering og skanning av post, arkivansvar, systemansvar for sak -og arkivsystemet ESA, opplæring og hjelp til ansatte i post- og saksbehandlingsrutiner, ansvar for innsynskrav, postlister.

• Politisk sekretariat

Ansvar for produksjon og publisering av møtepapirer, gjennomføre politiske møter, være bindeledd mellom administrasjonen og det politiske miljøet, lønnsgrunnlag for godtgjørelse for folkevalgte.

• Kommunikasjon

Ansvar for hjemmeside, intranett og sosiale medier. Bistand i all kommunikasjon i kommunen, brosjyrer, skilting, klart språk. Regionalt kommunikasjonsarbeid i Bypakke Nord-Jæren, og kommunereform (avsluttet høsten 2016).

ØKONOMIAVDELINGEN OG IT

Består av 15,3 årsverk som er fordelt på:

- IKT (betjener Randaberg og Kvitsøy), 6 årsverk
- Økonomistyring og rapportering
- Budsjettering
- Innkjøp
- Regnskap
- Skatteinnkreving
- Eiendomsskatt
- Startlån

PERSONAL OG ORGANISASJONSUTVIKLING

Består av 6,6 årsverk som har ansvar for:

- Organisasjonsutvikling

Lede/delta i prosjekter særlig rettet mot kommunens ansatte for å effektivisere organisa-

- Lønnsforhandlinger og andre forhandlinger/drøftinger
- Lønnsutbetaling (betjener også Kvitsøy)
- Rådgivning og veiledning til ledere i lov og avtaleverk (HA, HTA, AML, Folketrygdloven o.a.)
- Stillingsannonsering og ansettelser
- HMS inkludert arbeidsmiljøutvalg
- Rapportering til offentlige myndigheter
- Sekretariatsfunksjon for partssammensatte utvalg

MÅL/UTFORDRINGER	TILTAK/MÅLOPPNÅELSE
Kommunikasjon og demokrati:	
<p>Kommunikasjon og demokrati har ansvar for at innbyggere og andre får innsyn og tilgang til informasjon om kommunens virksomhet på en lett og forståelig måte.</p> <p>Tjenesteområdet skal legge til rette for god dialog mellom innbyggere og kommunen, og se til at alle kommunikasjonsskanaler virker.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utvikle servicetorg, dokumentssenter, politisk sekretariat og kommunikasjonsrådgivningen til å møte innbyggerne på best mulig og enhetlig måte. Kommunikasjonskompetanse, forvaltningskompetanse og en stor grad av IT-kompetanse vil være avgjørende dersom Randa-berg kommune skal lykkes med overgangen til en digital kommunikasjons-hverdag. • Hele tjenesteområdet var høsten 2016 på studietur til tre Østlandskommuner (Drammen, Bærum, Asker) i forbindelse med digital kommune. Parallelt med at kommunens tjenester blir mer og mer digitale, må vi utvikle vår førstelinje. Utvikling og ombygging av servicetorg/dokumentssenter, samt nye nettsider er målet. Prosjekter vil bli satt i gang i 2017, midler avsatt i 2018. • I 2016 søkte vi, og fikk tildelt, midler fra Difi til kampanje for å fremme digital postkasse hos innbyggerne. Produserte filmer og tekst for på Facebook først og fremst, men brukte også Bygdebladet som informasjonskanal. Målet var å få 40 % brukere av digital postkasse, mens vi oppnådde 36,1 %.
Dokumentssenteret/politisk sekretariat	Dokumentssenteret har i 2016 hatt stort fokus på oppgradering av ny versjon av ESA.

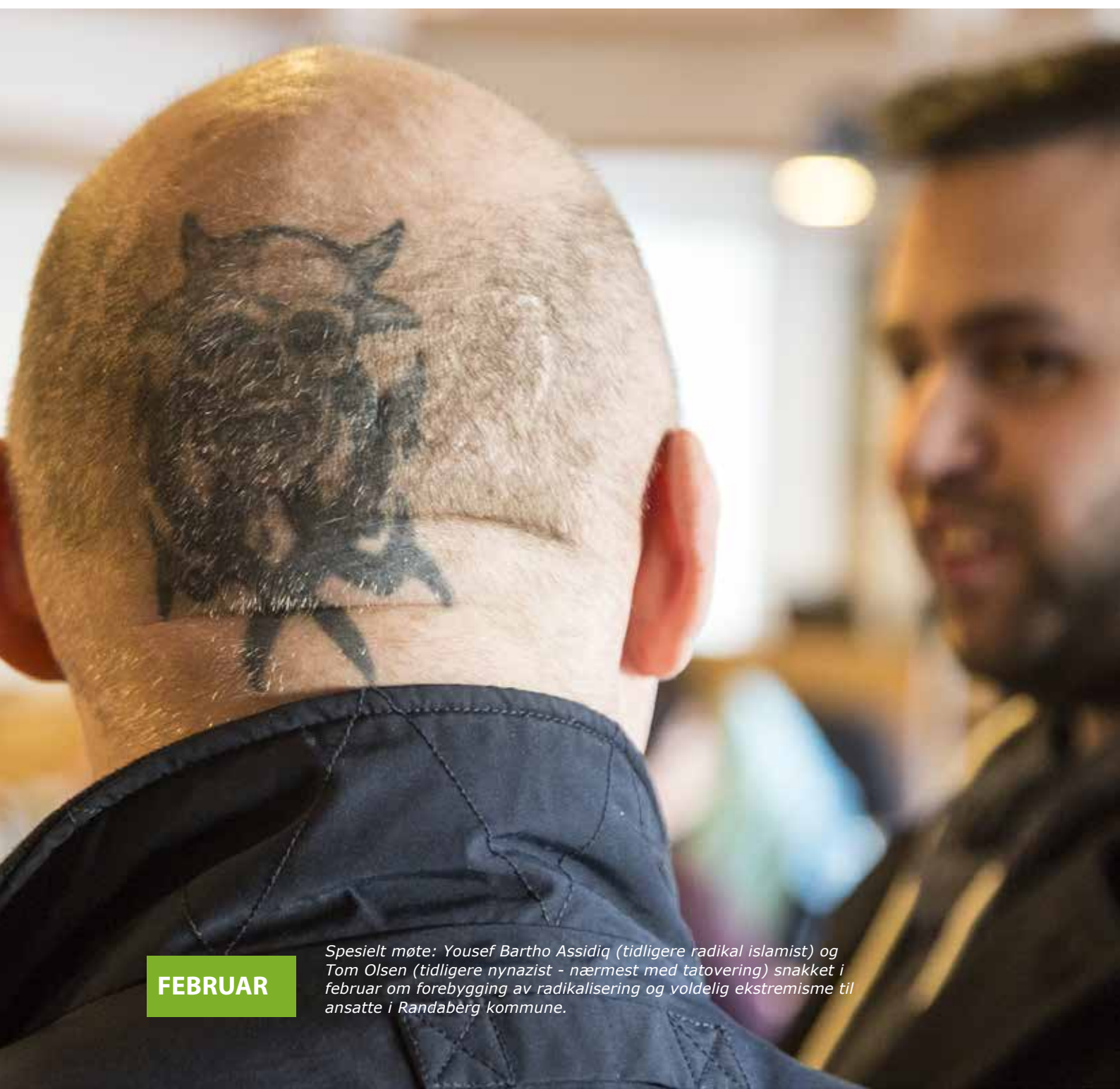
MÅL/UTFORDRINGER	TILTAK/MÅLOPPNÅELSE
Kommunikasjon og demokrati, forts.	
Dokumentssenteret/politisk sekretariat	<p>Vi har jobbet mye med administrator i ESA, spesielt med tanke på sikkerhet. Vi har hatt fokus på ferdigstilling av gamle saker (arkivformat), forarbeid for å kunne ta uttrekk (avlevering til IKA) av ESA.</p> <p>Personalarkivet er blitt full-elektronisk, med nytt fagsystem og nye rutiner for arkivering. Opplæring i bruk av SvarUT i organisasjonen, SvarInn ble tatt i bruk høsten 2016. Påbegynt arbeidet med elektroniske barnemapper i barnehagene. Har hatt en person inne på arbeidstreningsstilling fra NAV.</p> <p>Politisk sekretariat har avviklet åtte møterunder i 2016, og påbegynt arbeidet til stortingsvalget 2017.</p>
Servicetorget	<p>Servicetorget har i 2016 hatt hovedfokus på henvendelser fra innbyggerne via oppmøte, telefon, nettpat og e-post. I tillegg har servicetorget ansvar for barnehageopptak inklusiv all fakturering, saksbehandling av kommunal kontantstøtte og redusert foreldrebetaling barnehage / SFO. Servicetorget har også saksbehandling av skjenkesalgs- og serveringsbevillinger i kommunen, og har i 2016 hatt revisjon av alkoholpolitiske retningslinjer til politisk behandling. Andre oppgaver er: tildeling av boliger/leiligheter med kommunale tildelingsregler, eiendomsopplysninger/meglermapper, administrasjon og fakturering av leie av kommunale lokaler, vedlikehold og oppdatering av innbyggerportalen, samt veiledning og noe registrering av husbankens bostøtteordning.</p>
Webredaktør/kommunikasjonsrådgiver	<p>Webredaktør/kommunikasjonsrådgiver har i 2016 hatt ansvar for blant annet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hjemmeside (innbygger- og ansattportal) for Randaberg

MÅL/UTFORDRINGER	TILTAK/MÅLOPPNÅELSE
Kommunikasjon og demokrati, forts.	
Webredaktør/kommunikasjonsrådgiver	<p>og samarbeidspartene</p> <ul style="list-style-type: none"> • Produksjon og design av brosjyrer, kart, hefter, budsjett, årsmeldinger mv. • Produksjon for web-publiserings • Produsert filmer for rekrutteringskampanje, sykepleierstillinger • Produsert egen nettside og tekst/bilder/film til nettside (utstein.kommune.no), for nabopratt mellom Finnøy, Rennesøy, Kvitsøy og Randaberg kommune, i forbindelse med Kommunereformen • Deltatt på beredskapsøving med tjenestesejfer i kommunen og fylkesmannen • Publisert nye fullelektroniske skjema på nettsiden vår • Startet arbeidet med å arkivere historiske foto fra Randaberg, med god hjelp fra arbeidstreningsstilling (100 prosent, midlertidig) fra NAV Randaberg og godt samarbeid med IKA Rogaland • Konsulentarbeid (utleie) for foto/film i Stavanger (kortere periode)
Næring	<p>Omfattende kontakt med næringslivet i kommunen og regionen gjennom Næringsforeningen i Stavanger-regionen, ressursgruppen for den grønne landsbyen, Landsbyforeningen, Region Stavanger, omdømmebygging, Landsbyfestivalen, Landsbykonferansen. Partnerskapsavtale med Greater Stavanger er fornyet for 4 år. Det arbeides kontinuerlig med å utvikle arealer egnet til næringsutvikling. Det vises til større vedtatte områdeplaner og vedtatt strategi for rullering av kommuneplanen.</p>
Personal- og organisasjonsutvikling:	
Rekruttering; Skape tilgang, tilvekst og fornyelse i kommunen	<p>Vi jobber særlig med:</p> <p>Organisering: Effektivisering av arbeidsformer og rutiner, blant annet fagpersonale som går mellom avdelingene, og avklaring av arbeidsoppgaver, ansvar og myndighet.</p>

MÅL/UTFORDRINGER	TILTAK/MÅLOPPNÅELSE
Personal- og organisasjonsutvikling, forts.	
	<p>Lønn og arbeidsvilkår: Stavanger-området er ett arbeidsmarked. Randaberg kommune har et nært samarbeid med ni andre kommuner på Jæren for å sikre at kommunene i området ligger noenlunde likt lønnsmessig. Vi samarbeider også om lærlinger. For å få gjennomslagskraft overfor KS og sentrale myndigheter, både diskuterer og samordner vi ofte høringsuttalelser og gir andre innspill innenfor arbeidsgiverfeltet.</p>
Lederbistand og lederutvikling	<p>Personalfunksjonen skal være kommunens kompetanseavdeling innen lover og regelverk på arbeidsgiverområdet. Personalfunksjonen skal bidra til å istandsette lederne til å ivareta det personaladministrative ansvaret på en mest mulig effektiv måte. Vi har derfor ulike kurs og tilbyr individuell opplæring.</p>
IKT:	
Leverer IKT som dekker brukernes behov – stabilt, sikkert og kostnads-effektivt	<ul style="list-style-type: none"> • Utbygging av trådløst nett • Avvikling av sentralbord og forberede overgang til ny telefonløsning for hele kommunen • Innføre rutiner/prosesser rundt Helpdesk • Nettverk – oppgradering av linje kapasitet til veldig mange lokasjoner.
Økonomi:	
Redusere sårbarheten i avdelingen	<p>Dele kunnskap innad i avdelingen (mer fokus på opplæring).</p>
Støttefunksjon	<p>Vi ønsker å bli en bedre støttefunksjon utad i organisasjonen.</p>
EHF-faktura	<p>Fokus på få opp andelen elektroniske fakturar (EHF-faktura) og redusere antall papirfaktura.</p>
Innkjøp	<p>Randaberg kommune har totalt ca. 80 rammeavtaler. I 2016 ble det inngått/startet opp 16 nye avtaler. 4 rammeavtaler som kun gjelder Randaberg kommune og 12 rammeavtaler i samarbeid med hovedsakelig Stavanger, Sandens og Sola kommuner. Hensikten med samarbeid på rammeavtalene er å oppnå en bedre forhandlingsposisjon, bedre pris,</p>

MÅL/UTFORDRINGER	TILTAK/MÅLOPPNÅELSE
Økonomi, forts.	
	bedre service og bedre utnyttelse av felles kompetanse samtidig som man forenkler prosessen for repetitive innkjøp. Innkjøpsprosessene har en behandlingstid på 3 til 12 måneder. I tillegg inngås det innkjøp på varer og tjenester som ikke er rammeavtaler hvor en sørger for

MÅL/UTFORDRINGER	TILTAK/MÅLOPPNÅELSE
	konkurranse ved å be om tilbud fra ulike leverandører, mini-konkurranser eller mindre anbudsrunder. Det er økt fokus på klima og miljø, sosialt ansvar og sosial dumping. I tillegg startet vi prosessen med e-handel og ny innkjøpsmodul i vårt økonomisystem.

FEBRUAR

Spesielt møte: Yousef Bartho Assidiq (tidligere radikal islamist) og Tom Olsen (tidligere nynazist - nærmest med tatovering) snakket i februar om forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme til ansatte i Randaberg kommune.

HELSE OG OPPVEKST

INNLEDNING/ØKONOMI

Tjenesteområdene helse og omsorg (H&O) samt barn og familie (BOF) ble organisert under ett tjenesteområde som fikk benevnelsen helse og oppvekst (Hopp) fra 1. oktober 2014. Tjenesteområdet omfatter 454 årsverk fordelt på 648 ansatte, inkl. ca. 50 ansatte i de private barnehagene. Revidert netto budsjett for 2016 var 288,247 mill. kr.

ORGANISERING

ANSATTE OG ÅRSVERK	PERSONER	ÅRSVERK
Heldøgntjenester	167	89,1
Hjemmetjenester	69	48,28
Boligtjenester	115	62,34
Randaberg avlastnings-senter	30	18
Helsetjenester barn	18	15,3
Barnevernstjenesten	31	28,7
Barnehager kommunale	118	107
Barnehager private	60	51,5
Barnehage myndighet/ forvaltning	2	2
Styrket barnehagetilbud	19	14
Tjenesteplanlegging helse og omsorgstjenester	5	3,8
Fellestjenester	14	14
SUM HELSE OG OPPVEKST	648	454,0

Økonomi

HOPP	REGN- SKAP	BUD- SJETT	AVIK
DRIFTSRESULTAT FØR BRUK OG AVSETNING TIL FOND	281 150	288 247	(7 097)
Avsatt fond BUK	765		
Avsatt bunde fond, renter tapsfond Hus- banken	(1 306)	(648)	
Bruk av velferdsmid- lar, tilsette	(15)		
DRIFTSRESULTAT FØR EV. BRUK/AVSETNING TIL DRIFTSFOND	280 594	287 599	(7 005)
Bruk/avsetning til driftsfond	3 562		
DRIFTSRESUTAT ETTER BRUK/AVSETNING TIL FOND	284 156	287 599	(3 443)

Saldo på driftsfond 1/1-2016	6 292
Endring i 2016	3 562
Saldo på driftsfond 31/12-2016	9 854

Som tabellen over viser leverer Hopp et positivt resultat for regnskapsåret 2016. Dette har gjort det mulig å sette av 3,4 mill. kr (1,2 %) til driftsfond. I tillegg til tidligere avsatte midler utgjør nå saldo per 31.12. 2016 9.8 mill. kr, som er 3,47 % av driftsbudsjett i 2016.

Utgifter knyttet til tjenestetilbud innen Hopp kan variere stort, enten på grunn av nye behov eller opphørte behov som tjenesteområdet ikke har direkte styring på, siden de er tilknyttet lovpålagte rettigheter for brukerne. Det er derfor positivt at det - etter mange års overforbruk - er bygget opp en buffer fra avsatte fondsmidler, som kan ivareta ev. uforutsette utgifter som måtte komme i løpet av et regnskapsår. Med dette virkemiddelet kan vi unngå uheldige tiltak i løpet av året som ikke var mulig å forutse under utarbeidelsen av det aktuelle budsjett.

Overskuddet er fremkommet som følge av:

- Tildelte øremerkede statlige driftstilskudd som ikke er benyttet fullt ut. 765 000 kr er overført til bruk i 2017
- Barnevernstjenesten kunne for regnskapsåret 2016 vise til et positivt resultat. I all

hovedsak skyldes dette mindre antall barn under omsorg og periodevis vakante stillinger.

- Barnehagetjenesten kan også vise til et overskudd. Dette skyldes først og fremst i hovedsak merinntekter foreldrebetaling og vikarer med lavere lønn enn de sykemeldte.
- Refusjonskrav for ressurskrevende tiltak som samlet gir 3,0 mill. kr i merinntekt for helse og omsorg.
- Generell streng økonomistyring.

I 2016 ble det, som årene tidligere, en utfordring å møte behov som det ikke var budsjettet for, både innen heldøgntjenester (2,8 mill. kr) og Avlastningssenteret (1,3 mill. kr).

Prosjekter finansiert av eksterne tilskudd

I tillegg til innvilget budsjett er det et fokus på å styrke tjenestetilbudet ved hjelp av eksterne tilskuddsordninger. I 2016 ble det, etter søknad, mottatt følgende statlige tilskudd til Hopp:

- Kommunalt rusarbeid: Familieveileder barnevern (unge og rus) - 586.000 kr (296.000 kr overført fra 2015)
- Kommunalt rusarbeid: Erfaringskonsulent og veileder - 600.000 kr
- Migrasjonshelse koordinator - 784.603 kr (184.602 kr overført fra 2015)
- Videreutdanning i psykisk helsearbeid, barn og unge - 157.000 kr
- Kompetansetilskudd BPA - 40.000 kr
- Kompetansetilskudd, Kompetanseløftet 87.000 kr
- Seksuell helse hos minoritetskvinner - 111.500 kr
- Psykolog i kom.helse- og omsorgstjeneste - 310.000 kr
- Verdensdagen psykisk helse, arrangement elever og foresatte - 20.000 kr
- Kompetanseheving for barnehageansatt 195.000 kr
- Tiltak for å styrke norskspr.utvikl. for minoritetspråkige barn - 244.589 kr
- Dagaktivitetsplasser for hjemmeboende med demens - 1.300.000 kr

I tillegg samarbeides det med andre tjenesteområder om søknader på eksterne midler på prosjekter, der midlene ikke plasseres hos Helse og oppvekst:

- Barnefattigdomsmidler (NAV), to tiltak: *Fattigdomsplan* og *Unge i arbeid* - 800.000 kr
- Boligsosialt arbeid (NAV), koordinator i 100 % stilling - 560.000 kr
- Rogaland fylkeskommune, Regionale utviklingsmidler - 100.000 kr (sammen med skole, prosjekt *Glidelåsen*)
- Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet: Oppfølging og losfunksjon for ungdom - 300.000 kr (sammen med skole)
- Buf.dir., *Aktiv fritid for alle* – barnefattigdomsmidler: 400.000 kr (sammen med Fritid og NAV)

Annet

- Tildelt for 2015 – men benyttet i både 2015 og 2016: KoRus Vest Stavanger: Rusmiddelpolitiskhandlingsplan (NAV og HOPP sammen) - 300.000 kr

Ellers samarbeidet Hopp i 2016 med Rennesøy og Finnøy om en stilling som «ungdomskordinator» i Barneverntjenesten. Dette er også kommunalt rusarbeid. Fra 2017 er det Randa-berg kommune som søker på vegne av de tre kommunene.

- Prosjektet *Helsekoordinator for flyktninger*, som startet i 2015, ble videreført i 2016. Prosjekt er delfinansiert med midler fra statlige innovasjonstilskudd. Helseteamet for flyktninger ble fullt operativt i år og består av helsekoordinator for flyktninger (100 %), helsesøster (40%), psykolog (20 %), lege (20 %) og jordmor (10 %). Hovedfokuset for teamet er helse- og smittevern kartlegging for flyktninger, samt familiegjenforening ved ankomst til kommunen. Teamet gir også hjelp til koordinering av helsehjelp, støttesamtaler eller lavterskel tilbud hos psykolog. Det er utviklet kvalitetsprosedyrer for arbeidet.

“ Det er derfor positivt at det - etter mange års overforbruk - er bygget opp en buffer (..) som kan ivareta ev. uforutsette utgifter.

Teamet driver utviklingsarbeid sammen med interne og eksterne samarbeidspartnere innenfor temaer som for eksempel «foreldrekurs for flyktninger», «kvinnehelsesamtaler» og «forebyggende samtaler til familier som gjenforenes i eksil» og «konseptoversettelse».

Beskrivelse og oppsummering ved drift innenfor de enkelte virksomheter og tjenestetilbudene:

**BARNEHAGETJENESTEN.
NETTOREGNSKAP: +0,8 MILL.**

INNLEDNING

Barnehagene drives etter lov om barnehager og tilhørende forskrifter, og er en rettighet som er gitt barn som bor i Randaberg i aldersgruppen 1-6 år. Kommunen har i dag 11 barnehager, 7 kommunale og 4 private. Totalt går det 683 barn i barnehagene, 218 i private (32%) og 465 i kommunale (68%). Barnehagedekningen har vært god, men i 2016 har ventelisten blitt større, og motsetning til andre kommuner i regionen, er det nå behov for flere barnehageplasser.

ORGANISERING

I tillegg til barnehagene, består barnehagetjenesten av barnehageadministrasjon på kommunalt forvaltningsnivå med barnehagemyndigheten. Barnehagemyndigheten fører tilsyn, godkjenner barnehager, behandler dispensasjoner for krav om barnehagelærerutdanning, samordner opptak, samt har et overordnet kvalitetsansvar for alle barnehagene med kompetanseheving og kvalitetsoppfølging. Likeverdig økonomisk behandling av private barnehager er en stor oppgave som er lagt til tjenesten. Det er et tett samarbeid med økonomiavdelingen vedrørende dette.

Det er foretatt en økning i antall ansatte og antall barnehageplasser som følge av utvidelse av retten til barnehageplass og innførelse av to opptak. Dette behov var forutsatt og ivaretatt i budsjett.

• Læringer i barne- og ungdomsarbeiderfaget. Det har i 2016 vært to læringer om våren og en lærling om høsten.

• Menn – det er fortsatt svært få menn i barnehagene i Randaberg (3,4%)
• Dispensasjoner fra utdanningskravet til pedagogisk leder har også i år gått ned. I 2016 er det ikke registrert noen søknader. Alle stillinger med krav om utdanning er nå besatt av barnehagelærere! (2015: 5 % dispensasjoner, 2016: 0 % dispensasjoner)

ØKONOMI. NETTOREGNSKAP 0,8 MILL KR

Kommunale barnehager: August 2016 ble det etablerte 15 nye småbarnsplasser i kommunale barnehager som følge av utvidelse av rett til plass (Vistestølen og Sentrum barnehage). De kommunale barnehagene har et samlet underforbruk på 575 951 kr. En barnehage alene har underforbruk på 303 534 kr. som i hovedsak skyldes merinntekter foreldrebetaling og vikarer med lavere lønn enn de sykemeldte. Budsjettering av inntekt i foreldrebetaling når det er innført redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid, kan være noe vanskelig å treffe. I 2016 fikk barnehagene samlet en merinntekt på 517 000 kr, som innebærer at den ordinære drift har gått i balanse.

Sykefraværet har vært høyt også i 2016, med et gjennomsnittlig sykefravær på 11,6 %. Tre barnehager har hatt over 15 % fravær og to barnehager under 7 %. Sykefraværet er i hovedsak legemeldt langtidsfravær. AMU initierte et prosjekt, *Godt arbeidsmiljø*, som et tiltak for å redusere sykefraværet. Det er brukt mye tid til å gjennomføre prosjektet uten at en kan se noe ønsket resultat ved et redusert sykefravær.

Ansvar 271 Private barnehager: Nye regler om tildeling av tilskudd til private barnehager også i 2016. Kommunen gir i tillegg kompensasjon for innvilget redusert foreldrebetaling pga. lav inntekt og gratis kjernetid, samt gjennomføring av søskenmoderasjon. Samlet underforbruk på kroner 151 780,-

Ansvar 280 barnehagetjenesten: Samlet underforbruk på 89 823 kr som skyldes en feil ved budsjettering i økt antall barnehageplasser fra august. Det ble ved en inkurie budsjettert med helårseffekt på flere barnehageplasser som ble innført fra august. Disse midlene

(1 mill. kr) ble brukt til å dekke opp for voksende merutgifter med refusjon for barnehageplasser i andre kommuner, som det ikke var budsjettmidler til.

Det er forskriftsfestet en utvidet rett til redusert foreldrebetaling for familier med lav inntekt, samt gratis kjernetid for barn i alderen 3-5 år og med lav inntekt. Denne reduserte foreldrebetalingen har økt i 2016 med 40 %, og gir kommunen en samlet kostnad på 1 million for 2016 (alle barn i kommunale og private barnehager).

MÅLOPPNÅELSE

Virksomhetsplanen for barnehagetjenesten 2016 er grunnlaget for prioriterte mål.

Barnehagens faglige innhold

I Randbergbarnehagene skal barna oppleve tilhørighet og fellesskap, lek og læring sammen med kompetente voksne. Plattformen er grunnlaget for kvalitets- og kompetanseplanen som er utarbeidet for perioden 2016-2018. Det er en helhetlig satsing som inkluderer alle ansattgrupper i kommunale og private barnehager. «Være sammen» er en kompetanseheving som ble igangsatt 2016 med et tverrfaglig nedslagsfelt i Randberg. Alle barnehageansatte deltar i kursene, samt fagdager for pedagogene og assistentene på tvers av barnehagene. Egne fagdager for styrerne er avgjørende for implementering. Kapasitetsbygging hos de ansatte har vært hovedfokus i 2016.

Kompetanseheving og lokal satsing på fagbrev til assistenter – øremerkede midler

Randberg fikk øremerkede midler fra staten til kompetanseheving i barnehagene og gjennomføring av kompetanseheving for fagbrev til assistenter i barnehagen iht. søknad. 10 deltakere deltok på kursingen til å gå opp til fagbrev. Alle bestod eksamen og venter nå på selve fagprøven, som vil bli avvirket i løpet av våren 2017.

Barnehagenes øremerkede kompetansemidler følger plan for kvalitet og kompetanseutvikling, som gjelder for både kommunale og private barnehager.

Til sammen for begge formål har barnehagene fått 195 000 kr til kompetanseheving som øremerkede midler fra staten. 73 500 kr er overført til bundet fond og vil bli brukt i 2017.

Dimensjonering av barnehageplasser

Den store endringen utover i 2016 var endringen i behov for barnehageplasser og utgifter til barnehageplasser i andre kommuner. Randberg har i flere år hatt god barnehagedekning og flere barn fra andre kommuner har hatt plass i private barnehager i Randberg. Det har derfor vært budsjettert med en merinntekt på 760 000 kr, mens realiteten i 2016 ble en merutgift på 870 733 kr (refusjonsinntekter: 580 000 kr og refusjonsutgifter: 1 455 000 kr). Denne trenden vil fortsette i 2017, som skyldes mangel på barnehageplasser i Randberg.

Regionen har i 2015 og 2016 vært preget av økt arbeidsledighet og fraflytting. Mens nabokommuner legger ned barnehager, har Randberg fått økt behov for barnehageplasser. Årsaken er at flere indikatorer inntreffer samtidig. Det er en økt netto tilflytning av barnehagebarn, økende fødselstall og flere flyktninger/familiegjenforening med barnehagebarn. I tillegg innførte Randberg kommune utvidet rett til plass, som gir nye tilflyttere rettighet til en barnehageplass fra november. Det haster derfor med å få bygd en ny barnehage.

” Mens nabokommuner legger ned barnehager, har Randberg fått økt behov for barnehageplasser (...) Det haster derfor med å få bygd en ny barnehage.

UTVALGTE KOSTRA-TALL

KOSTRA BARNEHAGE	Randaberg			Gj.snitt gr. 8	Gj.snitt Roga- land	Gj.snitt landet
	2014	2015	2016	2016	2016	2016
PRIORITERING						
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	16,9	17	16,9	16,2	17,3	14,6
- herav avskrivninger (i prosent)	3,4	3,5	3,3	1,9	2,1	1,9
DEKNINGSGRADER						
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	92,3	90	89	90,9	90	91,5
Andel barn 0 år med barnehageplass ift innbyggere 0 år	10,6	3,2	0	3,6	3,3	4,4
Andel barn 1-2 år med barnehageplass ift innbyggere 1-2 år	86,4	80,4	80,8	81,4	79,7	82,6
Andel barn 3-5 år med barnehageplass ift innbyggere 3-5 år	95,9	95,8	94	96,8	96,7	97,2
Andel minoritetsspråklige barn i bh ift innvandrerb. 1-5 år	83,7	71,2	83	74,2	73,8	75,6
PRODUKTIVITET						
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager per korrigert oppholdstime (kr)	57	60	60	59	63	61
UTDYPENDE TJENESTEINDIKATORER						
Andel ansatte med barnehagelærerutdanning	35,5	35,8	43,4	37	33,3	36
Andel styrere og ped.ledere med barnehagelærerutdanning	91,5	94,7	97,3	93,9	88,5	91,9
Andel ansatte menn til basisvirksomhet i barnehagene	3	4,1	3,4	6,7	5,7	7,8
PROSENTVIS FORDELING AV UTGIFTER PÅ						
Funksjon 201 - Opphold og stimulering	77	77,3	78,6	81,6	77,9	80,9
Funksjon 211 - Tilrettelagte tiltak	13,1	12,6	10,8	9,2	13,6	10,1
Funksjon 221 - Lokaler og skyss	9,9	10,1	10,7	9,3	8,6	9

Prioriteringer

Det er mange barn i barnehagealder i befolkningen i Randaberg. Netto driftsutgifter i prosent av kommunens totale har holdt seg på samme nivå de siste tre årene. Kommunen har også bygd kommunale barnehager og avskrivninger og investeringsutgifter er derfor høyere enn de vi sammenligner oss med.

Dekningsgrad

Randaberg kommune åpnet to avdelinger for småbarn som ble nedlagt i 2015. Det er flere barn som får barnehageplass, men netto tilflytning samt økt fødselstall har gitt lengre ventelister enn på flere år. Andel barn 1-5 år med barnehageplass gått ned og er nå på 89%. Det er et stort behov for flere barnehageplasser i 2017 og 2018. Randaberg kommune har i tillegg gitt utvidet rett til barnehageplass for barn som er ett år i september og oktober, samt tilflyttere. Utvidet rett til barn som er ett år i september og oktober er i etterkant blitt

lovfestet. Andel minoritetsspråklige barn med barnehageplass øker og utgjør nå 13 % av alle barn som går i barnehage. Andelen i forhold til minoritetsspråklige i kommunen er stigende og 83 % av minoritetsspråklige barn går nå i barnehage. 86 % av disse barna går i kommunale barnehager og 14 % i private barnehager.

Produktivitet

Utgifter til barnehage er på samme nivå som i 2015. Kommunens barnehager har flere oppholdstimer per årsverk enn de vi sammenligner oss med, noe som innebærer flere barn pr ansatt (6,4 i kommunale barnehager). De korrigerte brutto driftsutgiftene pr oppholdstimer er lavt. De private barnehagene får tilskudd ut fra kostnadene kommunen bruker på egne barnehager.

Utdypende indikatorer

Randaberg har stigende tall for andel ansatte

med barnehagelærerutdanning og har betydelig høyere enn de vi sammenligner oss med. For første gang på mange år ingen dispensasjoner fra utdanningskravet til barnehagelærer. De private barnehagene har høyere andel barnehagelærere enn kommunens prioriteringer, og andel ansatte med barnehagelærerutdanning (43,4 %) er derfor noe misvisende med henhold til kommunens egne prioriteringer. Andel menn er svært lav (3,4 %) mot 9 % på landsbasis.

Fordelingen av utgiftene

Sammenligningstall viser at Randaberg har en annen fordeling av utgiftene til barnehagesektoren enn gjennomsnittet. Det brukes mindre på ordinært barnehagetilbud som følge av den effektiviseringen sektoren har gjennomgått de siste årene (78,6 %). Tilrettelagte tiltak har gått noe ned og utgjør nå 10,8 % av de totale utgiftene. Kommunen har bygd ut egne barnehager de seneste ti årene og kostnadene til lokaler som blir regnskapsført i kommunens regnskap er derfor høyere enn kommuner vi sammenligner oss med.

BARNEVERNSTJENESTEN. NETTO REGNSKAP: +3,9 MILL

INNLEDNING

Barneverntjenesten er organisert etter en vertskommunemodell med Randaberg kommune som vert og med Rennesøy og Finnøy som deltakerkommuner. Vertskommunesamarbeidet mellom Barneverntjenesten i Randaberg, Rennesøy og Finnøy ble opprettet 1. januar 2015.

Hovedoppgaver for barneverntjenesten

- Motta og gjennomgå bekymringsmeldinger, foreta undersøkelser samt iverksette og følge opp tiltak. Gi råd og veiledning til foreldre og samarbeidspartnere.
- Utrede, forberede og føre saker til Fylkesnemnd og rettsapparatet.
- Følge opp barn og unge plassert utenfor hjemmet.
- Ta imot, bosette og følge opp enslige mindreårige flyktninger.

ORGANISERING

Barneverntjenesten gikk i januar 2016 fra å jobbe i en generalistmodell og over til en teammodell. Når en jobber generalist har ansatte ansvar for å følge en sak gjennom hele prosessen i barnevernet. I en teammodell blir en mer spesialisert til de ulike deler av saksgangen i barneverntjenesten.

Barneverntjenesten er organisert i en teammodell med tre team: *Undersøkelse og oppfølgingsteam*, *Tiltak og omsorgsteam* og *Team EM* (Enslige mindreårige flyktninger). Hvert av disse tre teamene har hver sin teamleder som er underlagt barnevernleder. En har i 2016 også opprettet stilling som fagutvikler. Vedkommende har ansvar for å opprettholde kompetanse, drive veiledning og se til at internkontroll blir ivaretatt.

En har også i løpet av 2016 opprettet bofellesskap for enslige midlereårige flyktninger. Bemanningen ble økt fra 2,30 årsverk til 5,85 årsverk i 2016. De ansatte i EM-teamet arbeider turnus.

I løpet av 2016 har ansatte i sentrale stillinger, som barnevernleder og fagkoordinator/nestleder, skiftet jobb. Det er utfordrende for en organisasjon med store endringer og utskiftninger av flere sentrale ansatte i løpet av relativ kort tid. Ny leder ble tatt godt i mot. En har som ledd i fokus på godt og ivaretagende arbeidsmiljø fått på plass funksjoner som verneombud og plasstillitsvalgt.

Barneverntjenesten sin organisering skal være og har vært fleksibel. Dette har vært avgjørende for at en i 2016 tross i stor økning i antall saker, har klart å overholde tidsfrister og lovkrav. En kan gjennom rapportering vise til gode måltall.

ØKONOMI

Resultatet for barneverntjenesten er positivt i 2016, med et samlet overskudd på 3.9 millioner. Dette fordeles slik: Randaberg 1,1 mill. kr, Rennesøy 1,3 mill. kr og Finnøy 1.5 mill. kr. Rennesøy og Finnøy har fått tilbakebetalt sin del av underforbruket.

Årsakene til dette resultatet er flere, men hovedforklaringen er fortsatt nedgang i institusjonsplasseringer. En har utviklet egne tiltak som drives ved hjelp av egne ansatte. Dette er en direkte årsak til mindre institusjonsplasseringer som igjen gir en betydelig økonomisk gevinst for kommunene; både økonomisk og menneskelig, men også ved at en styrker kompetansen i kommunene.

MÅLOPPNÅELSE

Hovedfokus i 2016 har vært å sikre at en gir rett hjelp til rett tid for barn og ungdom i de tre kommunene. Barneverntjenesten skal være operativ og i stand til å håndtere de oppgavene lovverket krever.

- Overholde lovpålagte oppgaver og tidsfrister
- Utviklingsarbeid med fokus på brukermedvirkning og da særlig barn og unges involvering og deltakelse i barnevernsakene
- Videresutvikle en barneverntjeneste med god faglig basis, kompetente ansatte og et godt og inkluderende arbeidsmiljø
- Ha fokus på å sikre internkontrollsystemet
- Sikre tettere oppfølging av enslige mindreårige flyktninger

Lovpålagte oppgaver som skal være utført innen satte frister blir barneverntjenesten målt på. En rapporterer dette hvert halvår til fylkesmannen. Disse rapportene skal være faste orienteringssaker til politikerne i alle 3 kommunene. Måltallene er gode til tross for stor økning i antall saker uten tilsvarende økning i antallet ansatte. Barneverntjenesten har få fristbrudd. For å klare dette har barneverntjenesten vært nødt til å ha fokus på tydelige prioriteringer.

Måltallet for bosetting av enslige mindreårige flyktninger var i utgangspunktet 10 barn og unge. Dette ble nedjustert ettersom IMDI meldte om færre ankomster av enslige mindreårige flyktninger. Barneverntjenesten bosatte dermed 4 enslige mindreårige over 15 år i 2016.

Samarbeidet med *Forandringsfabrikken* og *Barnevernproffene* har hatt høy prioritet i

Det er krevende og nokså omfattende arbeid men det gir oss som tjeneste gode tilbakemeldinger fra våre brukere på hva vi gjør bra og hva vi må forbedre. Flere rutiner har blitt justert, endret og supplert som følge av dette samarbeidet.

Sykefraværet totalt sett i 2016 var på 11,7 %. 10,8 % av dette var legemeldt langtidsfravær. Det er belastende for tjenesten med så høyt sykefravær. En jobber etter tidsfrister og tjenesten håndterer mange komplekse saker som tilsier stor arbeidsbelastning. Ansatte i barneverntjenesten er særlig utsatt for tilleggslast som sjikane og trusler. Det har vært satt i gang både kortsiktige og langsiktige tiltak med fokus på å få ned høyt sykefravær.

AUGUST

Tone Hilde Birkelund ble ansatt som ny barnevernleder i august 2016.

UTVALGTE KOSTRA-TALL

KOSTRA BARNEVERN	Randaberg			Gj.snitt gr. 8	Gj.snitt Roga- land	Gj.snitt landet
	2014	2015	2016	2016	2016	2016
PRIORITERING						
Netto dr.utg (funksjon 244, 251, 252) per barn i bv	102038	96721	88205	:	:	113259
Andel netto dr.utg. til saksbehandling (funksjon 244)	18,3	15,9	23,7	29,3	31	31
Andel netto dr.utg. til barn som er plassert av bv. (f.252)	65,4	70,4	56	58,4	57,6	57,6
DEKNINGSGRADER						
Barn med undersøkelse ift. antall innb. 0-17 år	5,4	5,2	4,1	:	:	4,7
Andel barn med barnevernstiltak ift. innb. 0-17 år	5,9	5,6	5,8	:	:	4,9
Andel barn med barnevernstiltak ift. innb 0-22 år	4,5	4,3	4,5	:	:	3,8
PRODUKTIVITET						
Andel barn med tiltak per 31.12. med utarbeidet plan	98	95	94	:	:	87
Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år	5,6	4,6	4,8	4	3,8	4,6
UTDYPENDE TJENESTEINDIKATORER						
Andel undersøkelser som førte til tiltak	49,2	52,2	54	:	:	42,8

Kommentar

Som interkommunal barneverntjeneste så vil noen av tallene som fremkommer i KOSTRA kunne være misvisende fordi KOSTRA teller hver kommune for seg, og ikke det interkommunale barnevernssamarbeidet samlet. Kostra tallene viser at barneverntjenesten i Randaberg i 2016 utførte våre lovpålagte oppgaver på en god måte sammenlignet med snittet i Rogaland og i landet.

Prioritering

KOSTRA viser at netto driftsutgifter pr barn i barneverntjenesten i Randaberg ligger under landsgjennomsnittet. Det var en nedgang i 2015, trenden har fortsatt med en ytterligere nedgang i 2016. Dette kan forklares med nedgangen i plasseringer i institusjon samt at en i liten grad kjøper tiltak eksternt.

Andel netto driftsutgifter til saksbehandling er økende men fortsatt godt under landsgjennomsnittet. Noe av forklaringen på dette er kompleksiteten i sakene. Dette tilsier økt bruk av konsulenttjenester som psykolog, advokat og *Alternativ til vold*. En må også opprettholde satsingen på økt kompetanse på veiledning internt.

Andel netto driftsutgifter til barn som er plassert av barnevernet har en nedgang i 2016

sammenlignet med 2015. Den er nå tilnærmet lik landsgjennomsnittet. Noe av forklaringen på dette er at en i større grad er bevisst hva som er barneverntjenesten sitt økonomiske ansvar i disse sakene.

Dekningsgrad

Tallene viser at barneverntjenesten i Randaberg har en høy dekningsgrad og at flere enn snittet i landet mottar tiltak fra barneverntjenesten i aldersgruppen 0-22 år. Dette har direkte sammenheng med jevn økning i antall meldinger og at det er lav terskel for å motta hjelp fra barneverntjenesten. En ser at andelen barn med undersøkelse i forhold til antall innbyggere 0-17 år går ned og ligger under landsgjennomsnittet. Dette kan ha sammenheng med at en får inn mange bekymringsmeldinger som blir tatt som info i en sak som allerede er registrert i barnevernet og at en på bakgrunn av det ikke har opprettet ny undersøkelse.

Produktivitet

Andel barn med utarbeidet plan synker i 2016, men ligger fortsatt over landsgjennomsnittet. Dette er et prioriteringsområde på landsbasis som igjen tilsier at en har ekstra oppmerksomhet på dette fremover. Det er en nedgang fra 2015, noe som har sammenheng med at en har vært nødt til å prioritere andre oppgaver høyere.

Antall ansatte med fagutdanning i barnevernet er økende, og godt over gjennomsnittet i Rogaland. Dette er en indikator som påvirker den faglige kvaliteten på arbeidet som gjøres. I tillegg til mange ansatte med kompetanse tolkes også tallene som at en i Randaberg har en god bemanning innen barneverntjenesten.

Utdypende tjenesteindikatorer

Av de meldingene som ble undersøkt så øker andelen som endte med tiltak. Denne ligger godt over landsgjennomsnittet. Dette kan være indikasjon på at alvorlighetsgraden i meldingene er økende, samt at det i økende grad er reelle bekymringer som blir meldt til barneverntjenesten.

HELSETJENESTER BARN OG UNGE. NETTOREGNSKAP: -0, 3 MILL

INNLEDNING

Avdelingen bestod per 31.12.16 av 18 personer fordelt på 15,30 årsverk som fordelte seg slik: Leder 1,0, helsesøstre 7,20 (0,35 utleid til Kvitsøy), psykolog 1,0, sykepleier/familieterapeut 0,75, medisinsksekretær/merkantil 1,50, Jordmor 1,10 (0,50 engasjement), fysioterapeuter 2,0, ergoterapeut 0,75.

ORGANISERING

Hovedoppgavene er svangerskapsomsorg, helsestasjon 0-5 år, skolehelsetjeneste i grunn- og videregående skole, helsestasjon for ungdom 13-20 år, tuberkulosekontroll, fysio- ergoterapi 0-18 år, psykisk helsetjeneste til barn og unge.

ØKONOMI

Nettoregnskap viser et lite overforbruk. Dette skyldes bl.a. merforbruk til innkjøp av nødvendig utstyr og inventar og behov for felles merkantiltjeneste i Hopp.

MÅLOPPNÅELSE

Oppfølging av virksomhetsplanen for 2016:

MÅL/UTFORDRINGER	TILTAK/MÅLOPPNÅELSE
Sikre og videreutvikle kvaliteten på helsestasjonen	Ny helsesøsterstilling vedtatt i b2016. Ca 20 % av denne brukes til flyktninger. En fysioterapeut og ergoterapeut gjennomførte et ASK-kurs. En fysioterapeut var på kurset spesifikk fysioterapi til barn m funksjonsnedsettelse. Gjennomførte brukerundersøkelse i ungdomsskolene, 9. trinn. En helsesøster tar videreutdanning i tverrfaglig psykososialt arbeid, med økonomisk støtte fra fylkesmannen, ferdig sommer 2017. Økte opp tilstedeværelse for helsesøster på vgs. i høst. Per 31.12.16 totalt 50 % stilling der. Økte også opp på Grødem barnetrinn, tot 50 % og på Goa tot. 30 % helsesøster.
Styrke foreldrerollen. Fortsette å tilby "Godt samliv"-kurs til førstegangsførelde. Tilby foreldreveiledningskurs (DUÅ) småbarn 2-6 år.	Hadde ett kurs våren 2016. Ett kurs vår og ett kurs høst 2016.
Tilby baby-DUÅ (foreldreveiledningsprogram) til alle som får barn.	Startet fire grupper i 2016. Årsaken til det lave antallet var at vi måtte rekruttere kontrollgruppe i tillegg (forskning), vi hadde høyere antall foreldre i hver gruppe og noen takket nei fordi det ble for lenge å vente.
Inkludere foreldre med flerspråklig bakgrunn i nettverksgrupper	Har vært dårlig erfaring med å blande med norske foreldre; vanskelig å holde fokus / kontinuitet selv med tolk, ofte slutter de etter noen få ganger. God tilbakemelding på foreldrekurs til samme språkgruppe (ett kurs i høst, tverretattlig samarbeid) Planlegges egne barselgrupper til flyktninger (2017).
Overvekt hos barn og unge Veie og måle ift nasjonal veileder, samt oppdage overvekt og tilby samtaler ang livsstilsendring	Veid og målt alle 3. og 8. klassinger. Fant at om lag 19% av alle 3.klassinger hadde en iso-KMI på over 25, dvs lett overvekt. Jobber individuelt med de familiene som ønsker det. (alle får tilbud).

“ Antall ansatte med fagutdanning i barnevernet er økende, og godt over gjennomsnittet i Rogaland.

MÅL/UTFORDRINGER	TILTAK/MÅLOPPNÅELSE
Sikre og videreutvikle kvaliteten på helsestasjonen	Ny helsesøsterstilling vedtatt i b2016. Ca 20 % av denne brukes til flyktninger. En fysioterapeut og ergoterapeut gjennomførte et ASK-kurs. En fysioterapeut var på kurset spesifikk fysioterapi til barn m funksjonsnedsettelse. Gjennomførte brukerundersøkelse i ungdomsskolene, 9. trinn. En helsesøster tar videreutdanning i tverrfaglig psykososialt arbeid, med økonomisk støtte fra fylkesmannen, ferdig sommer 2017. Økte opp tilstedeværelse for helsesøster på vgs. i høst. Per 31.12.16 totalt 50 % stilling der. Økte også opp på Grødem barnetrinn, tot 50 % og på Goa tot. 30 % helsesøster.
Styrke foreldrerollen. Fortsette å tilby "Godt samliv"-kurs til førstegangsforeldre. Tilby foreldreveiledningskurs (DUÅ) småbarn 2-6 år.	Hadde ett kurs våren 2016. Ett kurs vår og ett kurs høst 2016.
Tilby baby-DUÅ (foreldreveiledningsprogram) til alle som får barn.	Startet fire grupper i 2016. Årsaken til det lave antallet var at vi måtte rekruttere kontrollgruppe i tillegg (forskning), vi hadde høyere antall foreldre i hver gruppe og noen takket nei fordi det ble for lenge å vente.
Inkludere foreldre med flerspråklig bakgrunn i nettverksgrupper	Har vært dårlig erfaring med å blande med norske foreldre; vanskelig å holde fokus / kontinuitet selv med tolk, ofte slutter de etter noen få ganger. God tilbakemelding på foreldrekurs til samme språkgruppe (ett kurs i høst, tverretattlig samarbeid) Planlegges egne barselgrupper til flyktninger (2017).
Overvekt hos barn og unge Veie og måle ift nasjonal veileder, samt oppdage overvekt og tilby samtaler ang livsstilsendring	Veid og målt alle 3. og 8. klassinger. Fant at om lag 19% av alle 3.klassinger hadde en iso-KMI på over 25, dvs lett overvekt. Jobber individuelt med de familiene som ønsker det. (alle får tilbud).
Helsestasjon for ungdom. Åpningstiden har vært 1 dag à 2,5 timer hele året.	

MÅL/UTFORDRINGER	TILTAK/MÅLOPPNÅELSE
Skal ha en "åpen dør" for ungdom, i tillegg til gruppevirksomhet mot ungdomsskolene. Det registreres at besøkstallet på HFU svinger fra år til år. Innført HPV-vaksinering for alle kvinner født etter 01.01.91. Tilbudet gis som drop-in i HFU-tiden hver mandag ettermiddag.	Helsetjenesten er styrket på flere andre områder de siste årene. Det er nå flere helsesøstre på skolene, sykepleier psykisk helse og psykologtjenesten er godt innarbeidet. Besøkstallet på Randaberg vgs har vært stabilt økende de siste årene. Dette har nok sammenheng med lavere besøkstall på HFU. Totalt besøkstall inkl Randaberg vgs var 800 kontakter. Hoved oppsøkningsgrunn er seksuell helse.
Tverrfaglig samarbeid har høy prioritet i avdelingen.	I tillegg til deltagelse på de tverrfaglige møtene i bhg og skole er avdelingen med på de ulike samarbeidsprosjektene som; tidlig sett, være sammen, foreldrekurs til flerspråklige, samt 2 helsesøstre med i flyktningehelseteamet. Vi merker også effekten av å være tett på/under samme tak som barnevern, ppt, skoleadm, bhg adm. En styrke! Er også et utstrakt samarbeid innad i avdelingen.
Fremme barn og unges psykiske helse Skal være et lavterskeltilbud, jobbe forebyggende like mye som behandle. Utfordring å balansere tilbudet slik at det ikke blir i stedet for spesialisthelsetjenesten. Er et behov for samtaler for en del gravide og foreldre, slik at de kan utøve foreldrerollen sin godt nok.	Ser et økende antall henvendelser til psykisk helse. Var totalt 941 konsultasjoner, 100 flere enn året før. Tjenesten blitt godt kjent, psykisk helse deltar også på baby-duå, dette vil nok også rekruttere noen.
Barn som pårørende (barn av foreldre med psyk. vansker og/eller rus, eller kronisk somatisk sykdom eller søsken). Tilby grupper til barn med 2 adresser, på alle skolene. Fortsatt satsing på tidlig identifisering av nedstemthet hos gravide/nybakte mødre.	Ikke rekruttert til mestringsgrupper i 2016. Vært gjennomført på Harestad og Grødem, ikke på Goa i 2016 pga nyansatt som ventet på opplæring, blir gjort vår 2017. Kartlegging gjennomført på alle nybakte mødre ved 6 ukers konsultasjonen. Jordmor snakker med den gravide om den psykiske helsen. Tidlig innsats viktig.

MÅL/UTFORDRINGER	TILTAK/MÅLOPPNÅELSE
Fysio-ergoterapi barn - unge Ivareta lovens krav om nødvendig helsehjelp	Har hatt 56 nye henvisninger totalt; 14 ergo, 42 fysio og 53 helsestasjonskonsultasjoner, disse er vurderingssaker, ikke alle blir henvisninger. 13 barselgrupper. En fysio kom tilbake fra perm i mai. Ergoterapeut ble redusert fra 100 til 75 % ved at 25 % ble overført til over 18 år i 2015. I 2016 meldte ergo avvik på 3 saker som ikke ble gjennomført innen tidsfrist.
Bemanning	
Forebyggende arbeid	Ikke gjennomført "opp og hopp" grupper i barnehager i høst pga manglende kapasitet. Ble gjennomført om våren i 2 bhg sammen med studenter. Heller ikke gjennomført 3. klasse lunsj av samme grunn. Pga redusert ergoterapeutbemanning vil noe av det forebyggende arbeidet gå ut.
Flyktninger	To helsesøstre deltar i flyktningarbeidet, ca 40 % totalt. Det innebærer deltagelse i; -helseteamet for flyktninger -integreringsforumet -jobbe m/konseptoversettelse -foreldrekurs til flyktninger

MÅL/UTFORDRINGER	TILTAK/MÅLOPPNÅELSE
	-hjemmebesøk til alle nyankomne flyktningfamilier, noen ganger 2 personer - jordmor; 10 % i helseteamet + tar seg spesielt av flyktningkvinner i svangerskapet.
Jordmortjenesten	Økte med 50 % stilling som et engasjement i 2016 delvis finansiert fra fylkesmannen. Dette mtp flyktningene og kvinnehelse. Har vært en suksess. Jordmødrene kunne også starte med hjemmebesøk til førstegangsfødende og andre med behov, f eks flerspråklige. En positiv bieffekt av økt tilstedeværelse for jordmor er at det blir mer tid til både utviklingsarbeid og tverrfaglig arbeid.

Helsestasjonen fikk i 2016 økt bemanningen med 100 % helsesøsterstilling. Deler av denne brukes til flyktninger. Vi økte i tillegg opp jordmor med 50 % i engasjementstilling, delvis finansiert med midler fra fylkesmannen. Det ble også ansatt en merkantil i 50 % engasjement fra 01.06.16.

OKTOBER

7. november i fjor starta tilbudet om gratis HPV-vaksine til unge kvinner, kunne virksomhetsleder Anne Haukali og kommuneoverlege Ole Bernt Lenning forteller i oktober.

UTVALGTE KOSTRA-TALL

KOSTRA HELSE	Randaberg			Gj.snitt gr. 8	Gj.snitt Roga- land	Gj.snitt landet
	2014	2015	2016	2016	2016	2016
PRIORITERING						
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år	8229	7980	9195	8784	7582	8658
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år	2113	2162	2592	2381	2183	2314
DEKNINGSGRAD						
Andel nyfødte med hje.besøk innen 2 uker etter hjemkomst	86	82	94	94	87	92
Andel spedbarn som har fullført helseundersøkelse innen utg. av 8. leveuke	98	97	101	99	98	99
Andel barn som har fullført helseunders. ved 2-3 års alder	98	81	87	102	97	98
Andel barn som har fullført helseunders. ved 4 års alder	97	96	95	95	95	97
Andel barn som har fullført helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoletrinn	77	99	111	92	93	95
PRODUKTIVITET/ENHETSKOSTNADER						
Brutto driftsutgifter per innbygger 0 - 5 år. Helsestasjons- og skolehelsetjeneste.	9177	8443	9946	9877	8049	9785

Kommentar

Andel nyfødte med hjemmebesøk av helse-søster har økt kraftig fra året før. Vi hadde 150 fødsler og alle får tilbud om hjemmebesøk, også de flerspråklige. Der det er behov bruker vi telefontolk. Driftsutgiftene ligger høyere enn i fjor og er også høyere enn sammenlignbare kommuner. At vi bruker mer penger på det forebyggende og helsefremmende arbeidet enn før er en kvalitet. Vi tilbyr alle kontroller som er skissert i de gjeldende faglige retningslinjene og har fagfolk med god kompetanse. Dette er i tråd med føringer fra myndighetene.

Utfordringer for 2017

Vi har fått økt ressursene med ca 495.000 kr. Vi har valgt å prioritere jordmortjenesten med 50% stilling, dette var også et ønske fra politikere. Vi har søkt om ytterligere midler fra helsedirektoratet. Alle skolene er underbemannet i forhold til bemanningsnormen fra helsedirektoratet. Vi valgte i høst å øke tilstedeværelsen på skolene med totalt 30%, dette er tatt fra 0-5 år. Skolene ligger fortsatt minst 50 % under bemanningsnormen. Overvekts-problematikken er fortsatt en utfordring, vi ønsker å kunne tilby gruppeundervisning til disse familiene. Dette er vanskelig uten ekstra fysioterapeut eller en frisklivssentral.

Tverrfaglige oppgaver barn og unge i 2016

- Kompetanseheving:
 - Fagdag for de som jobber med barn og unge i tjenesteområdet ble gjennomført i november 2016, med alternativ til vold (ATV) som hadde om temaet: Barn som har levd med vold i familien. *Forståelse og behandling.*
 - Fagdag i februar om radikaliserings og voldelig ekstremisme
- Ungdata 2016: Spørreundersøkelse gjennomført på ungdomstrinnene ved alle tre grunnskolene, samt 1. og 2. trinn Randaberg vgs. Gjennomføres hvert 3. år.
- *Glidelåsen*: Et pilotprosjekt som startet opp vinteren 2014/2015. Et av målene er å sikre overgangen mellom grunnskole og videregående skole for at elever skal fullføre og bestå videregående opplæring. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom Rogaland fylkeskommune og Randaberg kommune. Fra kommunen er det deltakere fra tre tjenesteområder: Skole, NAV og Hopp.
- Oppstart av tverrfaglig prosjekt *Være sammen* i samarbeid med skole, NAV, Kultur/fritid og Helse og oppvekst. Prosjektet gir ansatte tjenesteområdene kompetanse knyttet til det å være en varm og grensesettende voksen. Prosjektet bidrar også til å styrke det tverrfaglige arbeidet og kommunens mål om

å gi barn og unge et godt oppvekstmiljø. Det er gjennomført 2 av 3 felles fagdager. Mellom fagdagene er det gjennomført fagsamlinger for de ulike avdelingene.

- Beredskapssamling for barnehager og skoler i Rennesøy, Finnøy, Kvitsøy og Randaberg – i samarbeid med Sør-Vest Politidistrikt
- Integreringsforum, som består av representanter fra Skole, NAV, Kultur/Fritid og Hopp.

Noen fokusområder i 2016

- Oppstart av arbeidet med integreringsplan for Randaberg kommune.
- Foreldreveiledningskurs for foreldre fra Syria.
- Deltatt i prosjektet *Konseptuell forståelse*.
- Integrering av barn i fritidsaktivitet har også i år hatt et stort fokus, med de sammen utfordringene som ble vist til i 2014 og 2015. Det ble også gjort en ekstra innsats for å legge til rette for barns deltakelse i sommerferieaktivitetene.
- Randaberg kommune deltar i den nasjonale satsingen *Sjumilssteget for en god oppvekst* som innebærer et felles løft for å gjennomføre FN's barnekonvensjon i kommunen. Gjennom 2016 har det vært fokus på § 12 i barnekonvensjonen: *Å si sin mening og bli hørt*.
- Gjennomført ungdomskonferanse sammen med barn og unges kommunestyre (BUK)
- Oppstart av arbeidet med helhetlig og samordnet plan for barn og unge i kommunen. BUK har kommet med innspill til planen.
- Oppstart av nærmiljøprosjektet *UngRom*.
- November 2016 ble kommunes rusmiddel-politiske handlingsplan for 2017-2020 politisk vedtatt. Tjenesteområdene Hopp og NAV hadde hovedansvar for å lage planen.
- Randaberg, Rennesøy og Finnøy har et felles *Konsultasjonsteam om vold og overgrep*, der ansatte i kommunene kan henvende seg med mistanke om at barn og unge utsettes for vold i nære relasjoner. Dette tverrfaglige teamet, som også har en representant fra BUP, og ble opprettet i 2009. Høsten 2016 ble alle konsultasjonsteamene i Rogaland, inkludert vårt eget team, tildelt Justis- og beredskapsdep. sin pris for arbeid mot vold i nære relasjoner 2016.

BOLIGTJENESTEN. NETTOREGNSKAP +0,3 MILL

ORGANISERING

Virksomheten består av fire bofellesskap for utviklingshemmede: Dalen, Sentrum Nordheiå, Torset i tillegg til Dagsenter. Dagsenteret flyttet fra Vistnesveien til nye kommunale lokaler i Torvmyrveien 4 i mars 2017.

Hovedoppgaver, viktigste tjenester

- Nødvendig helsehjelp, praktisk bistand - daglige gjøremål, praktisk bistand – opplæring, avlastning i Institusjon – 1 leilighet, dagsenter/dagaktivitetstilbud, oppfølging i arbeidstilbud
- Boligtjenesten har i 2016 gitt tjenester til 31 brukere.
- 24 av disse bor i døgnbemannet bofellesskap (Nordheiå m/to leiligheter)
- 6 brukere får veiledning i i deres private hjem
- 1 bruker har oppfølging i dagaktivitetstilbud og avlastning på Torset

Dagaktivitetstilbud/arbeid/skole

- Elleve brukere har hatt oppfølging i dagaktivitetssenter i Vistnesveien:
 - Seks fulltidsplasser (talt med fra 25 t/u) (kjernetid 09.00 – 14.30 = 27,5 t/u fulltid)
- Tolv brukere har tilbud i vernet bedrift
 - Fem fulltidsplasser
- Åtte brukere har kombinert timer/dager i ordinær bedrift (tilbudet er knyttet til 9 forskjellige bedrifter og kombineres med henholdsvis VTA, dagaktivitetssenter, tilbud ut fra bolig)
 - To av disse har fem dager i uker
 - To brukere har følge av personal i deres arbeidstilbud
- Tre brukere har fullt tilbud utfra boligen i bofellesskapet

” Høsten 2016 ble alle konsultasjonsteamene i Rogaland, inkludert vårt eget team, tildelt Justis- og beredskapsdep. sin pris for arbeidet mot vold i nære relasjoner 2016.

NØKKELTALL

VEDTAKSTIMER PER UKE	NØDVENDIG HELSEHJELP TIMER I UKEN	DAGLIGE GJØREMÅL TIMER I UKEN	OPPLÆRING TIMER I UKEN	AVLASTNING TIMER I UKEN	DAGSENTER	SUM VEDTAKSTIMER
Per 31.12.2106	331,4	124,44	1.560,37	0	262,4	2.278,61
2015	297,4	135,1	1.172	37	244,4	1.885,90
SUM DIFFERANSE						392,71

Kommentarer

Variasjon i timer i de ulike tjenestetypene kan forklares i at noe av hjelpen som ytes er blitt flyttet til annen type tjenestevedtak.

Samlet vedtakstimer per uke er økt med 392,71 t/u. Dette skyldes i hovedsak at to brukere har flyttet inn på Nordheiå. Det er i tillegg noen av brukerne i de ulike avdelinger som har fått økte hjelpebehov av ulike årsaker.

ØKONOMI

Årsavslutning for budsjett 2016 ligger det et samlet mindreforbruk på 246.000 kr. På tross av at det samlet sett er en reduksjon i budsjettert forventet refusjon på ressurskrevende tjenester på 704.000 kr, samt ekstra utgifter på 340.000 kr til Dagsenterdrift - som det i utgangspunktet kun var budsjett til for 1. kvartal - så har bolig-tjenesten likevel endt opp med et lite overskudd / mindre forbruk. Dette skyldes bl.a. mindre refusjon til ressurskrevende tjenester i tre av boligene, som innebærer at et bofellesskap har økt betraktelig på tross av høyere innslagspunkt.

Et bofellesskap har i perioder hatt mulighet for redusert bemanning og innleie, på grunn av at brukere har vært bortreist på behandlingsopphold eller er på ferie med familie. Det har da ikke vært ansatt vikarer ved langtidsfraværet. En annen årsak er at lærling går inn og tar ledige vakter, inngår i driften alt etter hvor langt lærlingen er kommet i sitt lærlingeforløp.

Vesentlige endringer fra 2016

Det var kun satt av driftsmidler for dagaktivitetssenteret til 1. kvartal 2016.

Grunnet forsinkelse av ferdigstilling av de nye lokaler har driften blitt videreført ut året i gamle lokaler uten budsjett dekning. stillelse av de nye lokaler har driften blitt videreført ut året i gamle lokaler uten budsjett- dekning.

Nordheiå er utbygget med to leiligheter. Overflytting av ressursressurser per 1. mai fra Dalen til Nordheiå, medførte at Dalen stod igjen med for lite ressurser til forsvarlig drift. De har derfor gått med et overforbruk 86 %-stilling. Dette er det justert for i budsjett 2017.

Sykefravær

Sykefraværet for 2016 ligger for hele bolig-tjenesten på et snitt på 9,99 %. Det er langtidsfraværet som er høyest i alle avdelinger og med kjent årsak. Avd. Torset ligger også med forholdsvis høyt korttidssykefravær. Det er også her kjente årsaker til at flere av de ansatte har utfordringer som er tilbakevendende og vil gi hyppigere innslag av kortere fraværperioder. Det har vært tema gjennom året og det er ikke avdekket arbeidsmiljøbetinget fravær.

“ Et bofellesskap har i perioder hatt mulighet for redusert bemanning og innleie, på grunn av at brukere har vært bortreist på behandlingsopplegg eller er på ferie med familie.

MÅLOPPNÅELSE

MÅL/UTFORDRINGER	TILTAK/MÅLOPPNÅELSE
Nordheiå: Utbygging med to leiligheter og ombygging av personalbasen. Forventet ferdig mars/april 2016. Intern flytting av ressurser fra Dalen til Nordheiå.	Personalbase ble klar mai 2016. 1 innflyttet mai 2016 1 innflyttet juni 2016 Flyttet 1,7 årsverk per 1.5 fra Dalen til Nordheiå. Dalen har fått tilbakeført til sammen 0,43 årsverk og tilført ny 43 % stilling i budsjett 2017.
Dagaktivitetstilbud: 1. Ombygging av lokaler i Torvmyrv 4 D 2. Flytte ut av eksisterende lokaler i Vistnesveien 5 3. Flytte inn i nye lokaler i Torvmyrv 4 D • Planlagt ferdig mars 2016	Forsinket, - blir klar til februar 2017 Det har vært drift i de «gamle» lokaler i hele 2016 uten å ha budsjett for dette
Fremtidige boligbehov: 1. Forprosjekt Dalen • Bygge opp nytt bofellesskap på eksisterende tomt for Dalen/Sentrum 2. Årlig oppdatering på boligbehov samt tidsperspektiv	Nytt budsjettvedtak 2017 – mulighetsprosjekt på tomt Bergsagel / Harestad Avholdt møte i juni 2016
Kosthold og aktivitet Økt fokus på kosthold og aktivitet i boligjenesten • Felles fagdag • Følge opp gruppeinnspill • Oppnevne ressurspersoner i hver avdeling samt møte mellom avdelingene • Årlig utvidet helsesjekk	Utført.
Kompetanseutvikling Rett kompetanse til rett tid • Kompetanseopp-læringsplan • Få team/ressursgrupper satt i system 1) TAM-team 2) Psyk.utv.h. og aldring 3) Seksualitet, samliv og identitet 4) Kosthold/aktivitet	Utført.
Nettbasert e-læring – krever it-utstyr meldt til It-plan 2016	Ikke utført.

MÅL/UTFORDRINGER	TILTAK/MÅLOPPNÅELSE
Dokumentasjon 1) Adm.tid for ansatte med hovedkon-taktfunksj. og andre ansvarsoppgaver. 2) Økt fleksibilitet, bærbar dokumentas-jonsløsning, Pc (e.l.), trådløs nett som gjør at det kan jobbes med dokumentasjon i brukerrettet tid. 3) Dokumentasjon • Ta i bruk ny tiltak-splan høst 2016 • Md. kvalitetssjekk av tiltaksplanen til den enkelte bruker – brukere fordeles mellom høyskoleper-sonell • Stikkprøvekontroll ved leder • Hver høst en md. med fagsystemfokus	Krever stadig fokus og fleksi-bilitet mellom de ansatte Ikke gjennomført i 2016 Utført Store mangler i kvalitetssjekk rutinen Store mangler Utført
Kvalitetssikring 1) Kvalitetsgruppe • Nedsette kvalitets-gruppe i boligjen-esten vår 2016 • Kvartalsvis avviks-rapportering oppstart vår 2016 – behandles i kvalitet-sutvalg HOPP 2) Oppfølging av HMS • Kvartalsvis HMS-avviksrapportering - følges opp i AMU	Gruppe nedsatt oppstart utsatt Utsatt til 2017 Utsatt oppstart til 2017
Dagaktivitetstilbud / VTA/VTO Meningsfull dagtilbud/arbeid til alle • Avklare behov • Behov for andre løsninger • Nye aktiviteter • Nye gruppetilbud / sammensetning	Krever kontinuerlig fokus. Nye som kommer, eller kjente i systemet hvor dagens tilbud ikke fungerer?

“ Det er kjent at det er flere som i inneværende år og i årene framover som trenger et dagtilbud/arbeid og oppfølging i dette.

HJEMMETJENESTEN.**NETTOREGNSKAP: +2,0 MILL****INNLEDNING**

Virksomhet hjemmetjenester består av fire avdelinger som gir helse- og omsorgstjenester til personer over 18 år. Hver avdeling har eget budsjett og økonomiplan. Tjenestene ytes etter helse- og omsorgsloven.

346 Hjemmesykepleie, dagsenter og hjemmehjelp: Nødvendig helsehjelp i hjemmet dag og kveld, sykepleieklinikk, dagsenteropphold, praktisk bistand/

hjemmehjelp, fysioterapi, ergoterapi, hjelpemiddelkoordinering, BPA, omsorgslønn, hverdagsrehabilitering, kreftkoordinering/palliativ sykepleie, demensutredning, hørsel/syn kartlegging, trygghetsalarmer.

346 Fysioterapi og ergoterapi: Tjenestene utfører oppgaver innen helsefremmende og forebyggende arbeid, behandling og rehabilitering.

348 Psykisk helse og rus: Nødvendig helsehjelp og praktisk bistand/opplæring til personer med psykisk sykdom/rusproblematikk, miljøtjeneste.

333 Kjøkken: Matombringning til abonnenter i kommunen og i bofellesskap, matombringning i institusjon, matombringning til dagsenter, catering og kafedrift.

Virksomheten forvalter i tillegg fire ordninger med omsorgslønn og ni BPA- ordninger (per 31.12.2016).

ORGANISERING

Avdelingene i hjemmetjenester er organisert som én virksomhet fra 01.01.15 og består av:

- Hjemmesykepleie, dagsenter, BPA og hjemmehjelp
- Fysio- og ergoterapi
- Psykisk helse og rus
- Kjøkken

“ Virksomheten har hele tiden fokus på å unngå innleie, hvis faglig forsvarlighet kan forsvares.

ØKONOMI

Ved årsavslutning for regnskap 2016 er det et samlet underforbruk på 2,0 mill. kr.

ANSV.	AVD.	SUM	BUD	BRUK %	AVVIK
346	Hjemmesykepleie, dagsenter, BPA, hjemmehjelp og fysio/ergo	27 484 479	28 347 695	96,95	-863 216
348	Psykisk helse og rus	5 357 531	6 034 798	88,78	-677 267
333	Kjøkken	628 127	1 110 899	56,54	-482 772
SUM		33 470 137	35 493 392	94,3	2 023 255

Årsaker til underforbruk

346 Hjemmesykepleie, dagsenter, hjemmehjelp og fysio/ergo – underforbruk:

- Mottatt tilskudd på 1.300.000 kr r/t dagaktiviteter for hjemmeboende med kognitiv svikt. Ikke brukt opp tilskudd.
- Ikke innleie av vikarer i fysio- ergoterapitjenesten.
- Åpnet sykepleieklinikk.
- Tatt i bruk velferdsteknologi som f.eks e-lås.
- Innleie av rimeligere arbeidskraft ved sykdom / permisjon i hjemmesykepleien.

348 Psykisk helse og rus - underforbruk:

- 20 % av lederstilling er tatt ut i ulønnet permisjon.
- Fått tilskudd på 420.000 kr r/t erfaringskonsulent som ble ansatt i august 2016.
- Ikke innleie av personal v/sykdom og ferie pga. manglende kvalifisert personell.

333 Kjøkken - underforbruk:

- Ikke innleie av vikar ved sykdom/ferier.
- Økt cateringsalg, kafedrift, og økte matleveringer ut til brukere.
- Ekstraordinære vikarutgifter knyttet til kvalitets/kulturutviklingsarbeid.

Virksomheten har til enhver tid fokus på å unngå innleie hvis faglig forsvarlighet kan ivaretas, og at driften tillater det. Har stort fokus på ansettelser av ringevikarer for å unngå unødvendig overtidsbetaling og slitasje blant personalet.

MÅLOPPNÅELSE

MÅL/UTFORDRINGER	TILTAK/MÅLOPPNÅELSE
Prioritering av oppgaver	Fagkoordinator i 100% stilling gjør en prioritering av oppgaver til enhver tid.
Inn på tunet. Åpning av nytt dagsenter.	Åpnet i april 2016.
Innflytting nye lokaler for psykisk helse og rus og garderober for hjemmesykepleien.	Utsatt til vår 2017 pga ombygging utfordringer. Innflyttet mars 2017
Implementering av VFA (video for alle)	Ikke i bruk pga problematikk fra leverandør Lyse.
Åpne sykepleielinikk	Åpnet oktober 2016
Ansette erfaringsskulent i psykisk helse og rus	Ansatt i august 2016
Gjenåpne kafèdrift på Vardheim	Åpnet i april 2016
Implementering av e-lås	Startet opp med montering sommeren 2016
Implementering av multidosedispensere	Startet opp sommeren 2016
Oppstart av lærlingebedrift	Utsatt grunnet sykefravær
Kompetanseheving: • Kartlegging • Felles strategisk styringsplan	Det er ikke utarbeidet strategisk kompetanse plan i 2016 men en har til enhver tid fokus på videreutvikling og økt kompetanse i personalgruppene. 2 sykepleier deltar på videreutdanning, mens flere har deltatt på slagskole. Det er også opprettet kompetanseteam på tvers av avdelinger. Der også startet opp med faglunsj for alle avd. på huset «Vardheim».
Fag/elektroniske systemer: • Geric - fagsystem, dokumentasjon • Gat - elektronisk turnus/timeliste • Kvalitetslosen	Alle avdelingene i virksomheten bruker nå GAT turnus/timelistesystem. Fokus på dokumentasjon i fagsystemer.
Vi vil bevare og ha fokus på godt arbeidsmiljø og samarbeid mellom de ulike enhetene og avdelingene.	Har vært et fokus gjennom hele året på å ha et godt samarbeid i avd. og mellom andre avd. Stort fokus på psykososialt arbeidsmiljø. En har jevnlig møter med tillitsvalgte og verneombud.
Rekruttere/beholde: • Helgestillinger • Ringevikarer/ekstrahjelp	

JANUAR

Volleyballdamene til RIL i trening før NM-finalen - som de vant over Oslo Volley. Trener Espen Sørbø og Henritte Benum Andersen følger konsentrert med.

NØKKELTALL

Kapasitet/tjenesteyting i løpet av året 2016

- Hj.sykepleie: 227 brukere. Snittalder på 70 år.
- Hj.hjelp: 87 brukere. Snittalder på 76 år.
- Dagsenter: 49 brukere. Snittalder på 80 år.
- Trygghetsalarm: 140 brukere. Snittalder 80 år.
- Hverdagsrehab.: 19 brukere. Snittalder på 79 år.
- Fysioterapi: 174 brukere.
- Ergoterapi: 174 brukere.
- Gruppetrening: 8 grupper.
- Kjøkken: Ca 800 middagsombringinger per md., catering daglig og kafèdrift 2 dager per uke. Ca. 40 porsjoner middag til sykehjem per dag, ca. 280 frokost, middag eller lunsjleveringer per md. og 22 matabonninger per md.
- Psykisk helse og rus: 55 brukere av samtalerterapi med psykiatrisk sykepleier, 61 brukere av praktisk bistand/opplæring, 12 beboere i bofellesskap og ca. 20 brukere av kontaktsenter.
- Demensutredninger: 26 brukere.
- Syn og hørsel kartlegginger: 68 brukere.
- Kreftkoordinator: 20 brukere.

Sykefravær (rapport fra GAT)

Kjøkken: 2,83%, Nyvoll:8,14%, Solhadle:8,14%

KOSTRA-tall (se tabell side 77)

Korrigerte brutto driftsutgifter per mottaker av hjemmetjenester har gått ned pga at Vistestølen nå er blitt institusjon, men hjemmetjenester gjelder her også bolig tjenesten.

Andel hjemmetjenester med omfattende bistandsbehov 0-66 år er nokså stabilt. Andel hjemmetjenester med omfattende bistandsbehov 67-79 år er også stabilt, mens andel hjemmetjenester med omfattende bistandsbehov fra 80 år og oppover har gått ned, dette igjen med forklaring i at Vistestølen nå har blitt en institusjon og ikke regnes som hjemmetjenester lenger. Endring ved at Vis-

testølen har blitt institusjon viser altså igjen i tallene.

Vesentlige endringer fra 2015

Samhandlingsreformen gir oss i hjemmetjenesten større faglige utfordringer. Kommunen har ansvar for utskrivningsklare pas. fra første dag, og dette gir utslag både for hjemmetjenester og heldøgns-tjenester. Hjemmetjenesten har i tillegg hatt store utfordringer i året som har vært pga. at begge sykehjem til enhver tid har fullt belegg. Dette har gitt økt press i hjemmetjenesten både når det gjelder tid og fagkompetanse. Det har spesielt vært svært utfordrende under ferieavvikling for ansatte i hjemmetjenesten, hvor krav til kompetanse og faglig forsvarlighet er like stor som ellers i året.

Kjøkken:

- Økt drift 2016.
- Kafe gjenåpnet april 2016.
- Økt opp med 0,21 årsverk grunnet kafèdrift.
- Samarbeid med Randaberg vg. skole om kafèdrift.

Nyvoll:

- Økt etterspørsel etter tjenester
- Økt behov for tjenester blant psykisk syke yngre mennesker og rusproblematikk.
- Økt opp med 0,5 årsverk grunnet ansettelse av erfaringskonsulent
- Utfordringer med å rekruttere riktig fagkompetanse til sporadisk ledige vakter.
- Logistikkutfordringer. Ny bilavtale inngått.

Solhadle:

- Økt press pga. samhandlingsreform og mindre mulighet for å kunne ivareta brukere på sykehjem.
- Mangel på dagsenterplasser relatert til vesentlig økning av behov for ivaretagelse av hjemmeboende mennesker med kognitiv svikt. Her har det tidvis vært ventelister.
- Åpnet nytt dagsenter på Steindal Gård «inn på tunet» i april 2016.
- Ansatt 1,3 årsverk på dagsenter «inn på tunet» (demenskoordinator i ca. 0,15 årsverk)
- Ansatt demenskoordinator én dag i uken.
- Store utfordringer r/t hjelpemiddelutlevering og vedlikehold av hjelpemidler og trygghetssalmer. Ansatt ny hjelpemiddelkoordinator i

” Hjemmesykepleien har 227 brukere, med snittalder på 70 år.

0,85 årsverk.

- Økte utgifter til transport t/r dagsenter. Hjelpemiddelkoordinator ivaretar nå denne oppgaven. Sagt opp taxiavtale.
- Økt press på hjemmesykepleien relatert til økning av forekomst av demens og derved behov for ivaretagelse i hjemmet.
- Logistikkutfordringer. Nye bilavtaler inngått.
- Startet opp med e-lås
- Startet opp et forsøk med multidosedispensere. Dette ble avsluttet.
- Åpnet sykepleieklinikk i oktober 2016.

HELDØGNTJENESTER. NETTOREGNSKAP – 2,8 MILL

INNLEDNING

Virksomhet heldøgnstjenester består av fire avdelinger (+ ansvar 347 natt-tjenesten) som gir heldøgns helse- og omsorgstjenester til personer over 18 år. Hver avdeling har eget budsjett og økonomiplan. Tjenestene ytes etter helse- og omsorgsloven.

332 Randaberg sykehjem: Nødvendig helsehjelp i institusjon til inntil 21 personer. Tjenesten gis som korttidsopphold, avlastningsopphold og langtidsopphold i institusjon. I tillegg drifter vi en kommunal akutt døgnplass (KAD) for Randaberg og Kvitsøy kommune fra 01.01.16.

347 Nattjeneste: Nødvendig helsehjelp om natten til hjemmeboende, beboere i bofellesskap på Vardheim og pasienter på Randaberg sykehjem.

338 Vestre Goa bofellesskap: Nødvendig helsehjelp og praktisk bistand/opplæring til 8 personer med psykisk sykdom/rus-problematikk. Tjenesten gis i bofellesskap.

343 Vistestølen sykehjem: Nødvendig helsehjelp i institusjon til 21 personer med demenssykdom. Tjenesten gis som langtidsopphold. Vistestølen ble omgjort fra bofellesskap til institusjon 01.01.16.

344 Vardheim bofellesskap: Nødvendig helsehjelp og praktisk bistand/hjemmehjelp til 24 personer med helsesvikt. Tjenesten gis i tre bofellesskap.

330 Heldøgn felles: Administrativ inn-

deling, består av sykehjemslege og virksomhetsleder.

Kapasitet – totalt 74 heldøgns plasser – 42 i sykehjem, 32 i bofellesskap

- Randaberg sykehjem har 20 behandlingss plasser, hvor de fleste sengene har vært i bruk som langtidsopphold i 2016. Avdelingen opplever en sterk økning i personer med kognitiv svikt, hvor det ikke lenger er forsvarlig å gi tjenester i eget hjem. Det blir da færre korttids plasser, og en del pasienter har vært nødt til å vente på sykehus i påvente av nødvendig korttidsopphold.
- En seng på Randaberg sykehjem er forbeholdt akuttinnleggelse (KAD).
- Natt-tjenesten gir kommunedekkende helse-tjenester om natten, og opplever høyt press på tjenesten.
- Vestre Goa har 8 leiligheter i 1 bofellesskap. Alle leiligheter er til enhver tid i bruk.
- Vistestølen bofellesskap har 21 leiligheter fordelt på 3 bofellesskap. Alle leiligheter er til enhver tid i bruk.
- Vardheim bofellesskap har 24 leiligheter fordelt på 3 bofellesskap. Alle leiligheter er til enhver tid i bruk.

ORGANISERING

Avdelingene i heldøgnstjenester er organisert som én virksomhet fra 01.01.15 og omfatter seks ansvarsområder: Sykehjem, Vestre Goa, Vistestølen, Vardheim bofellesskap, Natt-tjenesten og Heldøgn fellestjenester.

ØKONOMI

Ved årsavslutning for regnskap 2016 er det et samlet overforbruk på 2,8 mill. kroner.

ANSV.	AVD.	SUM	BUD	BRUK %	AVVIK
332	Sykehjem	14 069 667	16 319 097	86,22	-2 249 430
338	Vestre Goa bf	5 544 378	4 273 697	129,73	1 270 681
343	Vistestølen sykehj	20 460 558	18 033 997	113,46	2 426 561
344	Vardheim bf	14 537 995	13 753 299	105,71	784 696
347	Natttjenesten	6 892 792	6 454 098	106,80	438 694
330	Heldøgn felles	1 796 627	1 618 300	111,02	178 327
SUM		63 302 017	60 452 488	104,71	2 849 529

Årsaker til underforbruk/overforbruk**332 Randaberg sykehjem – underforbruk:**

- Flere ledige sykepleierstillinger har medført lavere utgifter
- Flere pasienter på langtidsopphold medfører høyere inntekter

338 Vestre Goa bofelleskap - overforbruk:

- Endring i tjeneste i løpet av vinter/vår 2016 medfører reduksjon i refusjon for ressurskrevende tjenester i forhold til det som ble beregnet inn i budsjett
- Overtidskostnader som det ikke var tatt tilstrekkelig høyde for i budsjett

343 Vistestølen sykehjem - overforbruk:

- Utgifter knyttet til innkjøp av utstyr ved overgang til institusjon 01.01.16. Det har medført kostnader som var høyere enn det som var budsjettert i tiltak nr. 113. I b2016 ble det p.g.a økt behov tilført ressurser for økte tjenester (1:1-bemanning). Fra januar 2016 er det ytterligere flere pasienter som har behov for ressurskrevende tjenester, dvs. 1:1-bemanning for å ivareta nødvendig helsehjelp, pasientsikkerhet og verdighet. Ekstra-innleie pga. endret tjenestefomfang: tilsvarende 4,2 årsverk.
- Økt refusjon knyttet til ressurskrevende tjenester til brukere under 67 år, for 2016 er det rapportert inn refusjon over det som var budsjettert.
- Ekstraordinære vikarutgifter knyttet til kvalitets/kulturutviklingsarbeid

344 Vardheim bofelleskap - overforbruk

- Høyt sykefravær og 3 ansatte i svangerskapspermisjon. Det utbetales helligdagstillegg både til den som har fravær/permisjon og til vikar. Vi får ikke sykkelønsrefusjon for helligdagstillegg
- Høye vikarutgifter knyttet til sykefravær.
- Overtidskostnader som det ikke tas høyde for i budsjett.
- Innleie av sykepleier fra vikarbyrå pga. manglende rekruttering av sykepleier til 3 svangerskapsvikariat 1. halvår/sommer – merkostnad 250 000.

Natttjenesten – overforbruk:

Overforbruk på lønn knyttet til vikarinnleie og overtid. Bemanningen i natt-tjenesten er marginal, og kan ikke gå med redusert bemanning ved fravær.

Det er nødvendig å leie inn sykepleier fra vikarbyrå for å sikre faglig forsvarlig drift under ferieavvikling.

330 heldøgn felles - overforbruk:

Sykehjemsleger ble ansatt etter at budsjett for 2016 var vedtatt. Det ble forhandlet frem høyere lønn enn den som var lagt inn i tiltak nr. 30 i budsjett

MÅLOPPNÅELSE

Fra 01.01.16 har vi gjennomført endringer i tjenestetilbudet i heldøgnstjenesten, ved at Vistestølen ble omgjort fra bofelleskap til institusjon, gjenåpning av 5 sykehjemssenger på Randaberg sykehjem og oppstart av en seng til øyeblikkelig hjelp (KAD) på Randaberg sykehjem.

MÅL/UTFORDRINGER	TILTAK/MÅLOPPNÅELSE
Randaberg sykehjem: Gjenåpning av 5 sykehjemssenger	<ul style="list-style-type: none"> - Gjennom 2016 har det stort sett vært fullt i sykehjemsplassene, i snitt 19 av 20 senger pr. md. 20 døgn har vi hatt overbelegg. - Vi opplever stort press på behov for sykehjemsplass særlig knyttet til personer med kognitiv svikt, der vi ikke lenger klarer å ivareta forsvarlig tilbud i hjemmet. Store deler av året har vi hatt opptil 18 langtidspasienter, slik at vi har hatt sterkt redusert kapasitet på korttidsplasser. - Vi har hatt 54 overliggdøgn på SUS i 2016.
Randaberg sykehjem: Oppstart av en seng til kommunal akutt døgnplass (KAD) for Randaberg og Kvitsøy kommune	<ul style="list-style-type: none"> - Utarbeidet lokal retningslinje for drift av KAD - Kompetansehevende tiltak for å være faglig rustet til å ivareta et tilbud om øyeblikkelig hjelp - Ansatt sykepleiere og annet personell for å dekke opp bemanningsbehov. - Ansatt lege i 100% stilling - Informasjonsmøter med kommunale leger og legevakt - Det har vært en prosess å gjøre tilbudet kjent blant leger, for å få henvist pasienter til KAD. - De første månedene var det liten pågang på tjenesten, men med økning utover året. - I 2016 hadde vi 7 pasienter,

MÅL/UTFORDRINGER	TILTAK/MÅLOPPNÅELSE
Randaberg sykehjem, forts.	innleggelse fra 1 til 3 døgn. Alle henvisninger var fra Randaberg kommune, ingen fra Kvitsøy.
Vitestølen sykehjem: Endring fra bofellesskap til institusjon	<ul style="list-style-type: none"> - Gjennomført mindre ombygging (skyllerom og garderobe) samt kjøpt inn nødvendig utstyr for å kunne drive helseinstitusjon. - Gjennomført informasjonsmøter med pårørende og ansatte. - Overgang til institusjon har blitt godt mottatt av pasienter og pårørende. - Overgang til institusjonstjeneste har gjort noen arbeidsprosesser enklere for personalet, slik at det blir frigjort noe tid fra administrativt arbeid til pasientrettet arbeid.
Vitestølen sykehjem: Nye behov for særlig ressurskrevende tjenester	<ul style="list-style-type: none"> - Det ble tilført ekstra ressurser i B2016 tilsvarende 2,9 årsverk for å imøtekomme et endret behov hos pasienter - I løpet av 2016 har dette behovet økt ytterligere, og det har medført økt bemanning knyttet til oppfølging av enkeltpersoner. Økt bemanning har vært nødvendig for å sikre faglig forsvarlighet for å ivareta verdighet og pasientsikkerhet for pasientene i avdelingen, samt av HMS-hensyn til personalet. - Det er tilført ekstra ressurser i B2017
Vitestølen sykehjem: Kulturutviklingsprosjekt	<ul style="list-style-type: none"> - Det ble gjort en vurdering av behov for utviklingsområder med utgangspunkt i kartleggingssamtaler høsten 2015. - Bistand fra ekstern konsulent, prosjektet er gjennomført ved 2 heldagssamlinger for alle ansatte, 3 halvdagssamlinger i grupper for alle ansatte, samt lederveiledning. - Prosjektet har hatt fokus på kommunikasjon og samarbeid for å bedre arbeidsmiljø og gjøre medarbeiderne bedre i stand til å gi gode tjenester. - Arbeidet har gitt positive effekter i avdelingen, både ved bedre samarbeid og arbeidsmiljø, og bedre fokus på pasient- og pårørendearbeid.

MÅL/UTFORDRINGER	TILTAK/MÅLOPPNÅELSE
	- Avdelingen har gjennomført bruker- og pårørende undersøkelse høst 2016, og får gode resultater.
Vardheim bofellesskap: Brukerne har økende omsorgsbehov	<ul style="list-style-type: none"> - Hjelpebehovet til beboerne på Vardheim har økt betraktelig de siste årene. Vardheim hadde i 2015 en pleiefaktor på 0,76. Det er under anbefalt norm (1) for brukere med omfattende hjelpebehov. I B2016 ble det tilført 1 årsverk, slik at pleiefaktor i 2016 er 0,79 - Avdelingen har klart å ivareta brukernes behov og forebygge arbeidsbelastning hos personalet ved hjelp av lærlinger, systematisk bruk av arbeidspraksis, og innleie av ekstra ressurser i perioder med høyt arbeidspress. - Vi opplever høy trivsel både i personalgruppen og blant brukere. - Det ble gjennomført brukerrundersøkelse høsten 2016, som gir score over landsgjennomsnittet på alle variabler.
Vardheim bofellesskap: Aktivitetsprosjekt i samarbeid med «Aktivitesdossen»	<ul style="list-style-type: none"> - Avdelingen har fokus på aktivitet for beboerne, og startet høsten 2016 prosjekt for å øke kompetansen hos personalet, og gjennomføre endringer i avdelingen for å legge til rette for individuelt tilpasset aktivitet. - Arbeidet gir så langt positive resultat, og videreutvikles i 2017
Rekruttering av sykepleiere	<ul style="list-style-type: none"> - Samhandlingsreformen gir oss større faglige utfordringer, og vi opplever økt press, både på tid og kompetanse. Der er behov for å øke spesielt sykepleiekompetansen, men også den generelle fagkompetansen, i avdelingene. Det har vært særlig vanskelig å rekruttere nok sykepleiere. - I januar 2016 var 12 av 24 sykepleierstillinger i heldøgntjenesten ledige (51,7%). Vi har hele året arbeidet aktivt med rekruttering, og i løpet av 2016 ansatte vi 8 sykepleiere, samt økte oppstilling til sykepleiere som allerede er i drift med 0,3 årsverk.

MÅL/UTFORDRINGER	TILTAK/MÅLOPPNÅELSE
	I desember 2016 var dekningsgraden på sykepleiere i virksomheten 81,5 %, dvs. 18,5 % vakans. - Vi fortsetter rekrutteringsarbeidet med å profilere Randaberg kommune som en attraktiv arbeidsplass med høyt faglig fokus.
Vi vil bevare og ha fokus på godt arbeidsmiljø og samarbeid mellom avdelingene og andre virksomheter	- Alle avdelinger arrangerer fagdag for alle ansatte x 1 pr. år, med spesielt fokus på psykososialt arbeidsmiljø. Medarbeidere gir uttrykk for godt arbeidsmiljø - Vistestølen fortsetter som ble startet med kulturutvikling

MÅL/UTFORDRINGER	TILTAK/MÅLOPPNÅELSE
	leder deler erfaringene med de andre lederne i virksomheten. - Vardheim har økt fokus for nærværarbeid og mulighet for tidsavgrenset tilrettelegging i samarbeid med arbeidslivssenteret. Leder deler erfaringene med andre ledere. - Ledere i hver avdeling har md.lig samarbeidsmøter med tillitsvalgt og verneombud. - 4 ganger i året er det felles samarbeidsmøter for ledere, tillitsvalgte og verneombud fra alle avdelingene.

Sykefravær

Rapport fra GAT. Randaberg sykehjem, 7,43 %, Natt-tjeneste, 8,99 %, Vestre Goa bofellesskap, 7,56 %, Vistestølen sykehjem, 14,07 %, Vardheim bofellesskap, 10,56 %.

“ I desember 2016 var dekningsgraden på sykepleiere 81,5 %, dvs. 18,5 % vakans.

UTVALGTE KOSTRA-TALL

KOSTRA PLEIE OG OMSORG HJEMMETJENESTER	Randaberg			Gj.snitt gr. 8	Gj.snitt Rogaland	Gj.snitt landet
	2014	2015	2016	2016	2016	2016
DEKNINGSGRADER						
Korrigerte brutto dr.utg per mottaker av hj.tjenester (i kr.)	436139	399497	331894	200530	277300	246322
Institusjoner for eldre og funksjonshemmede						
PRIORITERING						
Plasser i institusjon i prosent av mottakere av pleie- og omsorgstjenester	10,6	8,8	12,4	..	18,7	17,1
DEKNINGSGRADER						
Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over	7,3	6,4	11,4	..	18,6	18
Andel beboere i institusjon av antall plasser (belegg)	79,2	79,2	98,3	..	97,6	97,5
PRODUKTIVITET/ENHETSKOSTNADER KOMMUNALE INSTITUSJONER						
Korrigerte brutto drutg, institusjon, pr. kommunal plass						
Brukerbet. i institusjon ift. korrigerte brutto driftsutgifter	2,9	3,5	9,2	11,8	14,5	13,9
IPLOS - Utdypende indikatorer basert på ny info. fra IPLOS						
BRUKSRATER OG BRUKERSAMMENSETNING						
Andel hj.tj.mott. med omfattende bistandsbehov, 0-66 år	22,6	22,1	19,3	17,9	19,5	19,6
Andel hj.tj.mott. med omfattende bistandsbehov, 67-79 år	17,4	22,6	21,4	15,8	13,3	14,6
Andel hj.tj.mott. med omf. bistandsbehov, 80 år og over	18,3	25	11,1	15,1	10,7	13,3

Kommentar til KOSTRA-tallene

Prioritering

Randaberg er en kommune med høy grad av hjemmebaserte tjenester og få sykehjemsplasser. Dette har vært en bevisst prioritering i Randaberg kommune i mange år. Vi ser en reduksjon av andel plasser i institusjon i prosent av mottakere av pleie- og omsorgstjenester fra 2014 til 2015 grunnet stenging av en sykehjemspost 2015. Økning i 2016 skyldes gjenåpning av senger på Randaberg sykehjem og at Vistestølen ble omgjort fra bofellesskap til institusjon.

Dekningsgrad

Andel plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over er økt fra 2016 pga. endring fra bofellesskap til institusjon på Vistestølen og gjenåpning av 6 senger på Randaberg sykehjem. Det har vært tilnærmet full dekning (98,3%) av plassene i sykehjem i løpet av 2016.

Produktivitet/enhetskostnader kommunale institusjoner

Vi er registrert med høyere korrigerede brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass enn både sammenlignbare kommuner og resten av landet. Det kan forklares med at vi har relativt få institusjonsplasser i kommunen: Randaberg sykehjem (20), Vistestølen sykehjem (21) og avlastningssenteret (9). Avlastningssenteret for barn har høy personaltetthet pr. bruker, og høyere driftsutgifter. Driftsutgifter til sykehjemmene og avlastningssenteret blir lagt sammen, og delt på antall plasser. Andre kommuner har også avlastningssentra og sykehjem, men har ofte langt høyere andel sykehjemsplasser, slik at gjennomsnittspris pr. plass blir lavere.

Driftsutgiftene er økt i 2016 ift. foregående år. Vistestølen sykehjem gir tjenester til brukere med omfattende behov, som medfører høye driftsutgifter.

Brukerbetaling i institusjon i forhold til korrigerede brutto driftsutgifter er lavere i Randaberg enn andre kommuner. Fra 2016 har vi høyere brukerbetaling i institusjon enn foregående år

pga. at vi nå får inntekter i form av egenbetaling for 21 brukere på Vistestølen sykehjem. Randaberg kommune oppjusterer årlig egenbetaling for opphold i institusjon i henhold til nasjonale satser.

Opphold på avlastningssenteret er gratis. Inntekter på opphold i sykehjem blir fordelt på totale driftsutgifter for sykehjem og avlastningssenteret.

HELSE OG OMSORG, AVD. TJENESTEPLANLEGGING

Hovedoppgaver

Tjenesteplanlegging saksbehandler og veileder i følgende saker:

- Alle søknader om helse og omsorgstjenester for voksne over 18 år etter Helse og omsorgstjenesteloven, søknad om parkeringstillatelse.
- Alle søknader om bolig til helse og omsorgsformål
- Veiledning i søknad og klagesaksbehandling
- Behandle nye søknader og henvendelser for tjenester knyttet til barn under 18 år.

Vesentlige endringer 2016

Den økende etterspørselen etter tjenester til personer med demenssykdom vi opplevde i 2015 fortsatte med enda større behov i 2016. Vi fikk flere personer som ikke lengre kunne bo i eget hjem. Konsekvensen av det ble at de måtte få innvilget langtidsopphold i sykehjem. Flexibiliteten vi har hatt i en årrekke med å kunne tilby korttidsplasser på Randaberg sykehjem ble kraftig redusert. Etterspørsel står ikke i forhold til eksisterende tilbud. Vi har i 2016 ikke klart å ta pasientene like raskt ut fra sykehus til kommunale tjenester. Det har vært 54 overliggdøgn på sykehuset i 2016.

” Vi fikk flere personer som ikke lenger kunne bo i eget hjem (..) fleksibiliteten vi har hatt i en årrekke, med å kunne tilby korttidsplasser på Randaberg sykehjem, ble kraftig redusert.

Økonomi

Regnskapet for 2016 gikk ut i balanse.

RANDABERG AVLASTNINGSSENTER

er en tjeneste i Helse og oppvekst som yter et helhetlig og koordinert helse- og omsorgstjenestetilbud til familier som har barn med diagnoser, nedsatt funksjonsevne og familier med store, langvarige hjelpebehov, etter Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 3-2 pkt. 6 a, b og d.:

- Bokstav a: Kommunens ansvar for tilbud om opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester
- Bokstav b: Praktisk bistand og opplæring, herunder brukerstyrt personlig assistent
- Bokstav b: Fritids, støttekontakter
- Bokstav d: Tiltak ved særlig tyngende omsorgsoppgaver
- Avlastning i institusjon eller i hjem

Ramme 2016

18 årsverk fordelt på 30 ansatte. 30 familier har benyttet seg av tilbudet i 2016

Randaberg avlastningscenter, Tverrfaglig team, styrket barnehagetilbud og psykiskhelse tjenester har siden etablering av helse og oppvekst vært forsøkt organisert som et samlet selvstendig team direkte underlagt helse og oppvekstsjef. Etter en evaluering av denne organiseringsform er det valgt å etablere tjenestetilbudet etter helse og omsorgstjenestelovens paragrafer med krav om vedtak som en egen enhet inn under virksomheten for å sikre og kvalitets heve tilbudet inn under Boligtjenesten. Det pågår pt. et arbeid for å etablere et eget senter for lavterskeltilbud. Dette er enda ikke avsluttet.

Vesentlige endringer ved avlastningstilbudet og barneboliger

- Leder for senteret sluttet med virkning fra 01.12.16, - konstituert leder inntil nyansatt leder tiltrådte i mars 2017. Det har medført en del uro over tid for personalet, men de har klart å opprettholde en god brukerrettet drift
- Banebrytende arbeid for 2015 ift kartlegging og veiledning seksualitet er avsluttet, - dette skal i hovedsak ivaretas av skolen og/eller spesialisthelsetjenesten må inn å bistå

- Avlastningstilbudet på Steindalgård er avsluttet, kontrakt gikk ut ved årsskiftet.

TVERRFAGLIG TEAM

Tverrfaglig team (TVT) består av tre årsverk og driver individrettet og systemisk endringsarbeid på arenaene hjem, skole og fritid med barn i grunnskolealder, deres foresatte og primære tjenesteytere som målgruppe. Tjenesten er en del av vurderingen i omorganiseringen beskrevet ovenfor.

Hovedtyngden av Tverrfaglig teams innsats har vært bistand direkte i felt mot elever som av ulike årsaker har utfordringer knyttet til elevrollen. Sakene er jevnt fordelt på Randabergskolene, og hovedtyngden av sakene har for året tatt en dreining mot yngre barn, hvor den kjønnsmessige fordelingen viser en overrepresentasjon av gutter. Videre en dreining til tyngre og mer sammensatte saker avhengig av tiltak som har krevd høy grad av nærvær

for at barnet skulle kunne delta i klassens ramme i skolehverdagen. To barnehager har også vært i porteføljen med utgangspunkt i dette problemområdet i fht. sine femåringsgrupper. For årets veiledning- og kursvirksomhet har også hovedtyngden av forespørslene tatt dreining mot mer akutte forespørslers om kapasitetsøkning hos de voksne i hvordan håndtere denne type atferd og tematikk rundt marginaliserte barn.

Statistisk sett har TVT derfor hatt kapasitet til noe færre barn i porteføljen og mindre mulighet for å drive forebyggende lavterskel tiltak, aksjonstiden har også økt noe - med opp mot en mnd. ventetid på tiltak. Tverrfaglig team har likevel klart å opprettholde ambisjonen og respons tid på en uke for foreldre som selv tar direkte kontakt og god underveis dialog med skolene om øvrige prioritering har vært avgjørende.

Tverrfaglig team har også vært engasjert i kommunens *Glidelås*-prosjekt, med ansvar for oppfølging av elever i overgangen til videregående skolen, både formalisert gjennom *Glidelås*-prosjektet og gjennom direkte henvendelser fra ungdommen selv/hjemmet. For flere av disse sakene har tidsintervallet for oppfølging blitt forlenget og samarbeid har vist seg avgjørende og effektivt for de elevene de gjelder. Alle er fremdeles i videregående opplæring.

Individ- og systemsaker

- Systemsaker, totalt: 5
 - Individsaker, totalt: 14 (majoriteten gutter)
- Barnetrinn: 9 elever, ungdomstrinn/ vgs 5.

STYRKET BARNEHAGETILBUD

Innledning

Styrket barnehage gir tjenester i kommunale og private barnehager ihht til Lov om barnehager §19 a) og g). Tjenesten gis på bakgrunn av sakkyndig vurdering fra PPT. I tillegg gis styrking til barnehagene på bakgrunn av søknader om støtte til barn med særskilt behov og flerspråklig barn i barnehagen. Ansatt fra styrket barnehage har medansvar for gjennomføring av foreldreveiledningskurset «De utrolige årene».

Organisering

Styrket barnehage består av spesialpedagog-team, miljøterapeut-team og flerspråklig team. Styrket barnehage skal i april/mai flytte inn i nytt ressurscenter. Det pågår, som tidligere beskrevet, en vurdering av den organisatoriske plassering av tjenestetilbudet.

Økonomi. Refusjon andre kommuner

Styrket barnehage dekker barnehagetilbud, spesialpedagogisk hjelp og taxiskyss for barn i spesialbarnehage for totalt 3 barn, og i tillegg spesialpedagogisk hjelp til et Randabergbarn bosatt i annen kommune som følge av fosterhjemsplassering. Det knytter seg uforutsigbarhet i budsjettarbeid vedrørende disse refusjonsordningene da det henger sammen med barnevernstjenesten arbeid og barn med særskilte behov som flytter til og ifra kommunen. I 2016 var refusjoner til andre kommuner stabilt noe som gjorde at styrket barnehage hadde positive tall ved årets utgang. Et lite underforbruket på tjenesten skyldes i hovedsak sykefravær, vakanse og vikarer med lavere lønn.

Nøkkeltall

Styrket barnehage gir hjelp til barn som av ulike årsaker trenger støtte i tillegg til ordinært barnehagetilbud. Det er i 2016 gitt hjelp til 30 barn med sakkyndig vurdering fra PPT. Disse barna får hjelpen i kommunal og private barnehager. 4 barn fra Randaberg får spesialpedagogiske hjelp i andre kommuner.

Flerspråklige barn i Randaberg

Det er 93 flerspråklige barn i barnehagene i Randaberg per 15. desember 2016. Disse barna representerer om lag 30 forskjellige språk. Styrket barnehage har to ansatte som jobber i feltet. Hjelpen gis som timer til barnehager i forhold til tilrettelegging ved mottak, språkstimulering, veiledning og direkte arbeid med barna. Styrket barnehage dekker ekstraresurser til enkeltbarn og grupper som språktiltak, samt kompetanseheving for ansatte gjennom nettverk og kurs.

” Det er 93 flerspråklige barn i barnehagene i Randaberg.

SLT-KOORDINATOR/ FAGKOORDINATOR

SLT står for samordning av Lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak. SLT er en samarbeidsmodell for ulike aktører som er involvert i barn og unges oppvekstmiljø. Hovedmålgruppen er barn/ unge i alder 10-18 år, og fokusområder er bl.a. rus, psykisk helse, vold i nære relasjoner og barnefattigdom. SLT koordinator sine oppgaver er bl.a. å samle oversikt på utviklingstrekk og tiltak, samt koordinere samt være pådriver for og sikre god samhandling. Erfaringene i SLT arbeidet i Randaberg er at det er stor vilje til å sikre god tverrfaglig samhandling internt i kommunen, mellom kommune og lokalt lensmannskontor, samt med frivillige organisasjoner.

2016 har i SLT-sammenheng vært preget av to nasjonale fokusområder: nærpolitireformen og en egevaluering av politirådernes funksjon. Politiråd er to møter i året der øverste administrative og politiske ledelse i kommunen møter øverste ledelse fra politiet, samt fungerer som styringsgruppe for SLT-koordinator. Egevalueringen viser bl.a. at politirådet i Randaberg bidrar til å sikre god dialog mellom administrasjonen og politikere i kommune, og politiet. Det sikrer også nødvendig informasjonsflyt i fht. kriminalitetsutvikling, ressurser og fokusområder. Nærpolitireformen er en nasjonal prosess som har utfordret oss lokalt. Kommunen har vært bekymret for hvordan reformen vil påvirke det kriminalitetsforebyggende arbeidet inn mot barn og unge, og hvordan ivareta de gode samarbeidsrelasjonene mellom kommune og Randaberg lensmannskontoret. Politimesteren forsikret i kommunestyret at det kriminalitetsforebyggende arbeid inn mot barn og unge, samt samarbeid mellom kommune og politi, også fremover skal ivaretas.

REHABILITERINGSKOORDINATOR

Stillingen består av 0.8 årsverk. 40% stilling er kommunens koordinerende enhet for habilitering- og rehabiliteringsvirksomhet, og 40 % er knyttet til tilsyn med barn i fosterhjem i kommunene Randaberg Rennesøy og Finnøy.

Deltakelse i kontaktnettverk med helsefor- etaket og andre kommuner

Fast møteplass 2g / år med kontaktpersoner

og koordinerende enhetene (KE) i kommunene og i spesialisthelsetjenesten i Helse Stavangers foretaksområde. Hovedformålet med møteplassene er å legge til rette for samhandling mellom koordinerende enhet (KE) og aktuelle samarbeidspartnere for utvikling innen habilitering og rehabilitering.

Tema:

- Habilitering og rehabilitering – til alle som trenger det
- Pasientens helsetjeneste

Barnevernlovens og fosterhjemsforskriftens bestemmelser om tilsyn med barn i fosterhjem ble endret med virkning fra og med 1. februar 2014. Endringen innebar at ansvaret ikke lenger lå til barnevernstjenesten spesielt, men til kommunen som sådan. Formålet med endringen var å oppnå et bedre og mer profesjonalisert tilsyn med barn som bor i fosterhjem. I Randaberg ble ansvaret overført til tjenesteområdet helse og oppvekst v/ rehabiliteringskoordinator fra 01.01.2015 og gjelder for barn som bor i fosterhjem i kommunene Randaberg, Rennesøy og Finnøy.

Det har vært stort fokus på å utvikle og samordne en felles praksis, rutiner og retningslinjer for tilsynsarbeidet. Totalt har de tre kommunene ca. 50 fosterbarn som skal ha tilsynsbesøk minimum 4 g / år. Det er ca 20 tilsynspersoner som utfører tilsynsbesøk og utarbeider skriftlig rapport på dette. De er oppdragstakere i kommunen.

I løpet av 2016 er det gjennomført kurs for tilsynspersoner, et interkommunalt samarbeid mellom Sandnes, Sola, Randaberg, Gjesdal og Stavanger. Kurset er obligatorisk for personer som fører tilsyn med barn i fosterhjem og det er gjennomført kurs vår og høst.

” Politirådet bidrar til å sikre god dialog mellom administrasjon og politikere i kommunen, og politiet.

VELFERDSTEKNOLOGI

Kommunen har innført:

- eLås
- mobil digital trygghetsalarm - safemate
- Elektronisk pasientjournal på mobile enheter i hjemmesykepleien – Lifecare Mobil Pleie (LMP for økt kvalitet, større grad av brukermedvirkning og bedre effektivitet i tjenesten
- Elektronisk meldingsutveksling med fastleger og sykehus
- Juztmove – et treningsprogram for folk i alle aldre

Kommunen har inngått avtale om kjøp av:

- Digital trygghetsalarm

Vi jobber med rutiner for å implementere velferdsteknologi:

- VelKom-prosjektet
- www.samveis.no Veikart for innovasjon

Ni tjenestemottakere har hatt elektronisk medisineringsstøtte i form av multidosedispenser i ca. tre måneder. Tre av disse var svært vellykket. Teknologien er satt på vent på grunn av for lite gevinst.

Randabergs arbeid med utprøving av velferdsteknologi er publisert i:

- Nyhetsbrev Norwegian Smart Care Cluster (NSCC)
- Artikkel i Sykepleien, Rogaland
- Intervju på TV-vest
- Innlegg i pensjonistforeningen
- Innlegg på sykepleierstudentenes praksisforberedende uke (UiS)

Randaberg deltar i følgende nettverk:

- Norwegian Smart care cluster
- Interkommunalt nettverk for innovasjon og velferdsteknologi
- Gerica-Rogaland – nettverk for systemansvarlige elektronisk pasientjournal
- Nettverk i regi av Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester (USHT). Nettverket formidler kontakt og legger til rette for informasjonflyt og samarbeid mellom offentlige/private aktører og kommunene.

” Ni tjenestemottakere har hatt elektronisk medisineringsstøtte i form av multidosedispenser i ca. tre måneder. Tre av disse var svært vellykket.

MAI

Ansatte i hjemmetjenesten fikk i mai en innføring i bruk av automatisk medisindispenser, f.v. Mona Sunde Thime, Trine Duvold Nilsen og Eva Tunge Karlsen (leder for hjemmetjenesten).

SKOLE

INNLEDNING

Skoletilbudet i Randaberg er forankret i Opp-læringsloven og læreplanverket *Kunnskapsløf-tet*.

Randabergskolen har flere satsingsområder. Disse er beskrevet i *Virksomhetsplan for Ran-dabergskolen*. Denne planen går fram til 2018, med årlig revidering og evaluering.

Hovedsatsingsområdene i perioden er:

- Skolebasert kompetanseutvikling (SKU)
 - Lesing og skriving
 - Vurdering for læring (VfL)
 - Relasjonskompetanse
- IKT
- Tidlig innsats
 - *Two teachers*
 - Glidelåsen
- Læringsmiljø
 - Respekt /Være sammen
- Opplæring flerspråklige/Introbasen

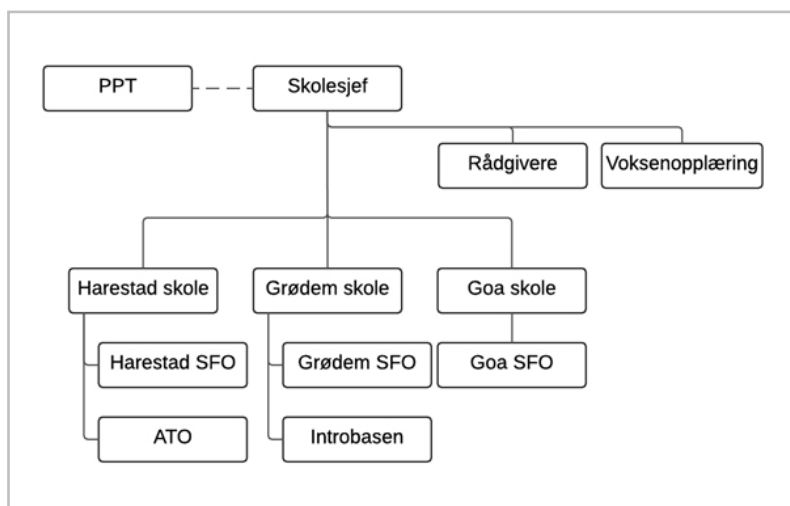
I tillegg har kommunen plan for kompetanseutvikling i tråd med nasjonale føringer for kom-petansekrav i skolen.

Skolesektoren er med i flere forskningsprosjekt og drar nytte av dette i flere sammenhen-ger, bl.a. til å sette i verk nye tiltak og utvikle egen kompetanse.

Randabergskolen utarbeider også hvert år en tilstandsrapport som omhandler lærings-resultater, frafall og læringsmiljø. Rapporten har også fokus på kvalitet og utvikling på ulike områder i Randabergskolen. Tilstandsrapport for 2016 ble behandlet av kommunestyret 09.02.17: <http://www.randaberg.kommune.no/no/Politikk/SRU/#se:mote/moteid:47507/utvalg-id:359>

ORGANISERING

Tjenesteområde skole består av tre 1-10 sko-ler. Det er 188 årsverk knyttet til tjenesteområ-det. De fleste årsverk er lærere. I tillegg er det miljøterapeuter og fagarbeidere/assistenter på SFO-ene.

Skolene

Randaberg kommune har tre kombinerte barne- og ungdomsskoler. Det er til sammen 167 årsverk på skolene.

Skolefritidsordningen (SFO)

Det er en SFO på hver skole, som har ansvar for å tilby skolefritidsordning til elevene på skolen. Det er tilsammen rundt 16,7 årsverk på SFO-ene, fordelt på assistenter og miljøte-rapeuter.

ATO

ATO er kommunens alternative opplæringstilbud. Samla årsverk i denne avdelingen er 17,4 personer, fordelt på lærere, miljøterapeuter og assistenter.

Introbasen

Introbasen har ansvar for grunnleggende opp-læring i norsk for fremmedspråklige elever når disse begynner på skolen i Randaberg. Det er rundt fire årsverk til dette, fordelt på lærere som driver norskopplæring og morsmåslæ-rere/tospråklige lærere. Tallet varierer med antall elever som til enhver tid går på Introba-sen og som får tospråklig opplæring.

Voksenopplæringen

Består i 2016 av 0,8 lærerårsverk. Voksenopp-læringen har ansvar for:

- Opplæring på grunnskolen sitt område for voksne.
- Spesialundervisning etter lov.
- Norskopplæring språklige minoriteter.

NAV Randaberg har ansvar for norskopplæring med samfunnskunnskap for voksne innvandrere i introduksjonsprogrammet. Denne tjenesten kjøpes fra Johannes Læringscenter. Skoleområdet har ansvar for voksenopplæring i forhold til opplæringslovens § 4A-1 (grunnskoleopplæring) og 4A-2 (spesialundervisning) for voksne.

I 2016 er det laget en norskopplæringsplan som beskriver hvordan norskopplæring organiseres for alle innvandrere fra barnehage til voksen alder.

Behov for voksenopplæring varierer fra år til år. En del personer har behov for oppfølging i enkelte perioder og de kan da få i sitt enkeltvedtak at de kan få hjelp i de periodene de har slike behov. Dette er en fleksibel og god ordning.

Ved ledig kapasitet tilbyr vi også arbeidsinnvandrere å kjøpe opplæring i form av kurs. En setter da sammen grupper med flere «elever» og kan på den måten gi tilpasset opplæring og rask progresjon. Resultatene av disse kursene ser vi ved at flere av våre kursdeltakere oppnår god nok norskkunnskap raskt og kan dermed komme seg ut i jobb. Manglende norskkunnskap er en stor barriere i forhold til å få jobb.

Skolesjefens stab

Skolesjefen har en stab på til sammen 3,5 årsverk (inkl. skolesjef). Staben har ansvar for skolens ulike satsingsområder, inkluderte skolens IKT-satsing. Til sammen er ett årsverk finansiert av prosjektmidler.

Administrering av voksenopplæringen, vedtak i forhold til grunnskoleopplæring for voksne flyktninger og innvandrere ligger til skolesjefens stab.

ØKONOMI

Samla budsjett i 2016 var 1,37 mill. kr.

Skolene får fordelt midler etter en fordelingsmodell som kommunen har brukt en del år. På rektormøtet gjennomgår en hvert år modellen

for å sikre at det er en "rettferdig fordeling" mellom skolene.

Hvert år gjennomgås tallmaterieell og det vurderes om det er spesielle forhold ved den enkelte skole vi må tas hensyn til. Dersom det skjer store endringer fra et skoleår til neste skoleår på en skole, kan det være aktuelt å gjøre endringer mellom skolene midt i budsjettåret. Tall som da vurderes er elevtallet totalt, fordeling av barn på barne- og ungdomstrinn, elever med store behov for en-til-en-oppfølging og elever som har krav på grunnleggende norskopplæring.

SKOLE	REGNSKAP	BUDSJETT	AVVIK
DRIFTSRESULTAT FØR BRUK OG AVSETNING TIL FOND	143 254	146 149	(2 895)
Avsatt bunde dr.fond	999		
Avsatt til tidlig innsats	1 645		
Bruk bunde driftsfond	(77)		
DRIFTSRESULTAT FØR EV. BRUK/AVSETNING TIL DRIFTSFOND	145 821	146 149	(328)
Bruk/avsetning til driftsfond	328		
DRIFTSRESULTAT ETTER BRUK/AVSETNING TIL FOND	146 149	146 149	0
Saldo på driftsfond 1/1-2016			1 835
Endring i 2016			328
Saldo på driftsfond 31/12-2016			2 163

I 2016 har Randabergskolen som virksomhetsområde gått med mindreforbruk. Mindreforbruket skyldes flere ting.

- Den største summen er tidlig innsatsmidlene som ble overført til kommunen høsten 2016. Summen her var på 1,65 mill. kr. Det var mulig å overføre deler av disse midlene til 2017. Randaberg kommune hadde allerede

" I 2016 har Randabergskolen som virksomhetsområde gått med mindreforbruk.

i 2016 prioritert tidlig innsats og det var god lærerdekning på 1.-4. klassetrinn. I arbeidet med budsjett 2017 ble det i rådmannen sitt forslag til budsjett lagt inn seks millioner i reduksjon på skolebudsjettet.

For å skjerme skolene fra store kutt i lærerstilling, ble det derfor besluttet å overføre tidlig innsatsmidlene til 2017 slik at en kan opprettholde den god lærerdekningen på 1.-4. klasse også i 2017.

- Staten legger opp til satsing på etterutdanning fra og med 2017 der kommunene skal dekke 30% av kostnadene selv. Ubrukte kompetansemidler i 2016 er derfor satt på fond slik at de kan brukes i 2017.

- Endring i beregningsgrunnlaget for elever fra Randaberg som går på Auglend skole i Stavanger, gjør at kostnaden for kommunen blir lavere her. Det ble ikke overforbruk på posten kjøp av skoleplass i andre kommuner i 2016.

Måloppnåelse

Virksomhetsplanen for 2017/18 behandles politisk før sommeren. Planen inneholder en kort evaluering av planen for 2016.

Tilstandsrapporten for 2016 er politisk behandlet i februar 2017. I denne årsmeldingen trekkes også noen sentrale punkt fram.

Læringsmiljø

- *Respekt* videreføres i Randabergskolen for å sikre et godt og trygt læringsmiljø. I 2016 har skolene også arbeidet med programmet *Være sammen* for å gjøre overgangen mellom barnehage og skole bedre.

- God klasseledelse og tydelige, autoritative voksne trygger elevene og bidrar til godt læringsmiljø. Alle nyutdannede har tilbud om veiledning, bl.a. for å komme inn i rollen og for å bli trygge klasseledere. Dette området har vi kontinuerlig fokus på.

- Alle skolene deltar i *Trivsellederprogrammet*, noe som bidrar til aktivitet og positive opplevelser i friminutt/midttid. Grødem skole har også AF1-programmet (*Alle For En*). Dette er et prosjekt som skal redusere mobbing og motvirke ensomhet. Ca 100 elever søkte om å få være synlige elever som tar et ekstra ansvar for å forhindre mobbing. Noen elever ble plukket ut og har fått opplæring.

- Andre tema som tas opp på skolene hvert år er nettrekler og bruk av sosiale medier.

- Psykisk helse er et tema særlig ungdomstrinnet har i sine planer. Skolene har system for å møte disse utfordringene, men det krever gode samarbeidsrutiner og systemisk arbeid på flere sektorer. I den forbindelse er det startet et arbeid med å skaffe oversikt, sikre innhold og samordne tiltak som inngår i arbeidet med psykisk helse på alle trinn i grunnskolen. Sosiallærerne på skolene er viktige i dette arbeidet.

- I 2016 startet en tverrfaglig prosess for å utarbeide en helhetlig og samordnet plan i kommunen for arbeidet med barn og unge. Her er også skole med, og legger inn sine tiltak til de felles satsingsområdene i kommunen. Planen skal være ferdig våren 2017.

Læringsresultater

- I Randabergskolen har vi de siste årene hatt særlig oppmerksomhet på resultatene på sentralt gitt eksamen opp mot standpunkt karakterene. Dette for å gi våre elever de samme konkurranseforutsetninger som elever fra omkringliggende kommuner. Det har vært en utfordring at det kan synes som vi i Randaberg har ligget noe lavt på standpunkt karakterer, men dette ser ut til å bedre seg.

På nasjonale prøver ligger Randaberg på landssnitt eller bedre, men det er forskjeller mellom skolene og mellom trinnene på den enkelte skole. Det er derfor viktig at vi følger dette og bl.a. fokuserer på hvordan vi vurderer. For å gi lærerne redskap til å reflektere og endre på vurderingskulturen gjennomfører skolene i Randaberg et skolebasert kompetansehevingstiltak i perioden 2015-2017 om vurdering for læring. Det er også et mål at flere og varierte vurderingsformer skal nyttes, ut fra hva forskning viser at har positiv effekt på læring.

” Alle nyutdannede har tilbud om veiledning, bl.a. for å komme inn i rollen og for å bli trygge klasseledere.

- Pedagogisk bruk av nasjonale prøver (NP) kan gi gode innspill i forhold til hvilken kompetanse elevene våre trenger. Fra 2015 har alle lærere kunnskap om analyseverktøy som kan nyttes i forbindelse med nasjonale prøver, - og vi ønsker at NP på denne måten gir oss økt kompetanse på å tilpasse undervisningen mot den kompetansen det er forventet at elevene våre skal håndtere.

- I januar 2017 ble en rapport kalt *Skolebidragsindikatoren* publisert av SSB. Den viser i hvilken grad den enkelte skole bidrar med å løfte elevene - uavhengig av elevenes sosio-økonomiske bakgrunn.

I Randberg bidrar vi godt til elevenes læring på 5.-7. trinn, gjennomsnittlig på ungdomstrinnet og rett under snittet på 1.-4. trinn.

- I 2016 hadde fylkesmannen et nasjonalt tilsyn med Harestad skole i forhold til elevenes utbytte av opplæringen og skolebasert vurdering. Skolen fikk et mindre avvik, noe som var et godt resultat sammenlignet med hva som har vært vanlig ved dette nasjonale tilsynet.

- Mars 2017 fikk kommunen en rapport fra forvaltningsrevisjonen om *Overgang grunnskole - videregående skole*

i Randberg kommune. Rapporten er positiv til arbeidet som skjer i kommunen, men stiller samtidig en del viktige spørsmål kommunen vil arbeide med i tiden fremover.

- Alle skolene har veilederressurser og ressurslærere som bistår lærerne i deres arbeid i klasserommet både i fag og på spes.ped.- og sos.ped.feltet.

- Alle skolene har også fokus på tidlig innsats - det at skolen

setter i gang tiltak for å unngå at elever i utgangspunktet faller etter i skoleløpet på en slik måte at det gjør videre læring vanskeligere.

På ungdomstrinnet har vi fortsatt opplegget fra *NyGIV*-satsingen, som er et prosjekt fra 2012 for oppfølging av de svakest presterende elevene på 10. trinn for å forberede mot videregående opplæring.

I Randberg skolen har vi et godt system rundt dette og mener at det bidrar positivt inn mot videregående opplæring. Da prosjektet ser ut til å være redusert i videregående skole vil vi vurdere hvordan vi skal organisere og drive dette framover.

- Pilotprosjektet *Glidelåsen* er et samarbeidsprosjekt mellom Rogaland fylkeskommune og

Randberg kommune, og har som mål å gi erfaringer for hvordan en kan hindre frafall i videregående opplæring, og hvilke tiltak som kan ha effekt på dette. Fra høsten 2015 har en fulgt

et utvalg elever fra Randberg, der en har vurdert at det foreligger visse risikofaktorer som kan gjøre overgangen grunnskole- videregående skole utfordrende. Dette prosjektet skal følge elever i 3-5 år, og det planlegges et forskningsprosjekt rundt tiltaket. I 2016 var totalt 23 elever med i prosjektet, og resultatene så langt er positive. Frafall blant øvrige elever har også vært lavt i prosjektperioden, noe som

kan tyde på at utvelgelsen til prosjektet har vært riktig.

- Skolene viderefører arbeidet med å redusere spesialundervisningen, for heller å kunne bruke ressurser til tilpasset opplæring. Dette gir en større fleksibilitet, bredere nedslagsfelt og mulighet for å tilpasse undervisningen også til de faglig sterke elevene. Alle skolene har hatt fokus på dette over flere år og kommunen har klart å få

en nedgang i elever med spesialundervisning. Fortsatt skiller kommunen seg ut fra andre kommuner med at vi har mange elever på

“ Skolene viderefører arbeidet med å redusere spesialundervisningen, for heller å kunne bruke ressurser til tilpasset opplæring.

Rebecca Leikvoll, 14 år og elev ved Harestad skole, vant i oktober #UNGROM-fotokonkurranse.

OKTOBER

småskoletrinnet som får spesialundervisning. Det er i tråd med tidlig innsats-satsingen og den fortsetter vi med. Målet er å ha færre elever på ungdomstrinnet som har behov for spesialundervisning, bedre ressursutnyttelse og bedre tilpasset undervisning ut fra den ordinære læreplanen.

- Fra 2016 er en av skolene med i et prosjekt sammen med PPT og Statped Vest, kalt *Tett på*. Her ser en på hvordan en kan styrke samarbeidet mellom skolen og PPT på en hensiktsmessig måte, ikke minst hvordan en i samarbeid kan vurdere hvordan flere elever kan nyttiggjøre seg det ordinære undervisningstilbudet. Rutiner for analyse av utfordringer rundt enkeltelever, veiledning av lærere, oppmelding til PPT og vurdering av tiltak er noen aktuelle tema. Prosjektet skal gi erfaringer som kan nyttes på de andre skolene i kommunen.

- Kommunen har vært med i et pilotprosjekt med utprøving av lærerspesialister i skolen. Vi har i to år hatt en lærerspesialist i norsk på hver skole, og bygget på erfaringene fra satsingen *Ungdomstrinn i utvikling* i organisering og arbeidsområder. Dette er omtalt som en alternativ karrierevei i skolen, og har som mål å beholde dyktige lærere i klasserommet. Kommunen har fått midler til lønn og frigjøring av tid for disse lærerne, og har også bidratt med egne midler. Lærerspesialistene bidrar både med praktisk erfaringsdeling, veiledning og kollektiv kompetanseheving til det øvrige personalet. De er også gode bidragsytere i den kollektive organisasjonsutviklingen vi satser på i Randaberg. Erfaringene våre er positive og vi har derfor søkt om å bli med i videreføring av prosjektet etter 2016.

Lærertetthet

- Det har i 2016 vært et fokus på lærertetthet i skolen, både i Randaberg og nasjonalt. I tekstdelen til budsjett for 2016, punkt 13 står det: "Fokus på tidlig innsats i grunnskolen ved å opprettholde maksimumstallet 16 elever pr. lærer for hver gruppe på 1-4. trinn"

Blant annet utdanningsforbundet ønsker en minstestandard for lærertettheten på 1.-4. trinn på 15 elever per lærer og 20 elever per lærer på 5.-10. trinn, og at dette skal regnes ut per

skole - ikke per kommune. Forholdet regnes ut etter antall elevtimer delt på antall lærertimer, en indikator som også brukes i Skoleporten for lærertetthet.

- Ingen av skolene i Randaberg har vært over denne ønskede minstestandarden de siste år.
- Gjennomsnittet på de tre skolene siste fem årene ser slik ut (Goa/Grødem/Harestad):
 - 1.- 4. trinn - 12,9 / 12,8 / 12,6
 - 5.- 7. trinn - 13,4 / 14,4 / 14,8
 - 8.-10. trinn - 12,3 / 13,5 / 16,2

Introbasen

- Grunnskoleelever i Randaberg med ingen eller lite norskkunnskaper får tilbud om å få gå på introbasen. Introbasen er lokalisert på Grødem skole. Antall elever på introbasen varierer fra år til år. Alder på elevene samt tidligere skolegang varierer også. På høsten 2016 ser vi en stor økning av elever til Introbasen. Denne økningen fortsetter inn i 2017.

- De fleste elever med innvandringsbakgrunn har i flere år hatt Harestad skole som sin hjemmeskole. Dette er en utfordring som vi har tatt opp med NAV mange ganger. NAV har gjort en god jobb og har i større grad bosatt flyktninger i Grødem og Goa skolekrets. Vi ser en gledelig utvikling her at alle skolene får flere barn med innvandrerbakgrunn.

IKT

- I 2016 er arbeidet med IKT-planen og utrollingen av 1-til-1 på ungdomstrinnet fortsatt etter planen.
- 2016 var et år der Randabergskolen viste frem IKT-løsningen i skolen for mange kommuner i regionen og på flere nasjonale konferanser om IKT og skole. IKT-satsingen i Randabergskolen har i 2016 også vært et forbilde for flere kommuner i landet.
- Randaberg kommune og Lesesenteret ved UiS samarbeider enda om forskningspro-

“ Vi ser en gledelig utvikling her at alle skolene får flere barn med innvandrerbakgrunn.

sjektet *Respons*, der Lesesenteret forsker på endringer som skjer i klasserommet når elevene får 1-til-1-tilgang til bærbare digitale enheter.

Systemarbeid

- Arbeidet med Compilo videreføres. Det meste av skolens dokumenter er lagt inn og det gjøres et aktivt arbeid med å holde dokumentene oppdatert. Avviksmeldinger blir ført i Compilo og det gir større mulighet til å følge opp områder som ikke fungerer etter forutsetningene.
- Kvalitetssamtale gjennomføres mellom skolesjef og skolene hvert år, og ble gjennomført første gang i 2010.
- Det er laget kvalitetsmelding også for 2016. Den er politisk behandlet og det er gjennomført et dialogmøte med politikerne i forkant av dette. Både skolene og politikerne gir positive tilbakemeldinger på dialogmøtet.

Kompetanseplan

- Tiltakene i kompetanseplanen er i stor grad gjennomført som planlagt. Fullstendig rapport gis i forbindelse med ny kompetanseplan for 2017/2018.
- Kommunen har tid fram til 2025 på å oppfylle kompetansekrav for lærerne i Randabergskolen. Dette vil være krevende og ledelse og fagforening må sammen lage en strategi for å nå dette målet.

Planlegging av nye Harestad skole med kulturscene

- 5.-10. trinn på Harestad skole flytter inn i ny skole (første byggetrinn) denne sommeren og har skolestart her i august 2017.
- Planlegging av byggetrinn 2 er startet med forventet oppstart av bygging i 2018 og ferdigstillelse i desember 2020.

5.-10. trinn på Harestad skole flytter inn i ny skole (første byggetrinn) denne sommeren og har skolestart her i august 2017.

Videreføre satsingen Ungdomstrinn i utvikling

- Randaberg kommune var fra høst 2014 til januar 2016 med i den nasjonale strategien *Ungdomstrinn i utvikling* (UiU). Strategien var utarbeidet på bakgrunn av st.meld. 22: *Motivasjon – Mestring - Muligheter*. Hensikten med satsingen var blant annet å utvikle undervisningspraksis og skolen som lærende organisasjon, slik at alle ledere og ansatte samarbeider om å forbedre elevenes læring.

I Randaberg har alle lærere vært omfattet av satsingen, også på barnetrinnet. Randaberg kommune valgte lesing som det første felles satsingsområde for skolene, og fra høsten 2015 ble også skriving og vurdering for læring tatt med, da disse områdene henger tett sammen. Erfaringene fra satsingsperioden var positive. Å endre praksis og utvikle organisasjonen tar tid, og for å få en best mulig effekt av det påbegynte arbeidet har kommunen valgt å videreføre satsingen i egen regi. I tillegg er læreplanforståelse og relasjonskompetanse områder skolene har ønsket å inkludere i dette arbeidet, i forlengelsen av de andre satsingsområdene.

- Kommunen har valgt å videreføre modellen fra den nasjonale strategien, og viderefører ordningen med ressurslærere på alle skolene, og tiltak for skolebasert kompetanseheving. Dette finansierer nå skolen. I tillegg inngår lærerspesialistene, som er omtalt tidligere, i dette arbeidet.
- Randabergskolen har i 2016 vært benyttet av Udir til å dele sine erfaringer og arbeidsmåter på flere konferanser rundt i landet. Det gjelder både UiU-satsingen og erfaringene med lærerspesialister. For kommunen er det positivt både å få dele våre erfaringer, men også å få nyttige tilbakemeldinger og anerkjennelse for det vi mener er viktig og godt utviklingsarbeid.
- Randabergskolen går fremdeles i front i utviklingen av IKT og skole. I 2016 har Randabergskolen hjulpet de fleste kommunene i distriktet med videreutviklingen av IKT og skole. Vi blir invitert til nasjonale og lokale konferanser og bidrar aktivt i den nasjonale utviklingen av IKT i skolen i Norge.

UTVALGTE KOSTRA-TALL

KOSTRA SKOLE	Randaberg			Gj.snitt gr. 8	Gj.snitt Roga- land	Gj.snitt landet
	2014	2015	2016	2016	2016	2016
DEKNINGSGRADER						
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), i prosent av samlede netto driftsutgifter	23,7	24,2	22,9	21,1	19,8	18,9
NETTO DR.UTG. GRUNNSKOLESEKTOR PER INNBYGGER						
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger	12 830	12 758	12 696	10 913	10 738	10 330
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger	25	67	87	136	182	180
NETTO DRIFTSUTGIFTER GRUNNSKOLESEKTOR PER INNBYGGER 6-15 ÅR						
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år	103 357	104 731	105 997	101 262	99 355	105 172
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år	87 885	89 534	90 344	82 600	81 100	83 859
NETTO DRIFTSUTGIFTER TIL SKOLEFRITIDSTILBUD (215), PER INNBYGGER 6-9 ÅR	433	1 192	1 592	2 490	3 257	3 596
Netto driftsutgifter til skolelokaler (222), per innbygger 6-15 år	14 942	14 292	14 567	15 642	15 690	17 655
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223), per innbygger 6-15 år	358	437	465	1 988	1 194	2 197
DEKNINGSGRADER						
Andel elever i kommunens gr.sk., av komm. innbyggere 6-15 år	96,5	96,9	97,1	96,1	94,7	95,8
Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring	3	3,2	2	3,7	6,1	5,6
Andel elever i grunnskolen som får morsmålsopplæring	2,4	1,6	1,2	1,1	2,8	2,3
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	8	6,3	6,5	7,7	7,7	7,8
Andel elever i grunnskolen som får spes.underv. 1.-4. trinn	8,1	8	7,5	5	5,9	5,2
Andel elever i grunnskolen som får spes.und., 5.-7. trinn	6,7	5,2	4,8	9,2	8,8	9,2
Andel elever i grunnskolen som får spes.und., 8.-10. trinn	9	5,1	7	10,1	9,4	10,1
Andel timer spesialundervisning av antall læretimer totalt	18,1	22,7	23,1	17,2	16,7	17,5
Andel elever i grunnskolen som får tilbud om skoleskyss	3,7	4	3,4	23,3	12,4	23,1
PRODUKTIVITET / ENHETSKOSTNADER						
Korr. br. dr.utg. til gr.kolesektor (202, 215, 222, 223), per elev	112 093	112 056	116 558	114 465	110 436	117 446
UTDYPENDE TJENESTEINDIKATORER						
Elever per kommunal skole	370	494	495	245	273	221
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn	12,6	13,1	12,7	14	13,9	13,4
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-4.årstrinn	12,4	11,6	11	13,4	13,5	13
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 5.-7.årstrinn	13,3	13,8	14,5	13,8	13,6	13,2
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8.-10.årstrinn	12,1	14,5	13,5	14,9	14,6	14,1
Andel elever med direkte overgang fra gr.skole til vg opplæring	96,6	99,3	99,3	98	98,2	98,2
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng	40	40,9	41,7	..	41,1	41,1

“ Det er etablert gode rutiner for kontakt mellom grunnskolen og videregående skoler, og det jobbes systematisk for å følge opp ungdommene.

Kommentar til KOSTRA-tallene

- Netto driftsutgifter til grunnskole (202), i prosent av samlede netto driftsutgifter. Randaberg kommune har fortsatt en ung befolkning noe som betyr at større del av kommunebudsjettet går til skole når en fordeler det på antall personer i kommunen.
- Randaberg kommune har fokus på barn og unge og satser på skole. Det viser igjen i oversikten over driftsutgifter til grunnskolen.
- Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215). En del av personalet i SFO jobber også i skoletiden. Styringstiltak i SFO blir også til en viss grad ført på skolens budsjett. Det gjør at kostnader til skole er høyere enn det reelt er og kostnader til SFO lavere. Skolene får sine økonomiske rammer og disponerer de etter behov.
- Andel elever som får spesialundervisning. Randaberg ligger godt under de andre kommunene. Det er flere elever på 1.-4. som får spesialundervisning. Dette er en utvikling vi ønsker, jf. satsingen på tidlig innsats for elever i 1.-4. trinn. Til tross for lav prosentdel elever som får spesialundervisning bruker vi mange timer til dette. Det er fordi de elevene som får spesialundervisning krever svært mange timer, f.eks. elever på ATO.

- Gruppestørrelse. Randaberg kommune har en effektiv skoledrift. Lite ressurser går til administrering og det gir mulighet for tettere oppfølging av elevene og større mulighet til å ha gruppedeling i ulike fag. Når gruppene på ungdomstrinnet er såpass små er dette knyttet til hvordan tallet blir regnet ut - antall elevtimer / antall lærertimer. Det betyr at når kommunen har flere elever på ungdomstrinnet med full dekning (f.eks. i ATO) vil gruppestørrelsen synke markert – uten at undervisningsgruppene i praksis blir endret. I tillegg er det små ungdomstrinn på noen av skolene våre. Det medfører en høyere ressursbruk fordi elevene skal ha mulighet til å velge for eksempel 2. fremmedspråk og valgfag.
- Elever med direkte overgang til videregående skole. Det er etablert gode rutiner for kontakt mellom grunnskolen og videregående skoler, og det jobbes systematisk for å følge opp de ungdommene.
- Grunnskolepoeng. Her er resultatene for 2016 gode. Dette henger sammen med en mangeårig satsing for å få standpunkt karakterer og eksamens karakterer til å harmonere bedre. Dette må vi følge opp videre og sikre at denne balansen holder seg.

JUNI

Slik så det ut på byggeplassen til Nye Harestad skole og Randaberg kulturscene i juni i fjor. Sommeren 2017 står første byggetrinn klart for innflytting.

NAV RANDABERG

INNLEDNING

NAV hadde 28 medarbeidere i 2016. Det var 20 ansatte i Randaberg kommune som utgjør 17,6 årsverk og 8 personer som var statlig ansatte som utgjør 7,2 årsverk.

ORGANISERING

ANSATTE OG ÅRSVERK	PERSONER	ÅRSVERK
Leder	1	1
Jobb- og veiledningssenter	10	8,4
Jobb- og avklaringsenhet	7	6,6
Jobbsentralen	1	0,5
Jobb og introteam	9	8,3
TOTALT	28	24,8

ØKONOMI

SKOLE	REGN- SKAP	BUD- SJETT	AVVIK
DRIFTSRESULTAT FØR BRUK OG AVSETNING TIL FOND	42 744	37 215	5 529
Bruk av bundne fond	(455)		
DRIFTSRESULTAT FØR EV. BRUK/AVSETNING TIL DRIFTSFOND	42 290	37 215	5 074
Bruk/avsetning til driftsfond	(464)		
DR.RES. ETTER BRUK/ AVSETNING TIL FOND	41 826	37 215	4 610

Saldo på driftsfond 1/1-2016	464
Endring i 2016	(464)
Saldo på driftsfond 31/12-2016	-

NAV hadde et merforbruk på 5,5 mill. kr. Dette skyldes blant annet at:

- Det var større aktivitet i forhold til bosetningen av flyktninger enn planlagt. Økningen i aktivitet utløser en økning i statlige tilskudd, men NAV sitt budsjett var ikke justert etter dette. I tillegg dekker NAV utgifter til enslige mindreårige flyktninger som gjennomfører opplæring i regi av Johannes læringscenter i Stavanger.
- Det var økning i antall personer som mottok sosialhjelp i 2016. I 2016 mottok 351 personer sosialhjelp. I 2015 var tallet 313 personer.

MÅLOPPNÅELSE

Brukerundersøkelsen våren 2015

NAV ønsker å gi best mulig service til brukere, og kartlegger i en årlige brukerundersøkelse hva NAV er gode på og hva NAV må bli bedre på. Formålet er å gi brukerne anledning til å gi tilbakemelding om NAV-kontoret og å få informasjon som brukes i utviklingen av de enkelte NAV-kontor. Spørsmålene dreier seg i hovedsak om hvordan bruker opplever service og tilgjengelighet ved sitt NAV-kontor. På spørsmål om veiledning viser brukerundersøkelsen for Randaberg denne gang like gode resultater som i 2014.

Det er lagt vekt på kompetanseutvikling innen veiledning i den grønne landsbyen. I Lov om arbeids- og velferdsforvaltningen § 14a (NAV-loven) fremgår det at brukere, som har fått fastslått at de har et behov for innsats utover standardinnsats for å komme i arbeid og aktivitet, har rett til en aktivitetsplan. En aktivitetsplan er et resultat av en samhandlingsprosess mellom veileder og bruker. Bruker må gis mulighet til å reflektere over valgmulighetene og veileder må sjekke ut at relevant informasjon er gitt og forstått. Det er bruker som eier og skal gjennomføre planen. For noen brukere vil en aktivitetsplan bare bestå av noen få oppfølgingspunkter, mens andre fortsatt vil kunne være usikre på individuelt mål og/eller egen gjennomføringsevne. Disse vil dermed trenge mer tid til avklaring. En forberedende aktivitet kan være kjøp av en avklaringstjeneste som framskaffer ytterligere informasjon om brukers muligheter. I sammensatte saker kan det være nødvendig å lage enkle planer som innebære behov for ytterligere veiledning, avklaring eller eventuelt arbeidsutprøving med tett oppfølging, små milepæler og mulighet for fleksibilitet. Når planprosessen blir omfattende er det viktig å ikke miste målet om arbeid av synet. Veileder må også være åpen for å justere planene fortløpende etter behov. I noen tilfeller må kanskje også hovedmålet revideres.

Prosjektmidler

Fattigdom er et sammensatt problem, på samfunns- og individnivå. Ansvaret for å bekjempe fattigdom er delt mellom flere sektorer og ulike

forvaltningsnivåer. Kommunenes innsats i samarbeid med andre aktører, som frivillige organisasjoner, er en viktig forutsetning for å lykkes i arbeidet med å bekjempe fattigdom. Kommunen har ansvar for å samordne tiltak overfor barn og unge når de står i fare for å bli kasteballer mellom flere instanser som deler ansvaret. Basert på ansvaret som er delegert til kommunene, har Randaberg kommune søkt og fått prosjektmidler fra fylkesmannen for å arbeide med følgende prosjekter:

Prosjekt 1: Unge i arbeid

Prosjekt 2: Utvikling og implementering av *Handlingsplan mot barnefattigdom*.

Prosjektene er i tråd med regjeringens handlingsplan mot fattigdom.

Prosjekt 3. Liv mellom husene i den grønne landsbyen

Prosjekt 4: Rusmiddelpolitisk Handlingsplan

Prosjekt 1: Unge i arbeid og prosjekt 2

Utvikling og implementering av *Handlingsplan mot barnefattigdom*. Arbeid er den viktigste strategien i bekjempelsen av fattigdom. Dette samsvarer med arbeidslinja, NAV sine målsetninger, og er hovedoppgaven i begge prosjektene, bekjempelse av barnefattigdom, og i arbeid med ungdom.

NAV Randaberg erfarer at flere brukere under 25 år som ikke er i opplæring eller jobb, trenger tettere oppfølging enn de får per i dag. De møter så store utfordringer i utdannelses- og yrkesforløpet at de underveis gir opp. Målgruppen er blant annet ungdom som velger bort videregående utdanning, eller avslutter denne før den er fullført. Disse ungdommene vil ofte stå langt fra arbeidslivet, og trenger støtte og motivasjon for å finne sin plass i yrkeslivet. Dette krever tettere oppfølging enn NAV tradisjonelt har tilbudt. Dette innebærer hyppige treffpunkt, kontakt per telefon, SMS og

” NAV Randaberg erfarer at flere brukere under 25 år som ikke er i opplæring eller jobb, trenger tettere oppfølging enn de får per i dag.

e-post, og krever stor grad av tilgjengelighet av veileder. Prosjektet skal bidra til dette.

I tillegg til disse to prosjektene har NAV kommet i gang med et samarbeidsprosjekt med Skole og Rogaland fylkeskommune. Målet med prosjektet er å øke antall ungdommer som gjennomføre videregående skole.

Prosjekt 3. Liv mellom husene i den grønne landsbyen

NAV har avdekket et behov for økt arbeidsinnsats og koordinering av det boligsosiale arbeidet på tvers av tjenesteområder. NAV ser dette blant annet i sammenheng med liten utskiftning av leietakere av kommunale boliger, samtidig som kommunen vokser i antall innbyggere, og at behovet på kommunale boliger øker. Blant annet er flyktninger en økende gruppe, der det også er omfattende veiledningsbehov.

Tilskuddet brukes til en stilling i NAV. Hovedoppgaver er kartlegging, koordinering og oppfølging. Dette arbeidet må koordineres på tvers av flere instanser, da det ofte er flere tjenester involvert i leietaker av kommunal bolig.

Randaberg kommune fikk midler til prosjektet i 2015 og 2016, og skal søke om midler i 2017.

Prosjekt 4: Rusmiddelpolitisk handlingsplan

(Hopp) og NAV Randaberg søkte sammen midler til å utarbeide en rusmiddelpolitisk handlingsplan. Planen ble lagt fram høsten 2016.

Samhandling

I 2016 har vi jobbet med å øke kompetanse og sikre gode rutiner for samhandling med brukerne og samarbeidspartnere.

Vi har fortsatt med gode samarbeidsrutiner med andre enheter i NAV, særlige forvaltningseenheter, kontaktsenter og NAV sitt markedsteam. I tillegg fortsetter vi arbeidet med Stavanger kommune og har lagt godt til rette for samarbeid om et tilbud til unge rusmisbrukere, K46, og et samarbeid om krisesentertilbud.

NØKKELTALL

Økning i arbeidsledighet

Arbeidsledigheten økte i 2016. NAV Randaberg så at mange av de nye arbeidsledige har lang erfaring og høy kompetanse, men ingen eller lite erfaring med jobbsøking. I løpet av 2016 ble det gjennomført over 40 informasjonsmøter med nye arbeidssøkere.

Arbeidssøkere som melder seg til NAV-kontoret har blitt invitert til fellesmøter. I gjennomsnitt har 16 personer deltatt på hvert møte. Veiledere fra NAV har gitt tips om jobbsøking, kompetanse kartlegging, registrering av CV på nav.no og andre databaser. NAV-veilederne har i tillegg fulgt opp deltakere etter møtene, enten ved å ta kontakt per telefon, eller inviterer deltakere til en samtale på kontoret.

NAV så også en økning av ledige ungdommer, og satte ekstra fokus på denne gruppen. Ungdom i alderen 18–25 år følges nå opp av et ungdomsteam ved NAV-kontoret, og er en prioritert gruppe for arbeidsrettet tiltak.

Mens antall ungdommer som er ledig øker, er det nesten ingen økning i antall ungdommer som er langtidsledige. Dette er en indikasjon på at NAV Randaberg sin satsing på Ungdomsteam, og de nye oppfølgingsmetodene som teamet benytter, gir effekt. NAV Randaberg sitt ungdomsteam blir finansiert av prosjektmidler fra fylkesmannen. Prosjektet startet i høst 2014, og kommunen har fått prosjektmidler både i 2015 og 2016. NAV sin satsing på ungdom fortsetter også i 2017, da ungdomsteamet går fra å være et prosjekt til å bli en ordinær del av driften ved NAV Randaberg.

“ Dette er en indikasjon på at NAV Randaberg sin satsing på Ungdomsteam, og de nye oppfølgingsmetodene som teamet benytter, gir effekt.

DESEMBER

Kåring av den peneste (eller var det den styggeste) julegenseren blant ansatte i Randaberg kommune.

MAI

Balansetrening under Barnas grønne dag i idrettsparken ved Randabergshallen.

UTVALGTE KOSTRA-TALL

NAV RANDABERG	Randaberg			Gj.snitt gr. 8	Gj.snitt Roga- land	Gj.snitt landet
	2014	2015	2016	2016	2016	2016
DEKNINGSGRADER						
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten per innbygger	1 418	1 569	1 880	2 030	2 167	2 139
Netto dr.utg. til sosialtjenesten per innbygger 20-66 år	2 364	2 623	3 147	3 392	3 534	3 536
Netto driftsutgifter til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid per innbygger, 20-66 år	485	721	830	1 506	1 057	1 398
Andel netto driftsutgifter til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	21	28	26	44	30	40
Netto dr.utg. til øk. sosialhjelp per innbygger 20-66 år	1 821	1 902	2 219	1 574	1 911	1 715
Netto dr.utg. til tilb pers m/rusprobl. per innb. 20-66 år	58	-	98	312	566	423
Andel netto dr.utg. til tilbud til pers med rusprobl.	2	-	3	9	16	12
DEKNINGSGRADER						
Sosialhjelpsmottakere	293	313	351	:	:	278
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere	3	3	3	:	:	3
PRODUKTIVITET						
Brutto driftsutgifter per sosialhjelpsmottaker, i kroner	58 512	63 601	64 026	:	:	95 790
Brutto dr.utg. til økonomisk sosialhjelp per mottaker	42 116	42 572	43 365	:	:	42 519
Korrigerte dr.utgifter til sosialtjenesten per mottaker	14 635	19 153	17 692	:	:	43 392
Lønnsutgifter per sosialhjelpsmottaker, i kroner	11 962	16 042	14 419	:	:	35 005
UTDYPENDE TJENESTEINDIKATORER						
Samlet stønadssum (bidrag + lån)	12 058 198	12 860 592	14 265 914	:	:	11 528 478
Gjennomsnittlig utbetaling pr. stønadsmåned	7 494	7 291	7 216
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 18-24 år	5	5	5
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 25-66 år	6	6	6
Sosialhjelpsmott. med stønad i 6 måneder eller mer	121	135	145	:	:	96
Andel mottakere med sos.hj. som hovedinntektskilde	47	47	58	:	:	49
KVALIFISERINGSSTØNAD						
Mottakere av kvalifiseringsstønad per 1000 innbyggere 20-66 år	2	1	2
G2. INTRODUKSJONSORDNINGEN - NØKKELTALL						
DEKNINGSGRADER						
Mottakere av intro..stønad i % av antall innbyggere	0,44	0,62	0,96
UTDYPENDE TJENESTEINDIKATORER						
Samlet utbetaling til introduksjonsstønad	5166565	7103358	11863056
Gjennomsnittlig utbetaling per stønadsmåned	14040	15146	14258
Gjennomsnittlig deltakelseslengde (måneder)	8	7	8

“ Andelen mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde har økt fra 47 i 2015 til 58 i 2016.

TEKNISKE TJENESTER

INNLEDNING

Tjenesteområdet består av avdelingene Bygg & eiendom og Teknisk drift, samt kommunale byggprosjekter. Tjenesteområdet har nærmere 60 årsverk fordelt på 72 personer.

Budsjett for tjenesteområdet er på 21,9 millioner kr før avsetning til bundne driftsfond. Etter avsetning er budsjettet 21,3 mill. kr. Årsresultatet for 2016 etter fondsavsetning viser et overforbruk på 0,5 mill. kr.

Avsetning til fond gjelder selvkostområdene vann, avløp, renovasjon, slam og feiing.

ORGANISERING

Avdeling Bygg & eiendom

Bygg & eiendom sørger for forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale formålsbygg og boliger. Drift omfatter oppgaver og utgifter som må til for at byggene skal være i drift, eksempler er strøm, kontroll og service av heiser, svakstrømanlegg. Renhold er en av de viktigste driftsoppgavene i byggene. Vedlikehold er oppgaver og utgifter som må til for at byggene ikke skal forringes. Eksempler er skifte vinduer og kledning.

Under fagområdet boliger er forvaltning, utleie, framleie og vedlikehold av boliger til flyktninger og vanskeligstilte, inkl. bofellesskap.

Det kjøpes inn boliger hvert år, samtidig som det vurderes avhending av boliger som ikke passer til formålet.

Teknisk drift

Teknisk drift har ansvar for forvaltning og drift for fagområdene vei, vann, avløp, park og renovasjon.

Det er kommunalt ansatte for alle fagområdene, men kommunen er tilknyttet IVAR IKS for deler av vann-, avløps- og renovasjonstjenesten. I tillegg til drift, gjennomføres det også en rekke prosjekter innenfor fagområdene.

Kommunale byggeprosjekter

Kommunen er byggherre ved bygging av kommunale bygg. Det kjøpes inn tjenester for prosjektadministrasjon, men ansatte ved tekniske tjenester er kontaktpunkt og følger opp prosjektene. Prosjektene følges opp i alle faser, fra behovsutredning, skisse- og forprosjekt, prosjektering til utførelse. Etter slutført prosjekt overtar Bygg & eiendom drift av bygget.

ANSATTE OG ÅRSVERK	PERSONER	ÅRSVERK
Drift vedlikeh komm. bygg	7	6,9
Bolig	2	1,5
Renhold	39	24,49
Tekniske tjenester	22	20,72
Prosjekter	2	2,2
Vakante stillinger		3,88
TOTALT	72	59,69

Kommentar til tabellen over

Det er personer som er fordelt på årsverk på tvers av avdelingene/ fagområdene. Det er derfor valgt å bruke desimaltall på personer, slik at totalantall personer stemmer.

ØKONOMI

TEKNISKE TJENESTER	R2016	B2016	AVVIK
DR.RES. FØR BRUK OG AVSETNING TIL FOND	18 630	21 892	(3 262)
Avsatt fond, tiltaksmidl.	1 166		
Brukt/avsatt sjølvkostfond, VAR, netto	2 002	(612)	
DR.RES. FØR EV. BRUK/ AVSETNING TIL DR.	21 798	21 280	518
Bruk/avsetning til driftsfond	-		
DR.RES. ETTER BRUK/ AVSETNING TIL FOND	21 798	21 280	518

ANSV.	TEKST	BELØP (1000)	REV BUD (1000)	FORBRUK I %	AVVIK (1000)
480	Sum Teknisk drift	6 134	4 885	125,58	-1 250
481	Sum Prosjektledel.	0	53	0	53
352	Sum Boliger	-8 730	-7 749	112,66	981
440	Sum Vedlikeholdsavdeling	11 292	9 551	118,24	-1 742
441	Sum Renholdsavd.	14 030	13 800	101,67	-230
442	Sum driftsutgifter Vedlikehold	8	0	0	-8
41	Tekniske tjenester	22 735	20 539	110,69	-2 196

Tabellen under viser budsjett og regnskap for 2016, før og etter avsetning til fond. Det er utført etterkalkyle for selvkostområdene, og de viser følgende:

ETTERKALKYLE SELVKOST 2016	VANN	AVLØP	RENOVASJON	SLAM-TØM- MING	TOTALT
Gebyrinntekter	10 630 723	13 605 610	9 069 904	322 276	33 628 513
Øvrige driftsinntekter	76 785	113 049	461 813	-	651 647
DRIFTSINNEKTER	10 707 508	13 718 659	9 531 717	322 276	34 280 160
Direkte driftsutgifter	6 278 822	7 321 427	9 227 735	278 212	23 556 196
Avskrivningskostnad	1 282 247	3 217 277	535 133	-	5 034 657
Kalkulatorisk rente (1,68 %)	806 667	1 163 574	55 724	-	2 025 965
Indirekte netto driftsutgifter	675 208	684 735	418 396	76 316	1 854 655
Indirekte avskrivningskostnad	9 781	13 912	10 450	403	34 546
Indirekte kalkulatorisk rente (1,68 %)	602	728	545	26	1 901
DRIFTSKOSTNADER	9 503 326	12 401 653	10 247 983	354 956	32 507 918
RESULTAT	1 204 182	1 317 006	-716 266	-32 680	1 772 242
Kostnadsdekning i prosent	112,70 %	110,60 %	93,00 %	90,80 %	105,50 %
SELVKOSTFOND 01.01.	3 576 733	1 903 352	2 515 423	415 871	8 411 379
Bruk av/avsetning til selvkostfond	1 204 182	1 317 006	-716 266	-32 680	1 772 242
Kalkulert renteinntekt/kostnad selvkostfond (1,68 %)	70 371	43 142	36 329	6 728	156 570
SELVKOSTFOND 31.12	4 851 287	3 263 500	1 835 486	389 919	10 340 192

MÅLOPPNÅELSE

Vitestølen bofellesskap med 21 leiligheter er gjort om til institusjon, dette gir tilvekst på ca. 2.000 m² og reduksjon i antall boliger.

Det er utarbeidet nye renholdsplaner for alle store bygg i kommunen som tekniske leverer renholdstjenester til. Det arbeides for å få slutt på kveldsarbeid for renholderne, arbeidet skal utføres på dagtid under drift i bygget. Det er iverksatt ekstraordinært renhold gjennom tiltaksmidler i Helsebygg og Teknisk lager.

Tekniske tjenester har overtatt drift av kantine på kommunehuset, og det er i den forbindelse utarbeidet IK- Mat og HACCP prosedyrer.

MÅL/UTFORDRINGER	TILTAK/MÅLOPPNÅELSE
Ekstraordinært vedlikehold	<ul style="list-style-type: none"> · Byttet tak bygg B Harestad barneskole · Skiftet vinduer/utbedret lekkasje arbeidsrom for lærere Harestad barneskole

MÅL/UTFORDRINGER	TILTAK/MÅLOPPNÅELSE
	<ul style="list-style-type: none"> · Skiftet vinduer DPS · Revet to mindre bygg på Randbergfjellet
FDVU-system (Forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling)	Systemet brukes til å registrere avvik, bestille oppdrag, håndtere planlagte vedlikeholdsrutiner, samt intern kontroll på de ulike bygg. I 2016 er alle byggene lagt inn. Oppgradering av modulene for utleie og FDV samt prosjekt ble bestilt.
Vedlikeholdsplan	Vedlikeholdsplan viser vedlikeholdstiltak, og en rekke prioriterte oppgaver er helt eller delvis utført ihht. til planen. Påbegynt arbeid videreføres påfølgende år.

“ Det arbeides for å få slutt på kveldsarbeid for renholderne.

MÅL/UTFORDRINGER	TILTAK/MÅLOPPNÅELSE
Branntekniske utbedringer	Branntetting i Torvmyrvn. 4A-D er kontrollert og oppgradert i alle byggene.
Sunnhetsgrenden/ Randaberg helsesenter	Prosjektet skal tilrettelegge for fremtidens tjenesteutøvelse innen helse og omsorg i Randaberg. Prosjektet omfatter 1. byggetrinn som er sykehjem, og det er besluttet at det skal bygges i parken. Bygget har fått navnet "Randaberg helsesenter". Det legges til rette for at fylkeskommunale tannlegene skal lokaliseres i bygget. Prosjektet gjennomføres som delte entreprisern, og bygget er ferdig prosjektert. Alle entrepriser var lyst ut, og tilbud ble motatt i 2016.
Harestad skole og kulturscene	Videre befolkningsvekst i sentrumsområdet, blant annet gjennom utbyggingsområdet «sentrum øst», medfører behov for større skolekapasitet. Dette vil løses gjennom bygging av 1. byggetrinn av ny Harestad skole. Prosjektet inkluderer også en fullverdig kulturscene. Prosjektet har vært under utførelse i hele 2016 og skal slutføres i 2017.
Barnehage og ressurscenter i Tarzanskogen/ Myrå barnehage	Det skal gjennom prosjektet realiseres 6-avdelings barnehage, 2 barneboliger og ressurscenter for familier og barn med spesielle behov i «Tarzanskogen». I 2015 ble det utarbeidet detaljprosjekt og utlysningsskildringer, og tiltaket ble lyst ut som totalentreprise. Utførelse startet i 2016 og er planlagt slutført vår 2017.
Påbygg 2.etg Randa- berg Arena	Det er bygd nye lokaler til deler av helse og oppvekst, skoleadministrasjon og PPT. Byggearbeid ble utført i 2015, og bygget ble overtatt i desember 2015. Innflytting skjedde før bygget var ordentlig igangkjørt, det har derfor foregått utbedringer og justeringer
Nordheiå bofellesskap	Ved Nordheiå bofellesskap er det bygget 2 nye boenheter, samt at det er utført tiltak for radon. Tiltaket ble slutført og tatt i bruk i 2016.
Kjøp utleieboliger	Kommunen har kjøpt seks nye boliger til flyktningepurposer.

MÅL/UTFORDRINGER	TILTAK/MÅLOPPNÅELSE
Nye leiligheter Torset	Torset består av 6 leiligheter, og er utvidet med 3 leiligheter og utbedret personalbase. Tiltaket er utført og bygget ble overtatt våren 2015. I 2016 har det foregått utbedring av ventilasjonsanlegg og oppretting av feil og mangler.
Avløp Bøveien	Det er etablert lavtrykk anlegg i Bøveien for ca. 10 boenheter i egenregi. Arbeidet ble utført i 2016.
Sanering vann- og avløpsanlegg i Viste hageby	Det er prosjektert for utskifting av flere deler av vann- og avløpsanlegget i Viste Hageby. Arbeidet ble startet i 2015 med og er utført. Det gjenstår ferdigbefaring og sluttoppgjør.
Sanering sentrum	Gjelder separering av avløpsvann og utskifting av vannledninger i sentrum. Prosjekteringsarbeid for ledningsanlegg i Rådyrveien og Hareveien er utført.
Asbestsanering	Prosjektering av utskifting av vann- og avløpsanlegget i Barilindveien, Syressveien, Furustien og Kongleveien pågår. Utført i 2016, men ferdigbefaring gjenstår.
Vann/Avløp/ Overvann Oddahaug	Det planlegges å skifte ut vann- og avløpsledning, samt ny overvannsledning. Anlegget ble prosjektert i 2016, og utførelse i 2017. Det er inngått avtaler med beboere i området. Ekstra overvannsledning skal avlaste eksisterende overvannssystem, men ved store nedbørsmengder vil veien fortsatt fungere som en flomvei.
Ny pumpestasjon Tungevågen	Det ble etablert ny pumpestasjon i Tungevågen, dette er en del av avløpsanlegget langs Tungeveien som ble etablert 2015/ 2016. Anlegg ble utført i egenregi. Ferdigstilles i 2017. Det gjenstår å rydde opp rundt stasjonen, legge sedum på taket, fjerne sandfang og trinn utenfor pumpestasjonen skal etableres.
Ryggveien	Tekniske planer er godkjent.
Grødem allè, Harestadvika boligfelt	Utbyggingen ble fulgt opp av kommunens anleggsansvarlig, kommunen skal overta offentlige tekniske anlegg.

MÅL/UTFORDRINGER	TILTAK/MÅLOPPNÅELSE
Oppgradering lekeplasser. Rehabilitering utearealer barnehager Utearealer skole.	Det ble ikke gjennomført større oppgradering av kommunale lekeplasser, utearealer barnehage eller utearealer skole i 2016. Det er startet arbeid med nye avtaler for kjøp av tjenester for årskontroll av lekeplussutstyr og oppgradering av lekeplasser, uteområde barnehager og skoler. Avtalene gjøres gjeldende fra 2017. Ubrukte midler overføres til prosjekter i 2017.
Belysning tursti Endrestø-Viste	Etablering av lysanlegg ble gjennomført i 2015. Tiltaket ble avsluttet i 2016.
Gapahuk i myra	Gapahuk ble oppført og ferdigstilt i 2016.
Lekeplass, minipark på torget	Tiltaket er under planlegging, UNGROM er involvert i prosjektet. Planen vil legges frem i HNK.
Utskiftning av pickup	Bil ble kjøpt, mottatt og tatt i bruk i 2016.
Gang- og sykkelvei langs Tungenesveien	Gjelder etablering av g/s-vei i henhold til kommuneplan, utførelse startet i 2015. Statens vegvesen var byggherre for prosjektet, og samarbeidet med kommunen siden vann- og avløpsanlegg ble skiftet ut/ etablert.
Asfaltering	Det ble utført noe asfaltering av kommunale veier og gang- og sykkelveier i 2016. Resterende midler overføres til 2017. rammeavtale om asfaltering i 2016 og arbeidet fortsetter med prosjekter i 2017.
Nyanlegg gatelys	Det er skiftet ut eldre lyspunkter og punkter med kvikksølv-armatur. Deler av midlene benyttet til utskifting i forbindelse med andre prosjekter.
Nedgravd stasjon for fritidsavfall	I forbindelse med gang- og sykkelvei til Tungenes er det regulert inn et nedgravd anlegg for avfall fra fritidsboliger. Nedgravd anlegg er ferdigstilt i 2016.
Utskifting av bossbil	Renovasjonsbil levert og tatt i bruk i 2016.
Utskiftning av pickup	Det ble satt av midler for å skifte ut pickup, men bestilling av modellen kan ikke gjøres før i 2017.

MÅL/UTFORDRINGER	TILTAK/MÅLOPPNÅELSE
Nedgravd renovasjon	Behov for å øke kapasiteten i området Nordheiå og Heiå. Anlegg bestilt og startet i 2016. Ferdigstilles i 2017.

FEBRUAR

Stappfullt! Informasjonsmøtet om et planlagt asylmottak på Viste hotell skapte engasjement.

ENGANGSTILSKUDD

Kommunen mottok i 2016 *Engangstilskudd til vedlikehold og rehabilitering* i kommuner.

Midlene ble fordelt på flere mindre tiltak.

VEI	PARK, UTEOMRÅDER	BYGG	BOLIG
Asfaltering	Uteområde Solbakken og Vistestølen barnehager	Randaberghallen, takteking, vask og stupebrett/stupetårn	Skiftet sikringsskap Ryggjaturveien
Kantrensk	Inngangsparti ved 6-års bygget Grødem skole	Teglsteinsfasade i Torvmyrveien 4D	Skifte ventilasjonsanlegg i Kvernbekkveien
Tømming av sandfang	Lekeplassen i Fjordbriskroken	Hovedrengjøringer	
Kantstein i Fjordsolvn.	Tynning og beskjæring ved kirkegården, Randaberghallen og Viste barnehage		
1 301 000	709 000	1 520 000	270 000

NØKKELTALL

DIVERSE	2014	2015	2016
Areal kommunal bygningsmasse [m2]	65 000	67 500	69 500
Antall kommunale boliger [stk]	179	186	178
Antall framleieboliger [stk]	32	35	59
Antall leiekontrakter [stk]	224	233	237
Vannmengde [m3]	1 619 340	1 614 525	1 751 300
Avløpsmengde [m3]	872 039	967 577	104300

AVFALLSMENGDER (HENTET FRA STATISTIKK FOR IVAR-KOMMUNENE)	RANDABERG		IVAR-REGIONEN TOTALT		HOVEDANVENDELSE
	TOTALT [TONN]	PER INNB.	TOTALT [TONN]	PER INNB.	
Våtorganisk avfall	1 167,8	107,7	28 923,0	90,7	Til materialgjenvinning
Hageavfall	226,3	20,9	4 475,5	14,0	Til materialgjenvinning
Trevirke, inkl. impregnert	288,5	26,6	11 894,4	37,3	Til energigjenvinning
Papp/ papir/ kartong	564,4	52,1	15 462,1	48,5	Til materialgjenvinning
Metall	118,4	10,9	4 451,1	14,0	Til materialgjenvinning
Glass	102,2	9,4	2 876,3	9,0	Til materialgjenvinning
Plast	117,7	10,9	2 794,6	8,8	Til materialgjenvinning
Tekstiler	64,8	6,0	2 200,8	6,9	Til ombruk
EE-avfall	295,5	27,3	4 506,3	14,1	Til materialgjenvinning
Farlig avfall	31,1	2,9	1 251,6	3,9	60 % energigjenv., 30 % deponi, 10 % matr.gjenv.
Bildekk	1,2	0,1	52,0	0,2	Til materialgjenvinning
Gips	26,8	2,5	1 066,1	3,3	Til materialgjenvinning
Rene masser	81,8	7,5	3 084,8	9,7	Til materialgjenvinning
Inerte gjenst./ byggevarer	104,3	9,6	3 869,1	12,1	Til deponi
Asfalt	2,2	0,2	81,3	0,3	Til materialgjenvinning
Omsatte Byttebu-varer	15,4	1,4	540,5	1,7	Til ombruk
Restavfall	1 274,7	117,6	45 406,7	142,4	Til energigjenvinning
SUM	4 483,1	413,6	132 936,2	416,9	

UTVALGTE KOSTRA-TALL

NAV RANDABERG	Randaberg			Gj.snitt gr. 8	Gj.snitt Roga- land	Gj.snitt landet
	2014	2015	2016	2016	2016	2016
AVFALL OG RENOVASJON						
PRIORITERING						
Finansiell dekningsgrad - avfall	103	108	93	97	96	94
Selvkostgrad	100	100	100	99	98	99
Gebyrgrunnlag per årsinnbygger for kommunal avfallshåndtering (kommune)	896	852	897
Antall muligheter abonnenten har til å påvirke gebyret	4	4	0	2	2	3
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret +1)	2 468	2 289	2 289	2 419	2 610	2 656
UTDYPENDE TJENESTEINDIKATORER						
Levert til materialgjenvinning og biologisk behandling per årsinnbygger (kommune)	201	193	189
Farlig avfall fra husholdningene levert til kommunale mottak per årsinnbygger (kommune)	4	4	4
Andel levert til materialgjenvinning, biologisk behandling og energiutnyttelse	88	85	86	82	81	82
Andel levert til materialgjenvinning inklusiv biologisk behandling	51	48	49	36	34	37
Andel levert til forbrenning	49	48	48
Antall hentinger av avfall som inneholder matavfall, per år	32	30	32	33	27	35
AVLØP						
Finansiell dekningsgrad	107	101	111	104	102	100
Selvkostgrad	100	100	100	98	101	98
DEKNINGSGRAD						
Andel av befolkningen som er tilknyttet kommuneavløpstj.	88,1	88,4	89
Andel av husholdningsabonnentene på avløp som har installert vannmåler	6	4	5
PRODUKTIVITET/ENHETSKOSTNAD						
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1)	2 688	2 791	2 791	3 523	2 957	3 782
Tilknytningsgebyr (ekskl. mva) avløp - lav sats (gjelder rapporteringsåret +1)	..	4440	4560
Tilknytningsgebyr (ekskl. mva) avløp - høy sats (gjelder rapporteringsåret +1)	..	20440	20960
Årsgebyr for septiktømming - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1)	500	873	873	1 410	1 274	1 500
Andel innb. tilknyttet anlegg med kjemisk rensing	100	100	100
BOLIG						
Netto driftsutgifter til kommunalt disponerte boliger per innbygger i kr	41	-357	-130	-74	-8	-84
Netto driftsutgifter til boligformål pr innbygger i kroner	506,6	-13,2	286,2	-1,4	51,8	10,5
Netto driftsutgifter, boligformål, i prosent av samlede netto driftsutgifter	0,9	0	0,5	0	0,1	0
Brutto inv.utg. til boligformål per innbygger i kroner	1398	2314	2099	1758	1078	1252
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere	20	21	22	18	16	21

RANDABERG KOMMUNE
ÅRSMELDING/ÅRSREGNSKAP 2016

SIDE 104

NAV RANDABERG	Randaberg			Gj.snitt gr. 8	Gj.snitt Rogaland	Gj.snitt landet
	2014	2015	2016	2016	2016	2016
Kommunalt eide boliger som andel av totalt antall kommunalt disp. boliger	85	84	75	73	86	74
Andel komm. boliger som er tilgjengelige for rullestolbrukere	49	48	39	52	43	53
Brutto driftsutgifter per kommunalt disponert bolig	64 474	45 652	45 679	62 146	58 504	50 059
Herav: lønnsutgifter per eid kommunal bolig	4 781	5 306	5 348	9 722	6 401	7 727
BRANN- OG ULYKKESVERN						
Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret +1)	294	306	306	375	334	463
Anslått erstatning til bygn.branner pr. innb., kroner	208	217	289	572	456	822
Antall bygningsbranner pr. 1000 innbyggere	0,6	0,7	0,3	0,5	0,4	0,6
VANN						
Finansiell dekningsgrad	125	121	113	102	92	101
Selvkostgrad	100	100	100	100	95	98
Andel av befolkningen som er tilknyttet privat eller kommunalt vannverk	98,5	95,9	94,7	..	89,2	86,3
Andel av befolkningen som er tilkn kommunal vannforsyning	98,5	95,9	94,7	..	88,3	82,5
Andel av hush.ab. som har installert vannmåler	8	7	7
PRODUKTIVITET/ENHETSKOSTNAD						
Gebyrintt per innb. tilkn komm vannforsyning (kr/tilkn.innb)	1 014	1 084	1 033	..	1 125	1 453
Gebyrgrunnlag per innbygger tilknyttet kommunal vannforsyning (kr/tilkn.innb)	812	892	916	..	1 229	1 442
Gebyrgrunnlag per m3 (vannleveranse) (kr/m3)	5	5	6	..	8	9
Driftsutgifter per tilknyttet innbygger (kr/tilkn.innb)	645	722	719	..	1 053	1 037
- herav andel drutg for prod av vann per tilkn innb.	46	55	51
- herav andel drutg for distrib av vann per tilkn innb.	54	45	49
Årsgebyr for vannforsyning - eks- mva. (rapp.året+1)	1 702	1 724	1 724	2 626	2 571	3 391
Tilkn.gebyr vann (eks. mva) - én sats (rapportåret +1)	3 300	3 300	3 384
Andel av de kommunale vannverkene som har beredskapsplan	100	100	100	..	100	94
Estimert vannlekkasje per meter ledning per år (m3/m/år)	6,3	6,3	6,3	..	5,6	4,1
SAMFERDSEL						
Nto. dr.utg. i kr pr. innb., samferdsel i alt	738	808	654	855	750	952
Nto. dr.utg. i kr pr. innb., komm. veier og gater	738	808	654	858	746	991
Nto. dr.utg. i kr pr. km kommunal vei og gate	173 044	192 689	157 978	115 143	107 151	117 964
Andel nto. dr.utg. for samf. i alt av saml. nto. dr.utg.	1	2	1	2	1	2
Nto. dr.utg. ekskl. avskrivninger i kr per innb., samferdsel i alt	379	443	300	593	508	660
Nto. dr.utg. ekskl. avskr. i kr pr. innb., komm veier og gater	379	443	300	610	512	730
Nto. dr.utg. ekskl. avskrivninger i kr pr. km komm. vei og gate	88 800	105 667	72 600	81 842	73 622	87 557
Bto. inv.utg. i kr pr. innb., samferdsel i alt	312	301	190	1 302	870	988
Bto. inv.utg. i kr pr. innb., komm. veier og gater	300	301	190	1 164	837	906
Bto. dr.utgifter i kr pr. km kommunal vei og gate	175 889	195 644	174 778	130 457	122 244	135 526
Bto. dr.utg. i kr pr. km kommunal vei og gate inkl. gang/sykkelvei	105 533	103 576	174 778	111 459	102 715	118 593
Bto. dr.utg. ekskl. avskrivninger i kr pr. km kommunal vei og gate	91 644	108 622	89 422	97 158	88 549	104 093
Bto. dr.utg. ekskl. avskr i kr pr. innb. for komm. vei og gt	391	455	370	724	616	867
Korr. bto. dr.utg. i kr pr. km komm. vei og gate	170 689	195 644	174 711	117 302	107 612	127 324
Antall parkplasser skiltet for forflhemmede pr. 10 000 innb.	14	19	19	17	10	14

JANUAR

Rolf Trevland og hunden på tur langs idrettsparken, på vei mot naturparken i Harestadmyra.

PLAN OG MILJØ

INNLEDNING

Tjenesteområdet plan og miljø omfatter 11,1 årsverk fordelt på 12 ansatte. Revidert netto budsjett for 2016 var 6,55 mill. kr.

ORGANISERING

Plan og forvaltning endret fra og med 10.06.16 navn til Plan og miljø. Navneendringen skjedde med bakgrunn i kommunestyrets vedtak i sak 167/15, blant annet for å synliggjøre hvor miljøansvaret ligger i kommunen.

For å sikre at plan- og miljøsjefstillingen i framtiden ikke krever planfaglig bakgrunn og for å kunne utnytte ressursene bedre på tvers i tjenesteområdet, ble det fra 01.09.16 gjennomført en organisatorisk endring. Det ble opprettet faglederstillinger for de ulike fagområdene; plan, byggesak, geodata og landbruk, til erstatning for tre avdelingsledere (plan/fellestjenester, byggesak/oppmåling og landbruk).

Plan og miljø - fellestjenester

Hovedoppgavene er administrasjon, ledelse og økonomi, næringsansvarlig, overordnet miljø- og naturforvaltningsansvar, samfunnsikkerhet og beredskap og universell utføring.

Plan

Hovedoppgavene er saksbehandling og veiledning etter plan- og bygningsloven (plandelen), produksjon av kommunale reguleringsplaner, kommunedelplaner og kommuneplanen, og medvirkning i interkommunal og fylkeskommunal arealplanlegging.

Byggesak

Hovedoppgavene er saksbehandling, tilsyn, veiledning og ulovlighetsoppfølging etter plan- og bygningsloven (bygningdelen). Arbeidet med eiendomsskatten ble i 2016 styrket med 0,1 årsverk.

Geodata

Hovedoppgavene er saksbehandling og vei-

ledning etter matrikkelloven med tilhørende regelverk og forskrifter, samt føring av matrikelopplysninger for bl.a. vedlikehold av fakturagrunnlag for kommunaltekniske gebyrer og eiendomsskatt. I tillegg består hovedoppgavene i vedlikehold av FKB-data (Felles kart-database), som f.eks. bygning, vei, AR5, plan etc.

Landbruk

Hovedoppgavene er saksbehandling og rådgivning innen landbruk, miljø- og kulturlandskapsarbeid etter jordloven, konsesjonsloven, odelsloven og skogbruksloven med tilhørende forskrifter. Dette gjelder både juridiske og økonomiske virkemidler. Viltforvaltning og arbeid i forbindelse med vannforskriften ligger også til fagområdet.

ANSATTE OG ÅRSVERK	ÅRSVERK
400 PLAN	
Plan- og miljøsjef	1,0
Fagleder plan	1,0
Arealplanlegger	2,0
Rådgiver samfunnsikkerhet	1,0
420 GEODATA	
Fagleder geodata	1,0
430 BYGGESAK	
Fagleder byggesak	1,0
Saksbehandler	1,1
Jurist	1,0
KomTek - ansvarlig / merkantil	0,5
460 LANDBRUK	
Fagleder landbruk	1,0
Rådgiver landbruk	0,5
ÅRSVERK TOTALT	11,1

ØKONOMI

Tjenesteområdet har et totalt overforbruk på ca. 0,4 mill. kr før bruk av fond. Overforbruket skyldes i hovedsak lavere gebyrinntekter på plan og byggesak enn budsjettet, kursutgifter og konsulent tjenester. Overforbruket ble dekket inn ved bruk av gebyrsvingningsfond byggesak og driftsfond.

Plan (400) fikk bare inn ca. 43 % av budsjetterte gebyrinntekter, totalt ca. 283.000 kr. Dette henger sammen med nedgangen i antallet private gebyrbelagte detaljplaner på grunn

av generell økonomisk nedgang, og at kommunen har tatt igjen planunderskuddet. Randaberg har imidlertid mange veisaker, men disse kan det ikke tas gebyr for. Høye kursutgifter skyldes at arealplanleggerne har gjennomført videreutdanning innenfor prosjektledelse ved UiS høsten 2016.

Lønnsutgiftene er høyere enn budsjettet. I budsjettet er det forutsatt at ett årsverk skal fordeles ut på interne investeringsprosjekter (reguleringsplaner/utbyggingsprosjekter).

“ Oppmåling hadde 13 % mer i driftsinntekter enn budsjettet.

I 2016 ble bare ca. ¼ årsverk fordelt. Restende lønnsutgifter ble overført til generell drift (400/3010). Utarbeidelse av kommunedelplan for Harestad og arbeidet med kommuneplanrulleringen er forvaltningsoppgaver, og lønnsutgiftene kan derfor ikke føres over på investeringsbudsjettet. Pga. permisjon og vakant stilling, ble det totale lønnsbudsjettet for tjenesteområdet ikke overskredet. Ubrukte midler til kommuneplanrulleringen er satt på fond og overført til 2017. Kommunen mottok 100.000 kr i tilskudd fra BUF (Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet) til å gjennomføre kartlegging av universell utforming i planer.

Oppmåling (420) hadde 13 % (160.000 kr) mer i driftsinntekter enn budsjettet. Utgiftene til kjøp av tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon, var ca. 30 % mer enn budsjettet. Øvrige utgifter var tilnærmet lik revidert budsjett. Intern registrering over lengre tid, viser at arbeidsbelastningen innenfor oppmåling utgjør ca. 75 % stilling, og ikke ca. 50 % stilling som ligger i budsjettet (og regnskapet). Dette er endret fra og med B2017.

Byggesak (430) hadde 9,6 % (306.000 kr) mindre i driftsinntekter (byggesaksgebyr) enn budsjettet. Avviket skyldes først og fremst få byggesaker for næringsbygg. De store gebyrøkningene for boliger, som ble innført fra og med 01.01.2015, har vist seg å være riktige

med hensyn på å oppnå full selvkostfinansiering. Mesteparten av arbeidstiden går med til å saksbehandle byggesøknader knyttet til boligbygninger. Byggesøknader som ble mottatt i 2015, men som ble byggesaksbehandlet med vedtak i 2016, utgjør ca. 480.000 kr av gebyrinntektene for 2016. Det var overforbruk på kjøp av varer og tjenester. Dette skyldes først og fremst kostnader til juristtjenester, stillingsutlysning og rekrutteringsfirma (totalt 158.000 kr). Lønnsutgiftene er lavere enn budsjettet. Differansen er 0,7 mill. kr. Dette skyldes at byggesaksbehandler/jurist som hadde ett års ulønnet permisjon for videreutdanning 01.10.2015-30.09.16, sa opp stillingen sin våren 2016. Stillingen ble stående vakant ut året (ny jurist tiltrådte 01.02.17).

Driften på landbruk (460) er i tråd med budsjettet. Inntekspotensialet er lite, da gebyrsatsene for saksbehandling etter jordloven og konsesjonsloven fastsettes av departementet i sentrale forskrifter. Mye av saksbehandlingen gjelder statlige tilskudd, som ikke er gebyrbelagt. Vi har fått overvåkingmidler fra fylkesmannen på kr 150.000, som skal nyttes til kartlegging av næringstilførsler (vannprøver) til Hålandsvatnet. Disse er mottatt i 2016, og skal brukes i prosjektet i 2017.

Stimuleringstilskudd økologisk landbruk: Det er satt av 30.000 kr per år i økonomiplanperioden 2016-2019. Det ble ikke mottatt noen søknader i 2016.

ANSV.	TEKST	BELØP (1000)	REV. BUD	FORBR: (1000)	AVVIK
400	Plan og miljø	5 329	5 293	100,67	-35
420	Oppmåling	585	564	103,69	-21
430	Bygges.forv	-710	-638	111,19	71
460	Jordbruk	1 346	1 331	101,13	-15
42	Plan og miljø	6 550	6 550	99,99	0

FOND

Regnskapet ble saldert med 0,3 mill. kr (budsjettert med 200.000) fra gebyrsvingningsfond byggesak og 311.000 kr fra generelt driftsfond plan og miljø.

Det er videre avsatt til fond midler tilhørende kommuneplanrulleringen, universell utforming, overvåking av Hålandsvatnet.

PLAN OG MILJØ	R2016	B2016	AVVIK
DR.RES. FØR BRUK OG AVSETNING TIL FOND	5 313	6 750	(1 437)
Avsatt kommuneplan	1 392		
Avsatt driftsfond, universell utforming	13		
Avsatt bunde driftsfond, overvåking Hålandsvatnet	150		
Avsatt sjølvkostfond, byggesak	298		
Bruk av fond, svingninger byggesaksinnt.	(306)		
DR.RES. FØR EV. BRUK/ AVSETNING TIL DR.	6 861	6 750	111
Bruk/avsetning til driftsfond	(311)		
DR.RES. ETTER BRUK/ AVSETNING TIL FOND	6 550	6 550	(0)

SELVKOST

I selvkostkalkylen inngår regnskapsmessige driftsinntekter, driftsutgifter eksklusiv regnskapsmessige avskrivninger, kalkulatoriske avskrivninger og rentekostnader, samt henførte indirekte driftsutgifter (administrasjonsutgifter).

Samlet sett dekkes 120 % (108 % i 2015) av de direkte kostnadene via gebyrinntektene. Når de indirekte kostandene legges til, reduseres dette til 104 % (100,9 % i 2015).

Plan: 165,1 % av de direkte kostandene er dekket, men når de indirekte kostnadene legges til, reduseres dette til 122,5 %. I 2015 var tilsvarende tall 89 % og 75,5 %. Pga. fremført underskudd per 01.01 er selvkostfondet for plan fortsatt negativt, men underskuddet er redusert med ca. 50.000 kr ved årsskiftet.

Byggesak: 139,3 % av de direkte kostandene er dekket, men når de indirekte kostnadene

legges til, reduseres dette til 114,8 %. I 2015 var tilsvarende tall 133,4 % og 124,6 %. Overskuddet på ca. 374.000 kr avsettes til selvkostfond, slik at selvkostfondet ved årsskiftet er på ca. 298.000 kr.

Oppmåling: 88,6 % av de direkte kostandene er dekket, men når de indirekte kostnadene er legges til, reduseres dette til 84 %. I 2015 var tilsvarende tall 69,5 % og 67,8 %. Underskuddet økte med ca. 268.000 og utgjør nå ca. 1 million kr. Dette viser at det er særlig behov for å se på gebyrsatsene for oppmålingstjenestene i budsjettarbeidet for 2018.

ETTERKALKYLE SELVKOST 2016	REGULERINGS-PLANER	BYGGE- og eierseksj.-saker	KART OG OPPMÅLING	TOTALT
Gebyrinntekter	282 983	2 893 837	1 290 660	4 467 480
Øvrige dr.inntekter	5 058	4 000	39 505	48 563
DRIFTSINTEKTER	288 041	2 897 837	1 330 165	4 516 043
Direkte driftsutg.	174 491	2 080 050	1 501 020	3 755 561
Indir. netto dr.utg.	59 564	434 403	80 152	574 119
Indir. avskr.kostn.	1 107	8 257	2 161	11 525
INDIREKTE KALKULATORISK RENTE (1,68 %)	64	503	134	701
DRIFTSKOSTNADER	235 226	2 523 212	1 583 466	4 341 904
RESULTAT	52 815	374 624	-253 301	174 138
Kostnadsdekning i % (alle)	122,5 %	114,8 %	84,0 %	104,0 %
Kostnadsdekning i % (direkte driftsutg)	165,1 %	139,3 %	88,6 %	120,2 %
SELVKOSTFOND/ FREMFØRBART UNDERSK. 01.01.	-236 921	-78 003	-745 724	-1 060 648
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	52 815	374 624	-253 301	174 138
+/- Kalkulert renteinntekt/-kostnad selvkostfond (1,68 %)	-3 545	1 841	-14 691	-16 395
SELVKOSTFOND 31.12.	-187 651	298 461	-1 013 716	-902 906

I selvkostkalkylen inngår regnskapsmessige driftsinntekter, driftsutgifter eks. regnskapsmessige avskrivninger, kalkulatoriske avskrivninger og rentekostnader, samt henførte indirekte driftsutgifter (administrasjonsutgifter).

PROSJEKTER

Investeringsmidlene budsjetteres på prosjekt nr. 4310. Merforbruket på ca. 160.000 kr er finansiert i 2016. Oversikten viser at det var områdereguleringene for Randaberg sentrum nord og Randaberg sentrum øst som genererte de største utgiftene. Utgiftene gjelder kjøpte varer og tjenester. Interne lønnskostnader ble fordelt ved årsslutt (1/4 årsverk). Arkeologiske registreringer er gjennomført, og utgiftsført, for Goaveien.

Detaljregulering av Randaberg sentrum S5 ble vedtatt av Kommunestyret 11.02.16. Kommunens utgifter til detaljreguleringsplanen, ca. 1,3 mill., skal dekkes av framtidige salgsinntekter fra utbyggingsområdet (Er i 2017 solgt til Ineo Eiendom AS og Base Property). Driftsmidlene budsjetteres på prosjekt nr. 4315. Det har vært minimale utgifter i 2016. Resterende midler er satt på fond og overført til 2017. Interne lønnskostnader blir ikke fordelt for disse prosjektene (forvaltningsoppgaver).

PROSJEKT	PROSJEKTNAMN	DISP. 2016	MEDGÅTT 2016	UBRUKT/MERFORBR.
4289	Detaljplan utvidelse av Goaveien*	-	228 090	-228 090
4297	Detaljplan Randabergfjellet	-	15 000	-15 000
4300	Områdeplan Randaberg sentrum S5*	-	103 761	-103 761
4301	Områdeplan Randaberg sentrum Nord*	-	705 180	-705 180
4303	Utvikling Ryggstranden båthavn*	-	41 505	-41 505
4304	Områdeplan Randaberg sentrum øst* xx	-	319 307	-319 307
4305	Hovedplan VA, Sentrum øst* xx	-	50 694	-50 694
4310	Områdeplaner*	1 300 000	-	1 300 000
	SUM		1 463 537	-163 537

* 4310 Områdeplaner: Finansierer 4289, 4297, 4300, 4301, 4303, 4304, 4305.

xx Alle prosjektene gjelder Randaberg sentrum øst-planen.

PROSJEKT	PROSJEKTNAMN	DISP. 2016	MEDGÅTT 2016	UBRUKT/MERFORBR.
4294	KDP Harestad	-	42 250	-42 250
4315	Kommuneplan 2015-2030	1 450 000	15 634	1 434 366
	SUM		57 884	1 392 116

APRIL

Nabopratt! Godt naboskap mellom politikere og administrasjon fra Kvitsøy, Rennesøy, Finnøy og Randaberg kommune før nabopraten på Kvitsøy tar til.

MÅLOPPNÅELSE

Pga. tre permisjoner (en oppsigelse) har flere planer og saker ikke hatt planlagt/ønsket progresjon i 2016. Dette har særlig gått ut over arbeidet med rutiner og maler.

Plan og miljø - fellestjenester

Universell utforming: Vi deltar i KS sitt nettverk for universell utforming sammen med ca. 25 andre kommuner fra hele landet. Vi deltar også i et fylkeskommunalt nettverk. Hensikten med nettverkene er å komme fram til gode praktiske løsninger for tilgjengelighet. I alle reguleringsplaner og byggeplaner er det et kapittel om universell utforming.

Folkehelse: Plan og miljø deltar i folkehelseforum, og i arbeidsgruppa for folkehelse.

Samfunnssikkerhet og beredskap: Kommunen har inngått et formelt samarbeid med Sandnes, Sola og Stavanger om beredskap, og deltar fast i beredskapsledermøtene. Samarbeidskommunene har utarbeidet felles beredskapsstrategi, hvor hensikten er å se hvordan kommunene kan bistå hverandre under kriser. Vi har kjøpt UMS varslingsystem, et systemet som gjør det mulig å varsle de som oppholder seg innenfor et bestemt område om å evakuere, eller holde seg innendørs.

Det ble gjennomført én øvelse for de som sitter i kommunens kriseledelse med varerepresentanter september 2016. Øvelsen ble koordinert av fylkesmannen. Randaberg er medlem i *Norwegian Tunnel Safety Cluster*.

Det er utarbeidet ROS-analyse (risiko og sårbarhet) og varslingsplan for Mekjarvik industriområde.

I desember 2016 ble revidert utgave av helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for Randaberg kommune behandlet i kommunestyret. Trafikksikkerhetsplanen for Randaberg kommune ble vedtatt av kommunestyret våren 2016.

Miljø- og naturforvaltning: Randaberg kommune er med i «pig free»-aksjonen sammen med Sandnes, Sola og Stavanger. Hensikten

er å redusere antallet som kjører med piggdekk, og på den måten redusere svevestøv. Randaberg kommune har valgt ikke å innføre piggdekkavgift, men fortsetter det holdnings- skapende arbeidet.

Kommunen er forurensningsmyndighet for lokal luftkvalitet og skal utrede tiltak og planer som skal iverksettes dersom den lokale luftforurensningen blir for høy. Prosjektet «Lokal luftkvalitet på Nord-Jæren» ledes av Statens vegvesen. Hensikten er å bedre luftkvaliteten fra biltrafikk i de tettest befolkede områdene. Prosjektet ble avsluttet i 2016. Målinger viser at luftkvaliteten i Randaberg kommune er god. Randaberg kommune ble høsten 2016 med i *Klimanettverk Jæren*. Hensikten med nettverket er å se på tiltak som kan redusere klimautslipp. I tillegg til Randaberg er Hå, Time, Klepp, Sandnes, Rennesøy og Utsira med. Nettverket har fått økonomisk støtte fra Miljødirektoratet. Sluttrapport skal leveres direktoratet innen januar 2018.

Forurensningsforskriften kap. 5, del III, pålegger anleggseiere av veger, jernbaner, flyplasser, havn og enkelte industribedrifter å kartlegge utendørs støy fra egne anlegg (strategisk støykartlegging). Kravet gjelder byområdet Stavanger, som omfattes av kommunene Randaberg, Sola, Sandnes og Stavanger. Det ble foretatt en kartlegging i 2012 som førte til Handlingsplan mot støy. Høsten 2016 startet Statens vegvesen en ny kartlegging som vil føre til en ny handlingsplan i 2017.

Bypakke Nord-Jæren / Byvekstavtale: Bypakken er bompengepakken for kommunene Randaberg, Sandnes, Sola og Stavanger. Målet er nullvekst i personbiltrafikken (persontransporten) fram mot 2032, samt god framkommelighet for alle trafikantgrupper med hovedvekt på kollektivtransport, sykling, gåing

” Målinger viser at luftkvaliteten i Randaberg kommune er god.

og næringslivstransport, jf. Prop. 47S (2016-2017). Prosjektene og tiltakene i byvekstavtalen skal bidra til å nå målene og legge til rette for høy arealutnyttelse i sentrumsområder og ved viktige knutepunkter for kollektivtrafikken, i tråd med *Regionalplan Jæren. Bypakke Nord-Jæren* er en del av byvekstavtalen. Representanter fra plan og miljø og tekniske tjenester deltar i flere grupper knyttet til dette arbeidet.

Sykelgruppa jobber for å identifisere og få fram gode sykkelprosjekter som støtter opp om målet om nullvekst i personbiltrafikken. Det er fokus på arbeidsreiser. Målet er et framtidig sykkelnett med så høy standard at vi får flere nye hver-

dagssyklister
Det er utarbeidet *Sykelstrategi for Nord-Jæren 2017-2032*. Strategien skal synliggjøre regionens felles visjon om å oppnå en attraktiv og trygg sykkelhverdag for befolkningen på Nord-Jæren. Samtidig legger stra-

tegien føringer for hvordan visjonen skal oppnås gjennom en langsiktig og koordinert innsatt på tvers av etatene på Nord-Jæren.

Gågruppa jobber for å tilrettelegge for fotgjengere i sentrumsområdene, for på den måten å redusere biltrafikken. Dette gjøres ved å kartlegge hvor innbyggerne går i dag, hvor mange som går og hvilke hindringer som er for å øke andelen fotgjengere.

Plan

I *Smartkommune*-samarbeidet er det vedtatt og innført nye maler for sjekklister planbeskri-

velse, reguleringsbestemmelser og startpakke. I tillegg er det utarbeidet ny mal for ROS-analyse for reguleringsplaner.

Ved årsskiftet var ca. 14 plansaker aktive i ulike faser i saksbehandlingen; bl.a. kommuneplanen, én kommunedelplan, tre område-reguleringer og fire vegplaner, i tillegg til én privat detaljregulering for boligområde. I tillegg kommer regionale planer der vi er høringsinstans (*/samarbeidspartner*). Disse er: *Massehåndtering på Jæren, Sjøareal og Friluftsliv og naturforvaltning*.

Fire planer ble vedtatt. Disse medførte ikke

omdisponering av dyrka eller dyrkbar jord. Fem klager ble behandlet av kommuneplanutvalget.

Fylkesmannen stadfestet kommunens reguleringsvedtak i alle

sakene. Én plan ble avslått ved 1. gangsbehandlingen. Vedtaket ble påklaget, og kommunestyret tok klagen til følge 12.05. Det ble startet opp én plansak i 2016.

Arbeidet med offentlige planer, inkludert kommuneplanen og kommunedelplan for Harestad, har krevd mye ressurser. Kommunestyret vedtok kommunal planstrategi for 2016-2020 den 15.09.16. Kommunestyret fastsatte planprogram for ny kommuneplan den 11.02.2016.

Randaberg har flere samarbeidsprosjekter med Stavanger, Sola og Sandnes kommu-

OKTOBER

Sykling er sunt - året rundt!
Fra sykkelparkeringen ved Harestad skole.

ner, bl.a. samarbeidsprosjektet om statistikk, analyse og framskrivinger i storbyområdet. Resultater fra samarbeidet brukes i kommuneplanarbeidet og andre kommunale planer. Vi har også et samarbeid/nettverk med kommuneplanleggerne i disse kommunene.

Mulighetsstudie Harestad skole innen 2017:

Den delen av Harestad skole som ligger nærmest sentrum, kan rives så snart ny Harestad skole, byggetrinn 1, og Randaberg kulturscene står klar. Det er satt av 250.000 kr i hvert av årene 2016 og 2017. I forbindelse med kommuneplanrulleringen skal det utarbeides en handels-/næringsanalyse for hele kommunen. *Mulighetsstudiet* settes i gang etter at analysen er utarbeidet.

Byggesak

Utbygginger: 2016 hadde en aktivitet som medførte lavere gebyrinntekter enn et «normalår». Det har pågått private feltutbygginger i følgende områder; Harestadvika (Skiftesvikveien), Nedre Grødem (Stølsbrotet og Strandvågen) og Valahaug. Det meste av feltutbyggingen for boligområdet i Skiftesvikveien, er ferdigstilt. Utbyggingen på Vestre Goa og Nedre Grødem (Stølsbrotet) er så godt som ferdigstilt, men det siste boligblokkfeltet (BL 2) på Vestre Goa, er ennå ikke påbegynt. Det er ferdigstilt 97 nye boenheter (108 i 2015). Det er gitt byggetillatelse for 154 nye boenheter (85 i 2015). 92 av disse boenhetene er leiligheter i boligblokker på Valahaug. Leilighetene på Valahaug vil bli ferdigstilt over flere år.

Byggingen av ny Harestad skole, Randaberg kulturscene, Myrå barnehage og Randaberg ressurscenter pågår. Randaberg helsesenter (nytt sykehjem) i Torvmyrveien 4A er byggegodkjent.

Det har vært lav aktivitet knyttet til nærings-

bygg. Aktiviteten innen fortetting, rivning og nybygging har vært normal.

Saksbehandling (plan- og bygningsloven): Det ble fattet 196 delegerte vedtak (362 i 2015). Den store endringen fra 2015, skyldes først og fremst at det i 2015 var saksbehandling av et stort antall endringer av ansvarlige foretak i byggeprosjekter. (Vedtak om endringer rapporteres ikke i KOSTRA.) Gjennomsnittlig saksbehandlingstid har vært 28 kalenderdager for saker med tre ukers frist og 49 kalenderdager for saker med 12 ukers frist.

HNK behandlet 22 saker (12 i 2015) - 13 klagesaker (ni forskjellige saker), tre dispensasjonssøknader og seks orienteringssaker. Aktiviteten innen delingssaker har vært normal.

eByggWeb: Gjennom Smartkommune-samarbeidet er det testet og tatt i bruk innsynsløsning for byggesaker i nettportalen <http://geoinnsyn.nois.no/smart/>. Hittil er innsynsløsningen tatt i bruk i Sandnes, Stavanger, Time og Gjesdal. Det forventes at de øvrige kommunene i samarbeidet vil knytte seg til innsynsløsningen. Det arbeides også med andre nettløsninger innenfor byggesak, bl.a. med en

erstatning for ByggSøk.

Geodata

Nødvendige rutiner er i hovedsak på plass. Kommunens forvaltnings- og myndighetsansvar blir dekket på en god måte ved å utnytte den samlede kompetansen på tjenesteområdet Plan og miljø.

Tjenesten «Automatiske situasjonskart», som er utviklet i *Smartkommune*-samarbeidet, er satt i drift og kommunen har begynt å få inn bestillinger gjennom denne tjenesten. I tillegg skal opplysninger registrert i Matrikkelen gjennomgås ut ifra feillister fra Statistisk Sentralbyrå. Dette arbeidet fortsetter inn i 2017.

Saksbehandling etter matrikkelloven: Matricula AS utfører alle oppmålingstjenester for Randaberg kommune. Oppmåling (geodata) er saksansvarlig for alle oppmålingstjenestene, og samarbeidet med Matricula AS fungerer svært effektivt og godt.

Landbruk

Hovedarbeidsoppgavene er knyttet til tilskuddssaker, delingssaker og konsesjon. Arealressurskartet (AR5) må gjennomgås og oppdateres digitalt. Dette gjøres ved gjennomgang av flyfoto og befaringer for kvalitets-sikring. Arbeidet er startet med utarbeidelse av interne rutiner for saksbehandling/saksflyt. Grunnet kapasitet, er arbeidet utsatt til første halvår 2017.

Forberedelser til skanning av jordbruksarkivet er satt i gang.

Jordsmonnkartleggingen som NIBIO gjennomførte for all dyrka jord i Randaberg i 2015, er nå tilgjengelig på nett. <http://www.skogoglandskap.no/kart/kilden>. Kartleggingen gir informasjon om jordressursen på jordbruksarealet, driftstekniske begrensninger for jordbruksproduksjon, dreneringsforhold og tørkeutsatthet.

Miljø- og naturforvaltning, vannforvaltning:

Oppgavene knyttet til vannforvaltning har økt betydelig. Regional plan for vannforvaltning i vannregion Rogaland 2016-2021 med tilhø-

rende tiltaksanalyse, ble vedtatt i fylkestinget i 2015. Som del av oppfølging av planen, er det startet opp arbeid med innsamling av data knyttet til Hålandsvatnet. Målet er å finne faktagrunnlag så bredt og godt at det kan utarbeides ny tilførselsanalyse. Tilførselsanalysen vil igjen danne grunnlag for en tiltaksplan for Hålandsvatnet. Prosjektet er et samarbeid mellom Stavanger og Randaberg kommune, fylkeskommunen og fylkesmannen, samt prosjektet *Frivillige tiltak i landbruket*. Vi har søkt om og fått innvilget tilskudd til flere underprosjekter under dette:

- Kartlegging av tilførsler til Hålandsvatnet i 2017 (utføres av kommunen).
- Innsjøinterne tiltak i Hålandsvatnet – vurdering av muligheter og effekter (utføres av IRIS).
- Evaluering av mindre renseltiltak – fangdammer, sedimentasjonsdammer etc. (utføres av NIBIO i samarbeid med kommunen).

Parallelt med dette jobber vi med å finne lokale tiltak for å redusere avrenning av jord og næringsstoffer fra landbruket.

I 2016 ble det ansatt en vannkoordinator felles for kommunene, som skal følge opp det kommunale ansvaret som går på overvåkingsprogrammet, ta seg av felles søknader til Miljødirektoratet om midler til vannområdet etc. Klepp kommune har arbeidsgiveransvar for denne 50 %-stillingen.

OKTOBER 2015

Jordsmonnkartlegginga i Randaberg i oktober 2015 er nå tilgjengelig på nett.

NØKKELTALL

KOSTRA-tallene inneholder i hovedsak bare data fra Randaberg, så vi får i svært liten grad sammenlignet oss med andre.

Plan

KOSTRA-tallene viser en nedgang i antall planer utlagt til offentlig ettersyn og antall vedtatte planer i forhold til i 2015. Antall planer under behandling er tilnærmet konstant. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for private detaljplaner har gått ned. Det ble fremmet innsigelse til en plan i 2016.

Byggesak

For vanlige byggesaker, som har 12 ukers frist, har gjennomsnittlig saksbehandlingstid gått ned fra 53 kalenderdager i 2015 til 49 dager i 2016. For byggesaker med tre ukers frist, har gjennomsnittlig saksbehandlingstid gått opp fra 26 dager i 2015 til 28 dager i 2016.

Saksbehandlingstiden har vært lenger enn den bør være. Dette skyldes bl.a. at byggesaksbehandler/jurist-stillingen har vært vakant.

Oppmåling

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid har gått ned fra 46 kalenderdager i 2015 til 37 dager i 2016.

Landbruk

Antallet søknader etter jordloven og konsesjonsloven varierer lite. Dette vises også i stabile tall i antall landbrukseiendommer. Nedgangen som har vært i antall jordbruksbedrifter totalt og antall jordbruksbedrifter med husdyr, ser ut til å stoppe opp. Dette kan ha sammenheng med et vanskelig arbeidsmarked i regionen med lite alternative arbeidsplasser. Dyrket jord omdisponert etter plan- og bygningsloven er knyttet til reguleringsplaner og vil derfor variere mye. For 2016 var det ingen omdisponering av dyrka og dyrkbar jord.

NØKKELTALL PLAN OG MILJØ	Randaberg			Gj.snitt gr. 8	Gj.snitt Roga- land	Gj.snitt landet
	2014	2015	2016	2016	2016	2016
PLANSAKSBEHANDLING (FUNKSJON 301)						
Antall reguleringsplaner sendt på høring	3	10	2
Område- og detaljreg.planer vedtatt av kommunen siste år	4	8	4	5	7	4
Andel reg.pl. (omr og detalj) det er fremmet innsigelse til (%)	67	40	50	13	24	19
Antall klager behandlet av kommunen	5
Gj.sn saksbeh.tid for priv forslag til detaljreg. Kalenderdager	319	293	155
BYGGE-, DELESAKSBEH. OG SEKSJONERING (FUNKSJON 302)						
Gj.sn. saksbehtid for bygges med 3 ukers frist. Kalenderdg.	24	26	28	18	18	19
Gj.sn. saksbehtid for bygges. med 12 ukers frist. Kalenderdg	42	53	49
Gj.sn. saksbehtid for opprettelse av grunneiend. Kalenderdg	41	46	37
Andel søkn. om tiltak der komm. har overskredet lovpålagt saksbehandlingstid	0	32	23
Tilsyn m. samlerapp. i omsøkte byggesaker og ikke omsøkt byggevirks	0	1	59
Tilsyn i byggesak. Andel av gitte pålegg som er rettet opp (%)	100	0	..	59	51	68
KART OG OPPMÅLING (FUNKSJON 303)						
Gj.sn. saksbehtid for oppr. av grunneiendom (kalenderdg)	41	46	37
Antall utstedte målebrev siste år per 1000 eiend i kommun.	25	8	15
LANDBRUKSFORVALTNING OG LANDBRUKSBASERT NÆRINGSUTVIKLING (FUNKSJ 326)						
Landbrukseiendommer	227	225	225
Jordloven - deling - søknader	3	1	4
Jordbruksbedrifter	69	68	65
Jordbruksbedrifter med husdyr	51	50
Jordbruksareal i drift	13 927	13 787	13674

NØKKELTALL PLAN OG MILJØ	Randaberg			Gj.snitt gr. 8	Gj.snitt Roga- land	Gj.snitt landet
	2014	2015	2016	2016	2016	2016
Dyrka og dyrkbar jord godkjent omdisponert etter jordloven og etter plan- og bygningsloven	30	285	0
NATURFORVALTNING OG FRILUFTSLIV (FUNKSJON 360)						
Antall innsigelser til kommune(del)plan pga miljøvern hensyn	2	28	153
Antall innsigelser til reguleringsplan pga miljøvern hensyn	4
Antall regulerings-/bebyggelsesplaner som omfatter spesialområde naturvern eller bevaring av kulturminner (PBL §25.6) vedtatt i rapporteringsåret	0	1	0

KOSTRA

Plan

Randaberg har forholdsvis mange egen initierte planer i tillegg til regionale planer sammenlignet med andre kommuner. Dette medfører høyere brutto driftsutgifter til plansaksbehandling per innbygger og dertil lavere brutto driftsinntekter.

Byggesak

Det har vært én vakant stilling i 2016. Netto driftsutgifter per innbygger ligger betydelig lavere enn gjennomsnittet i kommunegruppe 08, gjennomsnittet i Rogaland og gjennomsnittet i landet. Dette skyldes den vakante stillingen, og at byggesaksgebyrene er tilpasset kravet om 100 % selvkost.

Brutto driftsinntekter per innbygger er litt høyere enn gjennomsnittet i kommunegruppe 08 og gjennomsnittet i Rogaland, men litt lavere enn gjennomsnittet i landet.

Brutto driftsutgifter per innbygger ligger litt lavere enn gjennomsnittet for alle tre gruppene. Dette skyldes også den vakante stillingen.

Oppmåling

Netto og brutto driftsutgifter per innbygger ligger godt under gjennomsnittet i kommunegruppe 08, gjennomsnittet i Rogaland og gjennomsnittet i landet.

Brutto driftsinntekter per innbygger ligger litt høyere enn gjennomsnittet for kommunegruppe 08 og gjennomsnittet i Rogaland, og på samme nivå som gjennomsnittet i landet.

Landbruk

Staten overfører årlig ikke-øremerkede midler til kommunene til drift av landbrukskontoret. Mulighetene for inntekter på saksbehandling er små, da saksbehandlingsgebyrene bestemmes sentralt av staten.

AUGUST

I blesten! Ledergruppa i kommunen, sammen med Stavanger Havn IKS, besøkte kranfartøyet Sjøpem ved kai i Mekjarvik.

KOSTRA PLAN OG MILJØ	Randaberg			Gj.snitt gr. 8	Gj.snitt Roga- land	Gj.snitt landet
	2014	2015	2016	2016	2016	2016
PLANSAKSBEHANDLING (FUNKSJON 301)						
Saksbeh.gebyr, pr reg.plan, boligformål. jf. PBL-08 § 33-1.	100 500	130 600	134 500
Netto driftsutgifter til plansaksbehandling per innbygger	329	458	555	209	289	229
Brutto driftsutg. til plansaksbehandling (funk. 301), per innb.	391	505	583	282	356	308
Brutto driftsinntekter til plansaksbehandling, per innbygger	67	53	40	85	83	101
BYGGE-, DELESAKSBEH. OG SEKSJONERING (FUNKSJON 302)						
Saksgebyret for oppføring av enebolig, jf. PBL §93 pkt. a.	17 460	31 700	32 200
Netto drutg til bygge-, delesaksbeh. og seksj. per innbygger.	19	-92	-42	18	40	15
Br. dr.utg. til bygge-, delesaksbeh. og seksj. (funk. 302), per innb.	259	261	225	255	247	278
Br. dr.innt. til bygge-, delesaksbeh. og seksj., per innbygger	241	358	271	249	219	275
KART OG OPPMÅLING (FUNKSJON 303)						
Standardgebyr for kombinert kart- og delingsforetn., tilsvarende en boligtomt 750 m2.	18 100	19 900	20 500
Netto driftsutgifter til kart og oppmåling per innbygger.	21	59	33	89	75	92
Brutto driftsutg. til kart og oppmåling (funk. 303), per innb.	180	160	156	223	195	230
Brutto driftsinntekter til kart og oppmåling, per innbygger	195	123	150	145	132	150
LANDBRUKSFORVALTNING OG LANDBRUKSBASERT NÆRINGSUTV (FUNKSJON 326)						
Netto drutg til landbruksforv og landbruksbasert næringsutv.	1 149	1 147	1338
Br. dr.utg. til landbruksforv. og landbruksbasert næringsutv.	1 183	1 149	1418

“ *Randaberg har forholdsvis mange egeni-
nitierte planer, i tillegg til regionale planer,
sammenlignet med andre kommuner.*

SEPTEMBER

BUK-medlemmene får utlevert iPad ved starten av en ny periode - og dette må monteres og testes.

KULTUR

Kultur og fritid som inkluderingsarena har vært en rød tråd for tjenesteområdet i 2016, blant annet gjennom prosjektet *Aktiv fritid* for alle som koordineres av fritidsavdelingen, og *Flerkulturell møteplass* i regi av kulturskolen. Randaberg folkebibliotek og Landsbyhuset har med hjelp av midler fra Nasjonalbiblioteket og fylkeskommunen videreutviklet huset som arrangementsarena. Dette munnet blant annet ut i et samarbeid med Bygdebladet om en rekke med debattkvelder med frivillighet som tema, i tilknytning til avisens artikkelserie om samme tema.

Det har vært god oppslutning om våre museumsarenaer på Vistnestunet og Tungenes fyr, med besøksrekord for hele året for sistnevnte. Stor oppslutning har det også vært for Randaberghallen, ikke minst om det åpne publikums-tilbudet i svømmehallen.

I året som gikk har det blitt gjort en del planlegging og forberedelser i forbindelse med Randaberg kulturscene, som åpner i september 2017. Kulturundersøkelsen for Nord-Jæren, som ble publisert i 2016, viser at innbyggerne i det store og hele er fornøyde med kulturtilbudet. Samtidig er tilfredsheten i Randaberg noe lavere for den type arrangementer og uttrykk som vanligvis foregår på en større kulturscene. Det blir derfor interessant å se om kulturaktiviteten og tilfredsheten endrer seg når kulturscenen er på plass.

Deltakelse i frivillige lag og foreninger går ned, noe som er en del av en større trend nasjonalt. Dette handler nok mer om at flere aktiviteter kanaliseres inn i andre sammenhenger enn i det tradisjonelle organisasjonslivet.

“ Det blir derfor interessant å se om kulturaktiviteten og tilfredsheten endrer seg når kulturscenen er på plass.

ORGANISERING

Tjenesteområdet for kultur består av avdelingene Fritid, Idrett/Randaberghallen, Randaberg folkebibliotek og Randaberg kulturskole.

Vistnestunet og Tungenes fyr er direkte tilknyttet kultursjefen, uten å være egne avdelinger, og drives i samarbeid med Jærmuseet.

ANSATTE OG ÅRSVERK	PERS.	ÅRSV.
Kultur (ledelse, allment kulturarb, Vistnestunet, Tungenes fyr mm)	3	2,6
Randaberg kulturskole	14	7,3
Idrett/Randaberghallen	16	5,9
Randaberg folkebibliotek	7	4
Fritid	13	5,7
Totalt	53	25,5

ØKONOMI

Kultur hadde et mindreforbruk på 121.000 kr før avsetninger til driftsfond. Det er spesielt avdelingene Fritid og Randaberg kulturskole som har hatt noe mindreforbruk, knyttet spesielt til lønnsutgifter. En del av dette mindreforbruket veies opp av innsparingstiltak som er budsjettert under ansvar *500 Kultur*.

KULTUR	R2016	B2016	AVVIK
DRIFTSRESULTAT FØR BRUK OG AVSETNING TIL FOND	23.988	23.867	121
Avsatt bunde dr.fond	167		
Avsatt driftsfond	108	239	
Bruk av bundne driftsfond	(289)		
DRIFTSRESULTAT FØR EV. BRUK/AVSETNING TIL DR.	23.973	24.106	121
Bruk/avsetning til driftsfond	66		
DR.RES. ETTER BRUK/AVSETNING TIL FOND	24.039	24.106	(67)

Saldo på driftsfond 1/1-2016	877
Endring i 2016	66
Saldo på driftsfond 31/12-2016	943

Avsetning og bruk av driftsfond er knytta til midler som er øremerket, blant annet midler fra Riksantikvaren til arbeidet med kulturminneplan.

MÅLOPPNÆELSE

Ansvar 500 Kultur

Foruten det overordnede ansvaret for de ulike avdelingene og driftsenhetene på kulturfeltet ligger det en rekke arbeidsoppgaver direkte til kultursjefen og kulturkonsulent (halv stilling):

- Regionalt samarbeid gjennom friluftsrådene og reiselivsorganisasjonene: I 2016 har vi markedsført Randaberg gjennom Nordsjøveien og Region Stavanger.
- Kulturminnevern: I 2016 har utarbeidelse av kommunedelplan for kulturminner vært prioritert gjennom midler fra Riksantikvaren. Politisk behandling i 2017.
- Sekretariatsfunksjon for kunstprosjekter i kommunale bygg. Ved utgangen av 2016 er det pågående prosjekter for Harestad skole/ Randaberg kulturscene, Myrå barnehage og Sunnhetsgrenden.
- Tjenesteområdet har lagt fram 14 saker for politisk behandling i 2016.
- Utviklingsarbeid, ikke minst i tilknytning til Randaberg kulturscene og Maritimt vitensenter.

Tungenes fyr

Tungenes fyr hadde publikumsrekord med nesten 22.000 besøkende i 2016, og er dermed et av de best besøkte anleggene i Jærmuseet. Det har blitt gjennomført flere aktivitetsdager, med blant annet *Krigshistorisk vandring* som et populært årlig tilbud. Nytt av året var aktivitetsdagen *Nyttevekster på Tungenes* med ordfører og nyttevekstentusiast Kristine Enger.

Det ble arrangert ti konserter på fyret i 2016, inklusiv den store utendørskonserteren med Marit Larsen og Jonas Alaska. De fleste av konsertene innendørs var utsolgt eller tilnærmet utsolgt. To nye utstillinger ble åpnet på Tungenes fyr i 2016, en plakattstilling om *Kystverkets historie* står i kafeen og en utstilling om støpejernsfyr i uthuset. 503 elever og lærere deltok på de tre undervisningsoppleggene *Mat frå fjæra*, *GPS-navigasjon* og *Naturfag til sjøs*, noe som er en god oppgang fra 2015.

Kulturundersøkelsen viser at Tungenes fyr er den arenaen i Randaberg som har størst opp-

JANUAR

Erlend Ropstad fra Vennesla med band på en av mange konserter i serien Torsdag på Tungeneset (Foto: ANDERS JAARVIK)

Kulturundersøkelsen viser at Tungenes fyr er den arenaen i Randaberg som har størst oppslutning fra resten av regionen. En viktig del av det regionale samarbeidet skjer gjennom en kjede av fyr og kunst- og kultursatsningen *On the Edge*.

Nøkkeltall fra Tungenes fyr og Vistnestunet.

TUNGES FYR	BARN	VOKSNE	TOTALT
2011	3.020	15.859	18.879
2012	2.098	15.364	17.462
2013	2.423	8.259	10.682
2014	3.483	14.435	17.918
2015	4.627	13.775	18.402
2016	5.115	16.625	21.740
VISTNESTUNET	BARN	VOKSNE	TOTALT
2011	2.176	616	2.792
2012	2.891	1.348	4.239
2013	2.798	1.638	4.436
2014	3.582	2.095	5.677
2015	3.939	2.657	6.596
2016	3.750	2.707	6.457

Maritimt vitensenter-prosjektet

Søknadene om statlige og fylkeskommunale midler til vitensenteret ble ikke imøtekommet i 2016, men det søkes på ny i 2017. Jærmuseet planlegger imidlertid utstillinger om oppdrett i eksisterende lokaler på Tungenes, med organiserte båtturer til et oppdrettsanlegg som er tilrettelagt for besøk. Forutsetningen er at samarbeidspartneren Bremnes Seashore får innvilget en søknad om visningskonsesjon fra Fiskeridirektoratet. Svar på søknaden forventes i løpet av våren 2017.

Vistnestunet museumsgård

6.457 besøkende er det nest beste besøks-tallet som er registrert på Vistnestunet. Med hele 1.400 som var innom *Jul på Vistnestunet* i desember, ble det notert besøksrekord for et enkelt arrangement på tunet. Over 500 barn har fått undervisning i *Byggeskikk og arkitektur*, *Fugler rundt Vistnestunet* og *Kokker i friluft*. Sistnevnte, som foregikk i høstferien, var for første gang fullt med 25 barn i løpet av to dager. Samarbeidet med Randaberg videregående skole sin TO-avdeling (tilpasset opp-

læring) om fast utleie på tunet til en gruppe elever, fortsatte gjennom hele året. Det ble gjennomført to uker med feriekubb i sommer med totalt 50 barn. Her var det et godt samarbeid med fritid og flyktningstjenesten om en større gruppe flyktningsbarn i uke 28.

RANDABERG KULTURSKOLE

Kulturskolen gir barn og unge fagopplæring innen estetiske fag, innen forskjellige musikk-instrumenter, solosang, kor, band, bilde og form, ballett og jazzdans. Kulturskolen tilbyr i tillegg musikkgrupper til barn i de kommunale barnehagene, PUH-samspillgruppe for voksne, og musikkterapi til barn og unge i barnehage, grunnskole og ATO-avdeling.

Kulturskolen tilbyr grunnskolen samarbeid via *Den kulturelle skolesekken* gjennom forskjellige tilrettelagte kulturtilbud. Kulturtilbudet *Minnenes melodi* blir tilbudt til syke- og aldershjem. Kulturskolen arrangerer åpne konserter, utstillinger og arrangementer gjennom hele skoleåret. En betydelig aktivitet skjer også ved at elever opptrer i forskjellige lokale og regionale sammenhenger etter invitasjoner fra kommunale instanser eller fra private.

Viktige hendelser:

- Etablere tilbudet *Flerkulturell møteplass*.
- Kulturtilbudet *Minnenes melodi* ble etablert som fast ordning på Vardheim og Vistestølen, med Solbakken og Vistestølen barnehage som samarbeidspartner.
- Fem friplasser ble fra høsten 2016 tilgjengelig for familier med svak økonomi.

Framtidige utfordringer:

- Flere og utvidede tilbud i nærmiljø og region innen musikk, band, kor og idrett gjør at opplæringstilbudet kulturskolen gir, er i vurdering

“ Med hele 1.400 som var innom *Jul på Vistnestunet* i desember, ble det notert besøksrekord for et enkelt arrangement på tunet.

APRIL

*Birøkting på Vistnestunet
(Foto: VISTNESTUNET MUSEUMSGÅRD)*

på mange plan av elev og foresatte. Med elevens beste i fokus vil en arbeide for at fagenes relevans stadig oppdateres og følger samfunnsutviklingen, uten å gå på akkord med den grunnleggende intensjonen med fagtilbudene. Et mål er at eleven er tilknyttet over flere år for å kunne utvikle ferdigheter.

- Arbeide for at rammeplanen *Mangfold og fordypning* blir innført på best mulig måte, i et realistisk og hensiktsmessig perspektiv ut fra lokale forhold.
- Arbeide videre for at de beste pedagogene fortsatt skal finne en attraktiv arbeidsplass i Randaberg kulturskole.
- Arbeide videre for at Randaberg kulturskole også i framtiden skal være et viktig opplærings tilbud i nærmiljøet for barn og unge i Randaberg kommune.

TABELL: Nøkkeltall fra Randaberg kulturskole (tall per 1. oktober hvert år).

RANDABERG KULTURSKOLE	2013	2014	2015	2016
Antall elever i grunnskolen	1.498	1.480	1.475	1.485
Elevantall som utløser kontingent	348	350	335	339
Dekningsgrad av grunnskoleelever	23,20 %	23,60 %	22,70 %	23 %

* Antall elever som får kostnadsfri undervisning via kulturskolens tilbud til ATO-avdelingene er ikke medregnet i elevgrunnlaget. Heller ikke barn i kommunale barnehager som mottar kulturtilbudet "Musikkgrupper i barnehagen" er medregnet.

“ Den nye arrangementsserien, Poesi ved morgengry, ble så vellykket at det ble videreført i 2017.

RANDABERG FOLKEBIBLIOTEK

Avdelingen har ansvar for utlån av bøker og andre medier til kommunens innbyggere, samt litteratur- og informasjonsformidling. Biblioteket er en uformell møteplass på tvers av generasjonene. Besøket gikk opp fra 2015 til 2016, mens utlånet fortsatt går noe ned.

Biblioteket brukes mye til ulike aktiviteter, som avis- og tidsskriftlesing, lekselesing og data-/internettbruk. I tillegg er biblioteket en uformell møteplass for noen av pensjonistene i Randaberg og for barn etter skoletid. Arrangementene for barn og voksne er godt besøkt, og SFO er hyppige gjester - særlig i forbindelse med skoleferiene.

Randaberg folkebibliotek ble tildelt prosjektmidler til arenautvikling fra Nasjonalbiblioteket og Rogaland fylkeskommune, blant annet til innkjøp av teknisk utstyr og innkjøp av fortellere og musikere. Et hovedelement i prosjektet var *Biblioteket som debattarena*. Her ble det gjennomført tre paneldebatter på Landsbyhuset i samarbeid med Bygdebladet, i tilknytning til avisens artikkelserie om frivillighet. Med et høyt engasjement blant debatt deltakere og publikum, og et snitt på rundt 50 frammøtte hver gang, må dette kunne karakteriseres som en vellykket satsning. Den nye arrangementsserien, *Poesi ved morgengry*, ble så vellykket at det ble videreført i 2017. Andre aktiviteter som kan nevnes fra 2016 er:

- Ti bokprater for voksne.
- Klassebesøk fra skolene og fortellerstund for barnehage/førskolebarn.
- Spillekveld i forbindelse med Vårmarken og Høstmarken.
- Seks familielørdager.

Alle aktivitetene gjennomføres delvis med egne krefter og delvis med «innkjøpte» bokprater/forestillinger.

TABELL: Nøkkeltall fra biblioteket.

BIBLIOTEKET	2013	2014	2015	2016
Besøk	66.201	60.871	66.306	68.562
Utlån	62.100	59.293	53.549	52.237
E-bøker			1.032	1.527

AVD. IDRETT/RANDABERGHALLEN

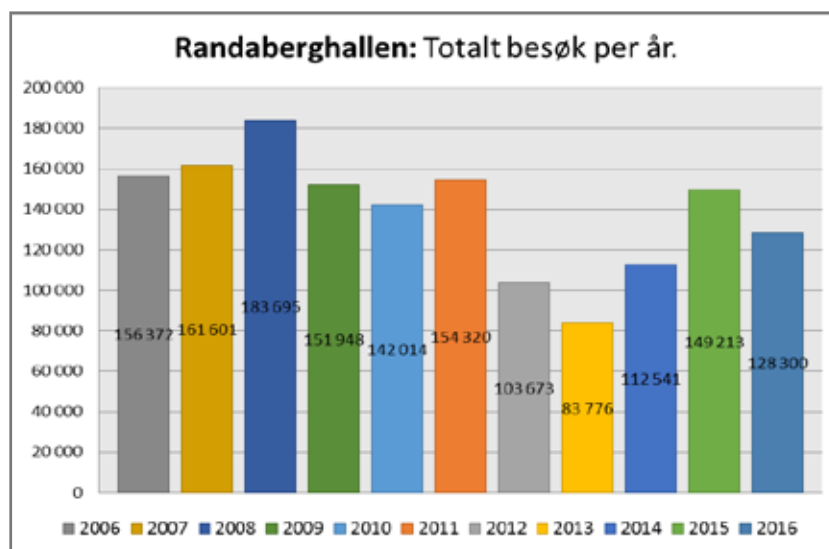
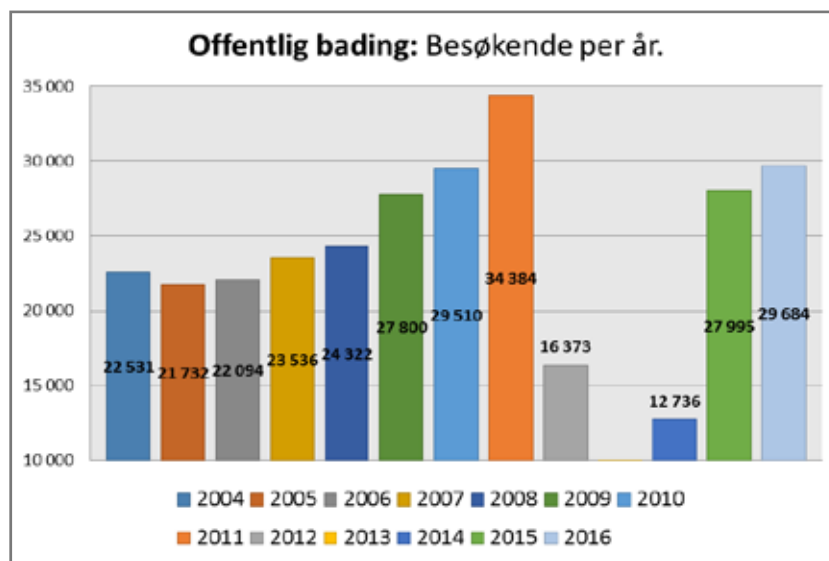
Avdelingen har ansvaret for å legge til rette for utvikling av fysisk aktivitet med hovedvekt på barn og ungdom i samarbeid med skolene, med foreningslivet og øvrig publikum.

Beskrivelse

Besøkstall i svømmehallen gjelder offentlig bading. I tillegg har hallen skole-svømming, svømme- og stupetrening, samt stevner. Totalt besøk i Randaberghallen er beregnet ut fra automatisk telling i hovedinngangsdører.

Endringer fra tidligere år

Det er høyere besøkstall ettersom svømmehallen er tilbake i vanlig drift. Dette innebærer kapasitetsutfordringer til enkelte tider. Et prøveprosjekt med én time tidligere åpning på søndager (fra og med 14. februar 2016) har vært vellykket. Dører uten tellere har blitt benyttet ved noen arrangement, og er nok en medvirkende årsak til lavere registrert totalt besøk i hallen i 2016, sammenlignet med 2015. Brutto tall har i alle år også blitt fratrukket 20 prosent for å kompensere for ansattes bruk og diverse feilregistreringer. (Noen andre steder trekker ikke fra på denne måten).

MARS

Fra en av debattene på Landsbyhuset, arrangert av Bygdebladet og Randaberg kommune
(Foto: KULTUR)

AVDELING FRITID

Avdelingen har ansvar for:

- Drift av kommunale fritidstilbud.
 - Tilrettelegging for det frivillige barne- og ungdomsarbeidet gjennom blant annet tilskuddsordninger og gratis lokaler til fritidsaktivitet, og ansvar for dirigent og instruktørordning til skolekorpsene.
 - Fritidskontaktordningen for voksne og tilrettelagte fritidsaktiviteter
 - Tilrettelegging for ulike kulturarrangementer i samarbeid med resten av tjenesteområdet.
- Avdelingsleder er koordinator for *Den kulturelle spaserstokken*.

Organisering

Avdelingsleder er faglig og administrativt ansvarlig for arbeidet ved avdelingen, og rapporterer til kultursjef. Avdelingen har 5,7 årsverk fordelt på 13 ansatte. I tillegg har avdelingen hatt ansatte i prosjektet *Aktiv Fritid for alle*.

Viktige hendelser i 2016

- Videreføring av prosjektet *Aktiv Fritid for alle*. Mottatt barnefattigdomsmidler fra Bufdir til 75 % stilling for tilskuddsåret 2016. Prosjektet er spesielt rettet mot integrering av flerspråklige i fritidsaktiviteter.
- Fritid har fått en viktig rolle i integreringsarbeidet, både som kultur sin representant i det tverrfaglige arbeidet, og i arbeidet direkte med flyktninger.
- Fritid deltok i tverrfaglig gruppe som utviklet foreldreveiledningskurs for flerspråklige, som ble gjennomført for syriske foreldre høsten 2016.
- Videreføring av *Landsbytalenter*, en talentkonkurrans for barn og unge som startet opp i 2015. *Landsbytalenter* arrangeres i samarbeid med menighetene og Landsbyforeningen i forbindelse med Høstmarken.
- Stimuleringsmidler fra UKM Norge (Ung kultur møtes) til arbeidsmøter for ungdom som ledd i arbeidet med å synliggjøre UKM hele året.
- To nye arrangement for utviklingshemmede: *Sommerlekene*, i samarbeid med bolig tjenesten, og *Låvefest* i Randaberghallen for utviklingshemmede fra Randaberg, Stavanger og Sola.

Økonomi/drift

Det er et underforbruk på Fritid for 2016 som bidrar til et godt resultat for tjenesteområdet totalt sett. Det er et overforbruk på tjeneste 2340 som gjelder lønn og godtgjørelser til fritidskontakter, men vakanser og generelle innsparinger på andre tjenester veier opp for dette. U59 og kveldstilbudet på motorsenteret har stabilt besøk. Det jobbes godt med å integrere UKM i driften av ungdomstilbudet gjennom hele året. Når det gjelder ferieaktiviteter var det en markant nedgang på deltakere i 2016, der spesielt femte klasse var underrepresentert i forhold til tidligere år. Dersom denne trenden fortsetter i 2017, må en vurdere formen på tilbudet videre.

Avdelingen har stort fokus på flyktningarbeid, både gjennom prosjektet *Aktiv fritid for alle* og i vårt generelle arbeid. Medarbeidere på fritid er sentrale i forhold til å være kontaktpersoner mot flyktninger når nye tilbud startes opp, enten det er i regi av kommunen eller frivillige organisasjoner. Avdelingen koordinerer *Landsbyfadderordningen*, og vi arrangerte dragekurs og tur til *Dragefestivalen* på Hellestø for flyktningfamilier våren 2016. Avdelingsleder er kultur sin representant i kommunens integreringsforum, som ble opprettet desember 2016, og er en ny modell eller omorganisering av *Mandagsgruppen*. Kommunen sitt arbeid med flyktninger blir lagt merke til utenfor kommunens grenser. I 2016 har avdelingsleder holdt foredrag om kultur sin rolle i flyktningarbeidet på *NOKU kulturlunsj* i Tysvær i februar. Sammen med familieveileder i NAV, hadde avdelingsleder innlegg om samarbeidet vårt for integrering av barn i fritidsaktiviteter på en fagsamling om barneperspektivet i NAV i regi av fylkesmannen. Avdelingsleder hadde også ansvar for gjennomføring samt egne foredrag på fagdag for kultur i desember, der det flerkulturelle feltet var tema.

” Avdeling Fritid har stort fokus på flyktningarbeid.

TABELL: Nøkkeltall fra avdeling Fritid. Antall besøkende til arrangement / tiltak

ARRANGEMENT/BESØKENDE	2013	2014	2015	2016
U 59 fredagsåpent	-	Snitt 40 kveld	Snitt 40 kveld	Snitt 45 kveld
Skoleball ungdomstrinnet	386	348	365	370
Ferieaktiviteter	80	94	105	63
Antall band. Øvingslokalet	7	7	6	6
Småjobbsentralen	49	31	43	38
Løste lisenser, Motorsenteret	11	16	18	20
Tilskuddssøknader:				
Søknader dr.tilskudd, behandlet*	52	51	58	54
Søknader andre tilskudd, behandlet	30	23	23	27

* Driftstilskudd til barne- og ungdomsarbeid og anlegg og budsjettpost til Musikkorpset og Helselaget.

TABELL: Antall medlemmer i alderen 0-25 år i frivillige lag og foreninger som får økonomisk støtte fra Randaberg kommune.

MEDLEMSTALL	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Idrett	2.430	2.221	2.177	2.296	2.016	2.000	1.924
Kor, Korps etc	366	401	342	272	254	263	286
Andre barne og ungdomsforeninger	502	437	406	388	360	404	440
Totalt	3.298	3.059	2.925	2.956	2.630	2.667	2.650

Kommentar til tabell

Nedgangen i medlemstall er den samme som vi har hatt nasjonalt over i årrekke, og som handler om at frivilligheten er i endring, og at en del av barn og unges fritidsaktiviteter i økende grad skjer på andre arenaer enn det tradisjonelle organisasjonslivet. Fallende

medlemstall er med andre ord ikke det samme som nedgang i aktivitetsnivå. Som UNGDATA-undersøkelsene viser er det også en klar tendens til at barn og unge tilbringer mye mer av fritiden hjemme.

TABELL: Prosentandel som oppgir å være med i forskjellige frivillige aktiviteter/organisasjoner. Kulturundersøkelsen for Nord-Jæren 2015 (publisert i 2016).

MEDLEMSTALL	NORD-JÆREN				RANDABERG
	2006	2009	2012	2015	2015
Idrett	26,1	21,5	18,7	19,9	14,6
Sang og musikk	9,1	9,2	8,5	7,1	2,8
Annen kulturaktivitet	11,7	9,7	7,8	9,7	10,9
Barne/ ungdomsaktivitet	7,2	4,9	3,4	5,5	7,0
Natur / miljøaktivitet	8,2	8,0	7,3	8,9	7,5
Speideraktivitet	2,4	1,4	2,5	2,2	0,9
Politisk aktivitet	4,7	6,0	5,7	5,9	7,4
Religiøs aktivitet	13,3	14,5	11,7	13,4	25,9
Helse / fysisk fostring	18,3	20,2	20,8	27,2	26,8
Flerkulturell aktivitet	4,1	3,4	2,5	2,4	0,0

“ Frivilligheten er i endring.

UTVALGTE NØKKELTALL

NØKKELTALL

TABELL: Tilfredshet: Hvor fornøyd er du med kulturtilbudet i bostedskommunen din? Gjennomsnitt skala 1 Svært misfornøyd – 6 Svært fornøyd.

KULTURTLBUDET I KOMMUNEN	SANDNES	STAVANGER	SOLA	RANDABERG	HELE NORD-JÆREN
Bibliotektilbud	4,9	5,1	5	5,2	5,1
Friluftsområder	5,2	5,1	4,9	5,3	5,1
Idrettsarrangementer	4,4	4,5	4,1	4,4	4,4
Organiserte fritidsaktiviteter	4,4	4,4	4,2	4,6	4,4
Restauranter/caféer	4,2	4,9	3	3,9	4,4
Museumsutstillinger	4,5	4,5	3,6	3,6	4,4
Klassiske konserter	3,8	4,6	3,5	3,1	4,3
Kulturskoletilbudet	4,1	4,5	4,2	4,5	4,3
Festivaler	4,1	4,2	3	3,7	4,1
Billedkunst	3,8	4,2	3,5	3,2	4
Popkonserter	3,7	4,3	3,3	3,1	4

KOSTRA-TALL

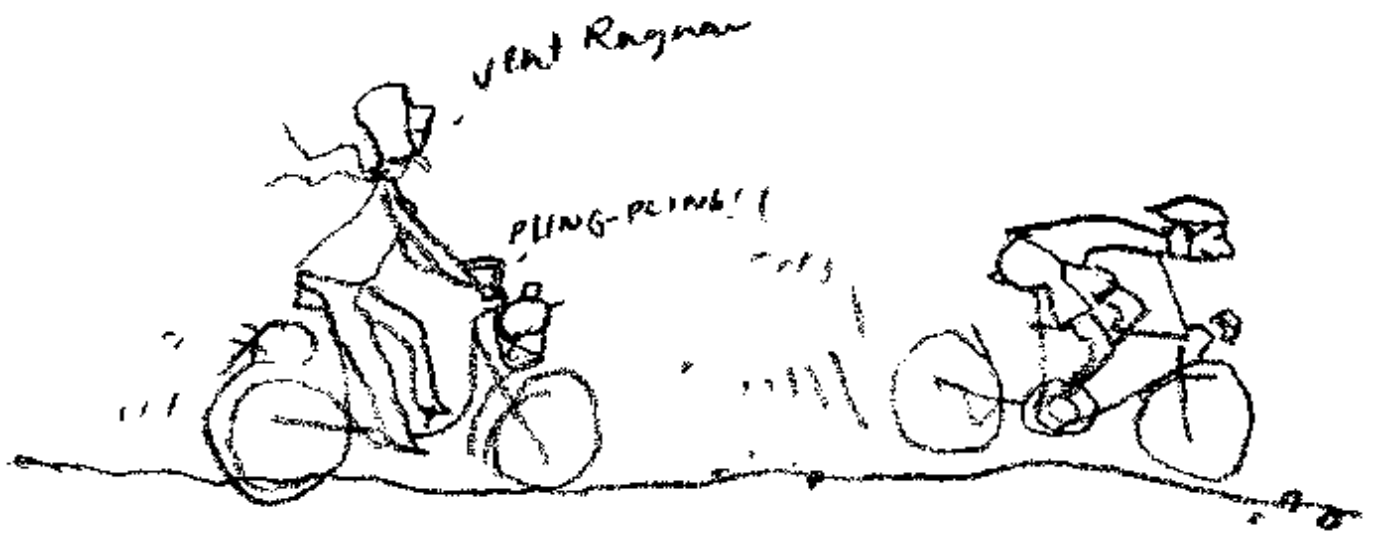
KOSTRA	Randaberg			Gj.snitt gr. 8	Gj.snitt Roga- land	Gj.snitt landet
	2014	2015	2016	2016	2016	2016
PRIORITERING						
Netto driftsutgifter kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	4,5	4,8	4,7	3,6	4,6	3,9
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner	2.440	2.547	2.617	1.871	2.503	2.114
Netto driftsutgifter til kommunale kulturbygg per innbygger	126	160	193	274	224	253
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger	313	320	343	247	261	274
Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger	6	5
Besøk i folkebibliotek per innbygger	5,8	6,2
Netto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg per innbygger	767	891	858	424	589	490
Netto driftsutgifter til idrett per innbygger	150	151	146	171	274	197
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger 6-18 år	1.645	1.497	1.698	873	1.094	983
Antall frivillige lag som mottar kommunale driftstilskudd	26	26	27	624	1.067	13.910
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år	2.731	2.566	2.828	2.131	2.529	2.370
Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i alderen 6-15 år	23	21,3	19,1	14,9	15,8	14,2
Netto driftsutgifter til museer per innbygger	104	92	101	32	89	72

* Det foreligger i skrivende stund ikke tall for utlån og besøk ved bibliotekene i 2016, men bibliotekets egne tall står oppført i tabell.

AUGUST

*Fra Tungeneskonsersten med artistene Jonas
Alaska og og Marit Larsen (Foto: ANDERS
JAARVIK)*

www.randaberg.kommune.no